

การบูรณาการ การปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้อง
สถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของรัฐ

โดย

พลตรี สุวิทย์ มหาศักดิ์สุนทร

ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก

กองทัพบก

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๗

ประจำปีการศึกษาพุทธศักราช ๒๕๕๗ – ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

เรื่อง การบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์
เพื่อความมั่นคงของรัฐ

ลักษณะวิชา การทหาร

ผู้วิจัย พลตรี สุวิทย์ มหาศักดิ์สุนทร หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๗

เอกสารวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย และของชาติต่างๆ ที่ยังคงไว้ ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมีอยู่ในขณะนี้ ๔๗ ประเทศ เพื่อจะชี้ให้เห็นถึงความสำคัญที่สถาบันพระมหากษัตริย์มีผลต่อความมั่นคงของรัฐ และอีกประการหนึ่งได้ทำการศึกษาหลักการปฏิบัติการข่าวสาร เพื่อประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ ในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของรัฐ ภายใต้สมมติฐานว่า ทุกภาคส่วนมีระบบการปฏิบัติการข่าวสาร แต่ยังคงขาดการบูรณาการร่วมกัน และการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ยังไม่มีกรมมอบหมายให้หน่วยงานใดรับผิดชอบโดยชัดเจน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงพรรณนา รวบรวมและประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารวิจัย เอกสารทางราชการ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปฏิบัติหน้าที่ในการถวายความปลอดภัยต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งโดยตรง และส่วนสนับสนุนการปฏิบัติ จากผลของการวิจัย ก่อให้เกิดความรู้ได้รับทราบถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีคุณูปการอย่างใหญ่หลวงต่อความมั่นคงแห่งรัฐ แต่เมื่อสถาบันพระมหากษัตริย์ถูกปองร้าย ตัวสถาบันเองมีอาจปกป้องตัวเองได้ สำหรับในระบบปฏิบัติการข่าวสารมีความจำเป็นที่จะต้องบูรณาการทุกภาคส่วนในทุกมิติ ทั้งบุคลากร และเครื่องมือในการปฏิบัติการข่าวสาร เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

ทั้งนี้อาจจะต้องมอบหมาย หรือจัดตั้งให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งมีความรับผิดชอบเฉพาะ และเป็นผู้ประสานการบูรณาการกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพที่แท้จริง และจะต้องมีการดำเนินการให้เกิดการรับรู้ และเห็นถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างกว้างขวางในสื่อต่างๆ รวมถึง วางรากฐานองค์ความรู้ในสถานศึกษา เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้าใจ และรับรู้ถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ อันจะส่งผลถึงความร่วมมือในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อไป นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องสร้างช่องทางในหลายลักษณะที่สามารถรับแจ้งจากประชาชน และนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาในทุกมิติ โดยรวดเร็วที่สุด เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สร้างความมั่นใจให้กับประชาชนให้ได้ว่าสิ่งที่ประชาชนร่วมมือแจ้งเหตุการณ์ทั้งหลายได้รับการตอบสนองอย่างแท้จริงจะก่อให้เกิดความมั่นใจของทุกภาคส่วนถึงเรื่องการบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของรัฐอย่างยั่งยืนต่อไป

คำนำ

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งของประเทศไทยเป็นศูนย์รวมใจของคนในชาติ ก่อให้เกิดขวัญ (Moral) ในการประกอบกิจกรรมเพื่อรัฐ หรือก่อให้เกิดอำนาจกำลังรบที่ไม่มีตัวตน (Intangible Mean) ในการสู้รบ เพื่อปกป้องผลประโยชน์แห่งรัฐ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศไทย ได้ปฏิบัติภารกิจดังกล่าว โดยได้รับการยอมรับจากอาณาารของประเทศ จากสถานการณ์วิกฤติในหลายสถานการณ์ สถาบันพระมหากษัตริย์ได้มีส่วนกอบกู้ให้ผ่านวิกฤติได้อย่างเรียบร้อยนำอัครรรยยัง ดังนั้น สถาบันพระมหากษัตริย์จึงมีความสำคัญกับประเทศไทยในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความมั่นคง ด้านการพัฒนาประเทศ และด้านสังคมจิตวิทยา ในห้วงเกือบทศวรรษที่ผ่านมา ประชาชนแห่งรัฐไทยมีความขัดแย้งแตกแยกอันเนื่องมาจากการช่วงชิงอำนาจทางการเมืองระหว่างกลุ่มการเมืองใหญ่ ๒ กลุ่ม ซึ่งทั้งสองกลุ่มพยายามดึงประชาชนให้เข้ามาอยู่กับฝ่ายของกลุ่มตนให้มากที่สุดด้วยวิธีการต่างๆ ไม่เว้นแม้กระทั่งการดึงสถาบันพระมหากษัตริย์มาอ้างอิง เพื่อประโยชน์ของฝ่ายตนเอง ทั้งที่เป็นเรื่องจริง และเรื่องปรุ้งแต่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว กลุ่มผู้เสียประโยชน์ทางการเมืองได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบ ชั่วดี ถึงขั้นล່วงละเมิด จาบจ้วง โจมตี สถาบันพระมหากษัตริย์ อันเป็นที่เทิดทูนของประชาชนส่วนใหญ่ ประชาชนบางกลุ่มถูกชักนำจูงใจให้คล้อยตาม ถูกปลุกฝั่งสร้างความเชื่อให้เกลียดชังสถาบันพระมหากษัตริย์ทีละน้อย จากข้อมูลที่ถูกปรุ้งแต่ง จนหลงเชื่อว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นเป็นความจริง ส่งผลให้สถาบันพระมหากษัตริย์ถูกปองร้าย โดยไม่อยู่ในสถานะที่ปกป้องตนเองได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และทุกๆ ภาคส่วนจะต้องร่วมกันปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้ดำรงคงอยู่คู่กับรัฐไทยตลอดไป

ดังนั้น โครงการวิจัยการบูรณาการ การปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์เพื่อความมั่นคงของรัฐ เป็นโครงการที่จะบูรณาการการทำงานเชิงรุกของทุกภาคส่วนของประเทศไทยในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการล่งละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ และราชวงศ์ในสังคมออนไลน์ เพื่อที่จะทำให้ประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ได้รับข่าวสารที่ถูกต้อง ครบคลุม มีมุมมอง และทัศนคติที่ดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และพร้อมที่จะร่วมมือ ร่วมใจในการปกป้อง และให้การสนับสนุนต่อการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการล่งละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์

ก

ในขณะที่เดียวกัน ภาครัฐจะต้องมีช่องทางที่ชัดเจน กว้างขวางหลายลักษณะที่จะสามารถรับแจ้งจากประชาชน และนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาทุกมิติโดยรวดเร็วที่สุด และนอกจากนี้จะต้องมีการเสริมสร้างความเข้าใจ ให้เห็นถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ในสื่อต่างๆ โดยต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อให้สถาบันพระมหากษัตริย์ถูกปกป้องอย่างแท้จริง อันจะส่งผลถึงความมั่นคงถาวรแห่งรัฐไทยอย่างยั่งยืนต่อไป

พลตรี

(สุวิทย์ มหาศักดิ์สุนทร)

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๗

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๓
วิธีการดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๓
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔
ประวัติศาสตร์ชาติไทย และสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย	๔
สถาบันพระมหากษัตริย์ของชาติต่าง ๆ	๑๒
สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยตามรัฐธรรมนูญ	๓๘
หลักการปฏิบัติกรข่าวสาร	๔๒
การปฏิบัติกรข่าวสารในสถานการณ์ความขัดแย้ง	๔๖
บทที่ ๓ ความสำคัญในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์	๕๒
เปรียบเทียบความสำคัญสถาบันพระมหากษัตริย์ของชาติต่างๆ	๕๓
ต่อความมั่นคงของรัฐ	
สถานการณ์ความขัดแย้งในประเทศไทย นำไปสู่การมุ่งทำลาย	๕๘
สถาบันพระมหากษัตริย์	
การดำเนินการของรัฐต่อการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์	๖๒
สรุปแนวคิด / บทสัมภาษณ์ ของผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นความแตกต่าง	๖๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔	
การบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์	๖๗
วิเคราะห์แนวโน้ม การล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์	๖๗
แนวความคิดในการบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้อง	๗๑
สถาบันพระมหากษัตริย์	
สรุปผลจากการวิเคราะห์	๗๓
บทที่ ๕	
สรุป และข้อเสนอแนะ	๗๕
สรุป	๗๕
ข้อเสนอแนะ	๗๖
บรรณานุกรม	๗๗
ภาคผนวก	๘๐
ผนวก ก แบบสัมภาษณ์	๘๑
ประวัติผู้วิจัย	๘๔

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่	
๒ - ๑ ทฤษฎีใหม่ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	๘
๒ - ๒ พระราชเลขาสละราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	๙
๒ - ๓ พระที่นั่งพุดตานกาญจนสิงหาสน์ ภายใต้นพปฎลมหาเศวตฉัตร ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม	๙
๒ - ๔ กรอบแนวความคิดในการศึกษา	๕๑

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งของประเทศไทย มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า ประเทศไทยถือกำเนิดขึ้นก็เนื่องด้วย ผู้นำกลุ่มรวบรวมชนเผ่าเชื้อชาติของตน ก่อตั้งชุมชนพัฒนาขึ้นจนกลายเป็นแว่นแคว้นในที่สุด เมื่อรวมกันจนเป็นแว่นแคว้นที่ใหญ่ขึ้น ผู้นำกลุ่มชนดังกล่าวก็ปรับเปลี่ยนสถานะจากผู้นำธรรมดาสามัญ กลายเป็นสมมุติเทพ เหตุที่เป็นเช่นนั้น เพราะในการรวบรวมชนเผ่าต่างๆ เข้าด้วยกันจะต้องใช้ความมานะ วิริยะ อุทสาหะ ทดมเทแรงกายแรงใจ และต้องสร้างความยอมรับจากกลุ่มชนต่างชาติพันธุ์ให้ความไว้วางใจให้เป็นผู้นำ (Sovereign) หรือ รัฐชาติปิตัย ผู้ทรงไว้ซึ่งอำนาจสูงสุด นำพาชาติพันธุ์ก่อตั้งแคว้น และพิทักษ์ผลประโยชน์ของกลุ่มชน ปกป้องอาณาเขตที่ก่อตั้งขึ้น เพื่อความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของชาติ นอกจากนี้พระมหากษัตริย์ยังเป็นศูนย์รวมใจของคนในชาติ ก่อให้เกิดขวัญ (Moral) ในการประกอบกิจกรรมเพื่อรัฐ หรือก่อให้เกิดอำนาจกำลังรบที่ไม่มีตัวตน (Intangible Mean) ในการสู้รบเพื่อปกป้องผลประโยชน์แห่งรัฐตน จากการรุกรานของรัฐอื่นๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศไทย ได้ปฏิบัติภารกิจดังกล่าว โดยได้รับการยอมรับจากอาณาอารยประเทศ จากสถานการณ์วิกฤติในหลายสถานการณ์ สถาบันพระมหากษัตริย์ได้มีส่วนประกอบให้ผ่านวิกฤติได้อย่างเรียบร้อยน่าอัศจรรย์ยิ่ง และจากประวัติศาสตร์ ประเทศไทยได้สูญเสียเอกราชให้กับแว่นแคว้นอื่นถึง ๒ ครั้ง การกอบกู้เอกราชให้กลับสู่รัฐไทยที่เกิดจากพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ ๒ พระองค์ นำกองทัพกอบกู้กลับคืนมาให้กับรัฐไทย ดังนั้น สถาบันพระมหากษัตริย์จึงมีความสำคัญกับประเทศไทยในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความมั่นคง ด้านการพัฒนาประเทศ และด้านสังคมจิตวิทยา ในห้วงเกือบทศวรรษที่ผ่านมา ประชาชนแห่งรัฐไทยมีความขัดแย้งแตกแยกอันเนื่องมาจากการช่วงชิงอำนาจทางการเมืองระหว่าง กลุ่มการเมืองใหญ่ ๒ กลุ่ม ซึ่งทั้งสองกลุ่มพยายามดึงประชาชนให้เข้ามาอยู่กับฝ่ายของกลุ่มตนให้มากที่สุดด้วยวิธีการต่างๆ ไม่วั้นแม้กระทั่งการดึงสถาบันพระมหากษัตริย์มาอ้างอิงเพื่อประโยชน์ของฝ่ายตนเอง สำหรับกลุ่มที่เพเลียงพลาก็โกรธแค้น และตอบโต้ด้วยวิธีการต่างๆ ทางการเมืองในสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งในปัจจุบัน การใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของประชาชนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทั้งหลาย ทั้งที่เป็นเรื่องจริง และเรื่องปรุงแต่งเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายรวดเร็ว

กลุ่มผู้เสียประโยชน์ทางการเมืองได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบ ชั่วดี ถึงขั้น ล้วงละเมิด จาบจ้วง โจมตี สถาบันพระมหากษัตริย์ อันเป็นที่เทิดทูนของประชาชนส่วนใหญ่ ประชาชนบางกลุ่มถูกชักนำจูงใจให้คล้อยตาม ถูกปลุกฝังสร้างความเชื่อให้เกลียดชังสถาบันพระมหากษัตริย์ทีละน้อย จากข้อมูลที่ถูกปรุงแต่ง จนหลงเชื่อว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นเป็นความจริง ทำให้เกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในทางที่ผิด เพราะไม่ได้รับการวิเคราะห์ข่าวสารก่อน ส่งผลให้สถาบันพระมหากษัตริย์ถูกปองร้าย โดยไม่อยู่ในสถานะที่ปกป้องตนเองได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และทุกๆ ภาคส่วนจะต้องร่วมกัน ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ให้ดำรงคงอยู่คู่กับรัฐไทยตลอดไป การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์จากสื่อสังคมออนไลน์มีความยากตรงที่ มีการแพร่กระจายข่าวสารอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารอย่างเป็นระบบในการยับยั้ง และตอบโต้การแพร่กระจายข่าวสารที่ประสงค์ร้ายให้ได้ เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นที่รักยิ่ง ซึ่งจะเป็นทางหนึ่งในการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐให้ยั่งยืน

ดังนั้น โครงการวิจัยการบูรณาการ การปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์เพื่อความมั่นคงของรัฐเป็นโครงการที่จะบูรณาการการทำงานเชิงรุกของหน่วยงานทุกหน่วยงานของประเทศไทยในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการล้วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ และราชวงศ์ในสังคมออนไลน์ เพื่อที่จะทำให้ประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ถูกต้อง ครอบคลุม มีมุมมอง และทัศนคติที่ดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และพร้อมที่จะร่วมมือ ร่วมใจในการปกป้อง และให้การสนับสนุนต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาการล้วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษา และวิเคราะห์ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ในบทบาทต่อความมั่นคงของประเทศ

๒. เพื่อศึกษา และวิเคราะห์ แนวทางหลักการการปฏิบัติการข่าวสารในประเด็น (Content) ต่างๆ ที่จะส่งผลต่อการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งบูรณาการเครื่องมือ (Media) ที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน และจำแนกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อปฏิบัติการข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดผล (Impact) ต่อการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

๓. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ อันจะส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศไทยอย่างยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

๑. เน้นการวิจัยเฉพาะการบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ และการพัฒนาภูมิคุ้มกัน อาทิ แนวร่วมกลุ่มมวลชน หรือกลุ่มพลังต่างๆ ที่จะสนับสนุนการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. ในการเสนอแนะทางการบูรณาการจะเป็นการเสนอแนวความคิด หรือหลักการกว้างๆ โดยไม่พิจารณาเชิงลึกในรายละเอียด

๓. การวิจัยดำเนินการเฉพาะต่อข้อมูลที่เปิดเผยได้เท่านั้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์ กระบวนการ หลักการ รูปแบบการบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสาร และสัมพันธภาพแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งทางทหาร และทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์การบูรณาการ การปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ประชาชนทั้งใน และนอกประเทศไทยได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และเกิดทัศนคติที่ดีต่อการช่วยกันปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยให้อยู่คู่กับประเทศไทยต่อไปอย่างยั่งยืน

๒. ได้แนวทางรายงานการกระทำผิดทางเทคโนโลยี และการสื่อสารที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์

๓. ทำให้รู้ถึงความสำคัญ และบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อความมั่นคงของรัฐ และเจ้าหน้าที่ทุกคนของหน่วยงานของรัฐ มีแนวทางการแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ในแนวทางเดียวกัน

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของรัฐ” ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินการบูรณาการของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ และบังคับใช้กฎหมายในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ประวัติความเป็นมาสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย
๒. สถาบันพระมหากษัตริย์ของชาติต่างๆ
๓. สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยตามรัฐธรรมนูญ
๔. หลักการปฏิบัติการข่าวสาร
๕. กรอบแนวคิดในการศึกษา

ประวัติศาสตร์ชาติไทย และสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันเก่าแก่ที่อยู่คู่กับประเทศไทยมากกว่า ๘๐๐ ปี พระราชอำนาจ และสิทธิขาดในการปกครองแต่เดิมเป็นของพระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๕ พระราชอำนาจ และสิทธิขาดแห่งองค์พระมหากษัตริย์ถูกจำกัดไว้ภายใต้รัฐธรรมนูญ แต่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยังคงสถานะของพระมหากษัตริย์ คือ พระมหากษัตริย์ยังดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะผู้ใดจะละเมิดมิได้

๑. พระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์

การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolute Monarchy) เป็นการปกครองดั้งเดิมของราชอาณาจักรไทย และเป็นการปกครองตามหลักอุดมคติของนักปกครองที่ดี หรือพระมหากษัตริย์ที่ทรงเป็นธรรมราชา และสมมติเทพ ตามหลักศาสนาพุทธ และศาสนาพราหมณ์ ซึ่งนักปกครองที่ดี หรือพระมหากษัตริย์ที่ดีนั้นต้องได้รับการยอมรับจากประชาชนด้วยความเคารพ ความศรัทธา และความไว้วางใจ การปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นรูปแบบการปกครองแบบเบ็ดเสร็จภายใต้พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์

ที่ทรงไว้ซึ่งทศพิธราชธรรม อันเป็นคุณธรรมประจำตนของผู้ปกครองบ้านเมืองจะปกครองบ้านเมืองโดยธรรม และยังประโยชน์สุขให้แก่อำนาจประชาชน รวมทั้งการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน การทำศึกสงคราม ผู้รบกับอริราชศัตรูเพื่อปกป้องเอกราชของชาติ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ยังผลให้ประเทศชาติผ่านพ้นวิกฤตการณ์ต่างๆ มาได้อย่างมากมาย แต่ก็ยังมีบางโอกาสที่บ้านเมืองถูกปกครองในลักษณะที่ตรงกันข้ามก็จะส่งผลให้บ้านเมืองระส่ำระสายได้เช่นกัน สำหรับประเทศไทยค่อนข้างโชคดีที่ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยทรงไว้ซึ่งทศพิธราชธรรมยังผลให้ประเทศไทยเจริญรุ่งเรืองโดยลำดับ สถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยจึงเป็นศูนย์รวมขวัญ และกำลังใจของชนชาติไทยตลอดมา

๒. สถาบันพระมหากษัตริย์รัตนโกสินทร์สมัย

เมื่อปีพุทธศักราช ๒๓๒๕ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีของราชอาณาจักรไทย และทรงสร้างกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวง พระองค์ทรงสร้างบ้านแปลงเมือง และทรงเหน็ดเหนื่อยตรากตรำในการสงครามเพื่อขับไล่อริราชศัตรูทั้งหัวเมืองเหนือจรดหัวเมืองใต้ และที่สำคัญ คือ การได้รับชัยชนะในการทำสงคราม ๘ ทศ ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย กรุงรัตนโกสินทร์ยังคงเจริญกับสงครามกับพม่าอย่างต่อเนื่อง รัชกาลที่ ๒ ทรงมีพระราชดำริให้มีการสร้างเมือง และป้อมปราการต่างๆ เพื่อป้องกันข้าศึกมิให้เข้ามาโจมตีถึงกรุงเทพมหานครได้โดยง่าย อีกทั้งทรงทำนุบำรุงการพระศาสนา และศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญ ในรัชสมัยของพระองค์วรรณคดีไทยถือว่ามีความเจริญรุ่งเรืองถึงที่สุด ทรงพระราชนิพนธ์วรรณคดีไทยไว้หลายเล่ม จนกระทั่งองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติได้ยกย่อง พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ว่าเป็นบุคคลสำคัญของโลก

ในปีพุทธศักราช ๒๓๖๗ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จเถลิงถวัลราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๓ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ พระองค์ถูกขนานพระนามว่า "เจ้าสัว" เพราะพระราชดำริเรื่องการค้าสำเภากับต่างชาตินั้น ถือได้ว่ามีความเจริญอย่างยิ่ง ทรงทำการค้าขายกับชาวต่างชาติจนมีกำไรมากมายเต็มท้องพระคลัง เงินที่ได้กำไรจากการค้าขายครั้งนั้น เรียกว่า เงินถุงแดง และเงินถุงแดงนี้เองที่ได้นำมาใช้เป็นค่าปฏิกรรมสงครามในรัตนโกสินทร์ศก ร.ศ.๑๑๒

รัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทำให้ประเทศไทยรอดพ้นจากการถูกยึดครอง และไม่เป็นเมืองขึ้นชาติยุโรป นอกจากนั้นทรงมีพระราชดำริให้สร้างเมืองสมุทรปราการ โดยมีป้อมปราการต่างๆ เพื่อป้องกันภัยทางทะเลฝั่งตะวันออก ในรัชกาลของพระองค์บ้านเมืองยังประสบปัญหาการรุกรานจากญวนอยู่ รวมทั้งการล่าอาณานิคมของยุโรปอีกด้วย

พุทธศักราช ๒๓๕๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ทรงตั้งโรงพิมพ์ของรัฐบาล และตั้งโรงเรียน เพื่อผลิตเงินเหรียญ และนำใช้แทนเงินพดด้วง และเบี้ยหยดที่ใช้อยู่เดิม ทรงตัดถนนสายหลักๆ ได้แก่ ถนนเจริญกรุง ถนนบำรุงเมือง ถนนเฟื่องนคร เริ่มมีรถม้าขึ้นใช้ครั้งแรก และทรงให้บุคคลองต่างๆ มากมาย ทรงจัดตั้งตำรวจนครบาล นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเชี่ยวชาญทางโหราศาสตร์ และดาราศาสตร์ จนสามารถคำนวณการเกิดจันทรุปราคา และสุริยุปราคาได้อย่างแม่นยำ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต สมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ พระราชโอรสพระองค์โตขึ้นครองราชย์สืบต่อจากสมเด็จพระบรมชนกนาถเป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๕ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระองค์ เช่น การเลิกทาส ซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนชาวไทยต้องสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างที่สุด และพระปรีชาสามารถครั้งเหตุการณ์ รัตนโกสินทร์ศก ร.ศ.๑๑๒ อันส่งผลให้สยามประเทศรอดพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตกในยุคล่าอาณานิคม เหตุการณ์ในครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงเสียพระราชฤทัยเป็นอย่างมากที่ไม่สามารถรักษาดินแดนของบูรพมหากษัตริย์ไว้ได้ ถึงกับประชวรไม่ยอมเสวยพระโอสถ และไม่ประสงค์จะมีพระชนม์ชีพอยู่

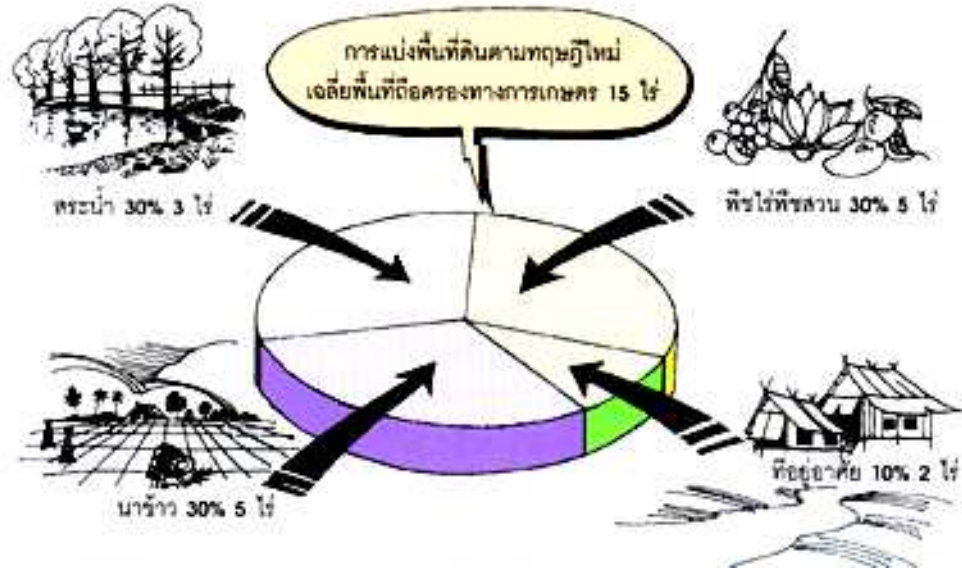
ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ พระราชกรณียกิจสำคัญๆ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการวางรากฐานการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยมีพระราชดำริให้สถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของประเทศ ทรงตั้งโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ทรงตราพระราชบัญญัติขนานนามสกุล พุทธศักราช ๒๔๕๖ เป็นการเริ่มต้นให้คนไทยมีนามสกุลใช้ โดยได้ทรงพระราชทานนามสกุลแก่ผู้ที่ขอมา ทรงจัดตั้งธนาคารออมสิน โดยใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ซื้อหุ้นของธนาคารสยามกัมมาจล ทุนจำกั๊ด หรือปัจจุบันคือ ธนาคารไทยพาณิชย์ ทรงริเริ่มตั้งบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ซึ่งได้เป็นกิจการอุตสาหกรรมสำคัญของไทยต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน ทรงจัดตั้งสภาเผยแผ่พาณิชย์ซึ่งเป็นหน่วยงานคล้ายกับสภาพัฒนาการเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทรงยกเลิกบ่อนการพนัน ลดการค้าฝิ่นซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักอีกแหล่งหนึ่งของรัฐบาล ทรงตั้งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และวชิรพยาบาล เพื่อรักษาพยาบาลประชาชนที่เจ็บไข้ได้ป่วย

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ทรงเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ ซึ่งเป็นผลดีแก่ประเทศไทยอย่างยิ่งในฐานะผู้ชนะสงคราม ประเทศไทยสามารถเจรจากับประเทศมหาอำนาจขอแก้ไขสนธิสัญญาสิทธิสภาพนอกอาณาเขต และสนธิสัญญาจำกัดอำนาจการเก็บภาษีของประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยฟื้นสภาพการเสียเปรียบในด้านการศาล และสามารถดำเนินนโยบายด้านภาษีได้โดยอิสระ นอกจากนี้ทรงทดลอง และฝึกให้ข้าราชการรู้จักการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยทรงสร้างเมืองจำลอง "คูลิตธานี" ขึ้นเป็นเมืองที่มีพรรคการเมือง มีการเลือกตั้ง และการบริหารตามระบอบประชาธิปไตย ทรงจัดตั้งกองเสือป่า และทรงพระราชนิพนธ์วรรณกรรม และบทละครต่างๆ ไว้เป็นอันมาก จึงได้รับพระสมัญญานามว่า สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า และองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติก็ได้ยกย่องพระเกียรติคุณของพระองค์เป็นปราชญ์สยามอีกด้วย

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อทางการเมืองภายในประเทศ เนื่องจากกลุ่มคนที่ไม่ไปศึกษาในต่างประเทศ และต้องการนำรูปแบบการปกครองของตะวันตกมาใช้ในประเทศไทย ในที่สุดประเทศไทยก็เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข และเมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสละราชสมบัติ คณะรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรจึงได้อัญเชิญเสด็จพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดลขึ้นครองราชโดยได้รับการเฉลิมพระนามเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘

ในวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๕ พระมหากษัตริย์ผู้ครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลที่ ๙ ทรงดำรงอยู่ในพระราชสถานะเป็นพระประมุขแห่งรัฐ ทรงเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยตามจารีตประเพณี ทรงใช้อำนาจอธิปไตยผ่านทางสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ทรงมีบทบาทในการเข้าร่วมแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเมืองหลายต่อหลายครั้ง ซึ่งถือว่าพระองค์ทรงมีพระราชสถานะเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของปวงชนชาวไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ เพื่อให้ราษฎรและหน่วยงานราชการนำไปปรับประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การเกษตรทฤษฎีใหม่ การคมนาคม และหลักการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง พระราชกรณียกิจในการเสด็จพระราชดำเนินไปในถิ่นทุรกันดารนั้น เพื่อช่วยเหลือราษฎร และช่วยรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาปากท้อง และความยากจนของประชาชนอีกทางหนึ่ง ทรงจัดตั้งโครงการพระราชดำริมากมายหลายโครงการ

แผนภาพที่ ๒ - ๑ ทฤษฎีใหม่ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

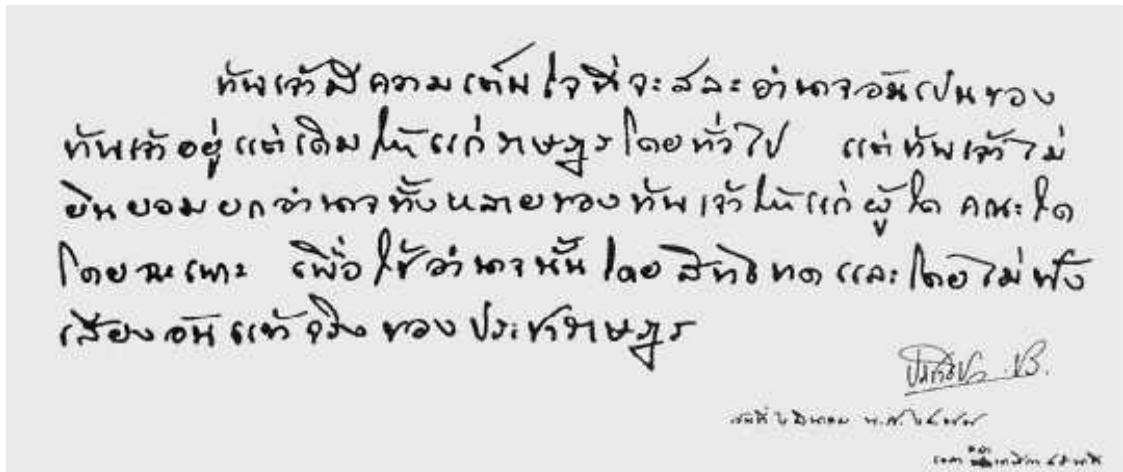
ที่มา : บทความการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ : บทบาทของสื่อมวลชน
กับการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์, ๒๕๕๗ : ๘

วัตถุประสงค์สำคัญก็คือ ประโยชน์สุขอันเกิดแก่ประชาราษฎร์ของพระองค์ ไม่ว่าจะทรงงานหนักตรากตรำพระวรกายแค่ไหนจะเสด็จพระราชดำเนินไปยังถิ่นทุรกันดาร ตากแดด ตากฝน ก็มีได้ทำให้พระองค์ทรงทอดย หน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะพระเจ้าแผ่นดิน ในฐานะพระมหากษัตริย์นั้นสำคัญยิ่ง ดังพระปฐมบรมราชโองการที่ประกาศไว้ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

๓. การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

เริ่มต้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ พระราชอำนาจ และสิทธิขาดแต่เดิมอันเป็นของพระมหากษัตริย์ถูกเปลี่ยนมาเป็นของประชาชน โดยเป็นไปตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ว่า “ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของข้าพเจ้าอยู่แต่เดิมให้แก่ราษฎรโดยทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใด คณะใด โดยเฉพาะ เพื่อใช้อำนาจนั้นโดยสิทธิขาด และโดยไม่ฟังเสียงอันแท้จริงของราษฎร”

แผนภาพที่ ๒ – ๒ พระราชหัตถเลขาพระราชสมบัติ ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ที่มา : บทความการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ : บทบาทของสื่อมวลชน
 กับการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์, ๒๕๕๗ : ๔

แผนภาพที่ ๒ – ๓ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสละราชสมบัติ ณ พระที่นั่งพุดตาน
 กาญจนสิงหาสน์ ภายใต้นพปฎลมหาเศวตฉัตร ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

ที่มา : บทความการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ : บทบาทของสื่อมวลชน
 กับการปกป้อง และเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์, ๒๕๕๗ : ๔

เป็นระยะเวลากว่า ๘๐ ปี จนถึงรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญที่ทรงงานหนักเพื่อราษฎรของพระองค์ ตั้งแต่ขึ้นครองสิริราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ พระราชกรณียกิจ และพระราชจริยวัตรที่งดงามจากการทรงงาน ทำให้เกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมากมาย ในอันที่จะแก้ไขปัญหาคความยากจน และปัญหาปากท้องของราษฎร

บทบาทหน้าที่ทางการที่สถาบันพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย มอบหมายให้สถาบันอื่นใดปฏิบัติแทนไม่ได้มีหลายกรณี คือ กิจกรรมที่เกี่ยวกับพระราชพิธีตามประเพณีของราชสำนัก อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมชั้นสูงของสังคมไทยมาแต่โบราณกาล พระราชพิธีที่เป็นการภายในส่วนพระองค์ของพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศันนั้นจะคงอยู่หรือเปลี่ยนแปลงไปตามพระราชอัชฌาศัยโดยตรง แต่ในส่วนพระราชพิธีที่มีส่วนเป็นการสาธารณะของชาติ ให้ประชาชนทั่วไปในสังคมมีส่วนร่วม เป็นงานใหญ่ที่ต้องใช้ทรัพยากรมาก รัฐบาลต้องจัดงบประมาณสนับสนุนเพื่อแบ่งเบาพระราชภาระ เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เพื่อความสมบูรณ์ของเกษตรกรรมที่ผลิตอาหารเลี้ยงประชาชนในชาติหรือพระราชพิธีใหญ่ๆ ในโอกาสสำคัญพิเศษที่มีนานๆ ครั้งเช่น พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระราชพิธีเสด็จทางชลมารค เสด็จฉลองระยะเวลาครองราชสมบัติ หรือรอบพระชนมายุที่ยาวนาน ซึ่งพิธีการเหล่านี้มีองค์พระมหากษัตริย์เป็นประธานที่มาของงาน และพสกนิกรร่วมฉลองแสดงความปิติ และภักดี กิจกรรมเหล่านี้ สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสัญลักษณ์แสดงความรักสมัคร และศักดิ์ศรีเกียรติยศของประเทศชาติ ที่เป็นความสืบเนื่องของอารยธรรมไทย เป็นการสืบสาน และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยในแบบจารีตประเพณีดั้งเดิมที่ไม่มีสถาบันอื่นใดในสังคมจะแบ่งเบาภารกิจนี้ไปได้

พระราชกรณียกิจในด้านการส่งเสริมคุณภาพของประชาชนพลเมือง ด้วยการเสด็จเยี่ยมเยียนทุกข์สุขของราษฎร โดยตรงด้วยพระองค์เองของพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์ ในรัชกาลปัจจุบัน ความสัมพันธ์ดังกล่าวนับได้ว่ามีมากกว่ายุคสมัยใดๆ ของประวัติศาสตร์ไทย จากการประพาสในทุกสภาพภูมิประเทศทั่วทุกภาค เพื่อรับรู้ความทุกข์ยากของราษฎรที่รัฐบาลผู้บริหารปกครองในระบอบประชาธิปไตยยังดูแลบริการได้ไม่ทั่วถึงเพราะความจำกัดของทรัพยากรวัตถุและบุคคล โครงการช่วยเหลือบรรเทาปัญหาด้านสุขภาพอนามัย และการศึกษาของประชาชนผู้ยากไร้ และด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดาร ด้วยบุคลากรอาสาสมัครสนองพระราชประสงค์ และทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ ซึ่งเมื่อเวลาล่วงไปก็มีโครงการอื่นๆ เพิ่มขึ้นเป็นโครงการส่วนพระองค์เพื่อช่วยพัฒนาอาชีพของราษฎร และอนุรักษ์สภาพแวดล้อมธรรมชาติด้วยในทุกภาค

ของประเทศที่เริ่มจากการทดลองศึกษาค้นคว้าด้วยพระองค์เองและผู้เชี่ยวชาญในพระบรมราชูปถัมภ์ และด้วยเงินบริจาคสมทบโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยของประชาชนผู้ศรัทธา แล้วนำไปแนะนำให้ราษฎรกลุ่มเป้าหมายปฏิบัติเพื่อพัฒนาอาชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของตนได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน รวมถึงโครงการตามพระราชดำริเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการแก้ปัญหาฝนแล้ง น้ำท่วม ดินเสื่อมโทรม การขาดแคลนน้ำ ทั้งในเขตชนบทและเขตเมือง หรือปัญหาการทำลายป่าและภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไป ซึ่งสรุปแล้วคือ พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมทุกแง่มุมอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการที่แสดงถึงพระเมตตาและพระปัญญาบารมี

อาจกล่าวโดยสรุปว่า บทบาทของพระมหากษัตริย์ในยุคของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีแนวโน้มที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมกับประชาชนในสังคมมากขึ้น ทั้งในลักษณะที่เป็นการช่วยเหลือดูแลทุกข์สุขของราษฎรที่เป็นรูปธรรม และในลักษณะของการพระราชทานกำลังใจในการดำเนินชีวิตซึ่งมีลักษณะเป็นเสมือนศูนย์รวมใจของคนทั้งชาติ ซึ่งบทบาทในสองลักษณะดังกล่าวนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันได้ทรงถือเป็นพระราชภารกิจของพระองค์เสมอมา นับแต่เมื่อพระองค์ได้ทรงขึ้นครองราชย์เมื่อกว่า ๖๐ ปีที่ผ่านมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทุ่มเทพระวรกาย และพระวิริยะอุตสาหะในการที่จะให้เกิดความอยู่ดีมีสุขของอาณาประชาราษฎร ทั้งด้านรูปธรรม และทางด้านจิตใจในทางรูปธรรมนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้ทรงพยายามที่จะชี้แนะหนทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ดังจะเห็นได้จากการที่ทรงมีพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก เพื่อช่วยชี้นำทางประชาชนให้มีความมานะอดทนต่อการกระทำในสิ่งต่างๆ นอกจากนั้นยังทรงได้มีแนวพระราชดำริในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อช่วยชี้นำประชาชนให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและเหมาะสม บทบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวดังกล่าวได้ถือว่าเป็นบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ยุคใหม่ ที่ลงมาสัมผัสใกล้ชิดกับประชาชน บทบาทดังกล่าวนี้เพิ่งเริ่มเป็นบทบาทที่พระมหากษัตริย์อังกฤษหันมาให้ความสนใจในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา พระราชวงศ์อังกฤษได้เริ่มที่จะลงมาสัมผัสประชาชนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งได้เริ่มแสดงบทบาทในทางสังคมสงเคราะห์มากขึ้นเช่นกัน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า สถาบันพระมหากษัตริย์ที่เป็นเสมือนหนึ่งศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ คุณูปการแห่งสถาบันพระมหากษัตริย์มีมากล้นจนเกินกว่าที่จะสามารถบัญญัติไว้เป็นถ้อยคำใดๆ ในกฎหมายได้ และพระมหากษัตริย์คุณแห่งสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นที่ซาบซึ้ง และสทิตย์อยู่ทั่วไปในจิตใจของชนชาวไทยทุกคนอยู่แล้วโดยเสมอมา

สถาบันพระมหากษัตริย์ของชาติต่างๆ

การปกครองโดยพระมหากษัตริย์ หรือราชาธิปไตย (Monarchy) เป็นหนึ่งในระบอบการปกครองที่เก่าแก่ที่สุด ซึ่งสืบทอดมาจากระบบการปกครองแบบมีหัวหน้าเผ่า พระมหากษัตริย์บางพระองค์อาจอ้างว่าได้สิทธิ์อันศักดิ์สิทธิ์จากพระเจ้า ให้มาปกครองประเทศตามความปรารถนาของพระเจ้า ซึ่งมักอ้างอิงกับหลักความเชื่อทางศาสนา (Divine right of King) พระมหากษัตริย์บางพระองค์ก็อาจมาจากการเลือกตั้ง (อเนกชนนิกรสโมสรรสมมติ) ซึ่งอาจเลือกโดยคณะบุคคลที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง เช่น ในรัฐเผ่าเยอรมัน หรือโดยคนกลุ่มเล็กๆ เช่น จักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ในอดีต มาเลเซีย และสหรัฐอเมริกาบราซิล หรือพระมหากษัตริย์อาจจะมาจากการสืบทอดอำนาจ หรืออาจมาจากการแย่งชิงบัลลังก์ หรืออาจจะเกิดจากหลายๆ วิธีรวมกัน

ราชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของรัฐ ซึ่งได้อำนาจปกครองโดยการสืบราชสมบัติ ลักษณะที่ทำให้ระบอบราชาธิปไตยแตกต่างจากระบบสาธารณรัฐ คือ พระมหากษัตริย์ทรงครองราชย์ หรือเป็นประมุขอยู่ตลอดพระชนม์ชีพ และจะส่งต่ออำนาจให้กับองค์รัชทายาทซึ่งอาจเป็นพระราชโอรสของพระองค์ต่อไป ส่วนในระบอบสาธารณรัฐ ประมุขของรัฐ (ประธานาธิบดี) โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีที่มาจากการเลือกตั้ง และทำหน้าที่อยู่ในช่วงในเวลาที่ไม่แน่นอน เช่น ๔ หรือ ๖ ปี

คำว่า “ราชาธิปไตย” นั้น อาจหมายถึงกลุ่มคน (ราชวงศ์) และองค์กรที่รวมตัวกันเป็นสถาบันกษัตริย์ ทุกวันนี้อำนาจของกษัตริย์นั้นแตกต่างกันไปตามประเทศในระบอบการปกครองราชาธิปไตยแบบมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้น อำนาจสูงสุดของประเทศจะถือว่าอยู่ที่กษัตริย์ในฐานะองค์พระประมุข แต่อำนาจที่แท้จริงนั้นจะอยู่ที่ประชาชน พระมหากษัตริย์มักจะทำหน้าที่ในงานพิธีต่างๆ ในบางประเทศพระมหากษัตริย์อาจมีอำนาจอยู่บ้าง แต่ก็ถูกจำกัดไว้ด้วยความเห็นของประชาชน หลักธรรม หรือบรรทัดฐานของพระมหากษัตริย์องค์ก่อน ในบางประเทศพระมหากษัตริย์จะมีอำนาจมาก และอาจใช้อำนาจได้อย่างไร้ขอบเขต อย่างไรก็ตามระบอบการปกครองโดยพระมหากษัตริย์ส่วนใหญ่ในทุกวันนี้จะอยู่ภายใต้กฎหมายมากกว่าจะทำตามอำเภอใจได้

ประมุขของรัฐที่เป็นพระมหากษัตริย์ในประเทศต่างๆ จะเรียกชื่อแตกต่างกัน เช่น "กษัตริย์" (King) เช่น ไทยหรืออังกฤษ (King หรือ Queen) สวีเดน "จักรพรรดิ" (Emperor) เช่น ญี่ปุ่น หรืออดีตจักรพรรดิไฮเลเซลาสซีซของเอธิโอเปีย หรือ "ราชาธิบดี" (Sovereign) เช่น มาเลเซีย เป็นต้น ฯลฯ

๑. สถานะของพระมหากษัตริย์ในประเทศต่างๆ

สถานะของพระมหากษัตริย์ในประเทศต่างๆ อาจจำแนกได้ ๓ ประเภท คือ

๑. ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolute Monarchy) ซึ่งพระมหากษัตริย์จะเป็นพระประมุขที่มีฐานะเป็นรัฐชาติปิตัย (Sovereign) กล่าวคือ ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการด้วยพระองค์เอง พระมหากษัตริย์ของประเทศไทยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ก็เป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ดังนั้น กฎหมายที่เคยประกาศใช้ในสมัยดังกล่าว ปัจจุบันจึงยังคงใช้บังคับเป็นกฎหมายจนกระทั่งปัจจุบัน เช่น พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ.๒๔๕๗ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.๒๔๕๗ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๔๖๕ พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.๒๔๗๓ เป็นต้น ฯลฯ และประกาศพระบรมราชโองการในเรื่องการพระราชทานที่ดินแก่ผู้หนึ่ง ผู้ใดมีลักษณะเช่นเดียวกับกฎหมายสามารถใช้บังคับได้จนกระทั่งปัจจุบัน และบุคคลผู้นั้นมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยไม่ต้องไปดำเนินการจดทะเบียนกับเจ้าพนักงานที่ดินเหมือนกับการได้ที่ดินมาโดยกระทำนิติกรรม เช่น การซื้อขายที่ดินทั่วไป

๒. ระบอบราชาธิปไตย หรือระบอบปรimitาญาสิทธิราชย์ (Limited Monarchy) โดยพระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจเหมือนระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เว้นแต่ที่ถูกจำกัดโดยรัฐธรรมนูญ เช่น การตรากฎหมาย การจัดการงบประมาณต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นอำนาจของตุลาการ ส่วนอำนาจบริหารอื่นๆ เป็นของกษัตริย์เช่นเดิม เช่น การแต่งตั้งถอดถอนนายกรัฐมนตรี ประเทศที่ใช้การปกครองแบบนี้ก็เช่นประเทศเอธิโอเปีย โดยอดีตจักรพรรดิไฮเลเซลาซซี จักรพรรดิญี่ปุ่นก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ประเทศในตะวันออกกลาง เช่น ซาอุดีอาระเบีย จอร์แดน และประเทศเนปาลในปัจจุบัน ซึ่งพระมหากษัตริย์ของเนปาล ทรงปลดนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี ทรงบัญชาการทหารด้วยพระองค์เอง จึงเกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างประชาชน และรัฐบาลกับพระมหากษัตริย์ ดังที่เป็นข่าวมาเมื่อไม่นานนี้ และขณะนี้รัฐบาลเนปาลกำลังดำเนินการจำกัดอำนาจของพระมหากษัตริย์ให้มากยิ่งขึ้น

๓. ในระบอบพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ (Constitution Monarchy) ในระบอบนี้พระมหากษัตริย์จะทรงเป็นพระประมุขของประเทศ การใช้พระราชอำนาจ และฐานะอื่นๆ ของพระมหากษัตริย์จะถูกกำหนดโดยรัฐธรรมนูญ ปัจจุบันพระมหากษัตริย์ประเทศต่างๆ ในโลกจะเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบนี้เกือบทั้งหมด เช่น ประเทศไทย ญี่ปุ่น อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ สวีเดน เดนมาร์ก ฯลฯ

ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๐๐ ระบอบราชาธิปไตยส่วนใหญ่ได้ถูกยกเลิกเนื่องจากการแบ่งแยกหรือการรวมดินแดน หรือการเปลี่ยนการปกครองเป็นสาธารณรัฐ ประเทศที่ยังใช้ราชาธิปไตยอยู่ในปัจจุบันมักจะเป็นประเทศที่ใช้ระบอบประชาธิปไตยแบบมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และมีประเทศบางประเทศที่ยังใช้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์อยู่ เช่น บรูไน โอมาน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย สวาซิแลนด์ และนครรัฐวาติกัน ซึ่งปัจจุบันมีราชวงศ์ ๒๘ ราชวงศ์ ปกครองดินแดนทั้งหมด ๔๓ ประเทศทั่วโลก ดังนี้

ทวีปเอเชีย ไทย มาเลเซีย ญี่ปุ่น บรูไน ภูฏาน กัมพูชา โอมาน จอร์แดน การ์ตาอาหรับเอมิเรตส์ บาห์เรน คูเวต ซาอุดีอาระเบีย ซามัว ตองกา

ทวีปยุโรป อังกฤษ สเปน ลักเซมเบิร์ก นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ สวีเดน เดนมาร์ก โมนาโก เบลเยียม ลิกเตนสไตน์ ทวีปแอฟริกา โมร็อกโก สวาซิแลนด์ เลโซโท

๒. สถาบันพระมหากษัตริย์ทวีปเอเชีย

๒.๑ สถาบันพระมหากษัตริย์มาเลเซีย

มาเลเซีย ปกครองในระบอบราชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ภายใต้รัฐธรรมนูญ การปกครองเป็นแบบสหพันธรัฐ มีรัฐบาลกลางแห่งสหพันธรัฐ และรัฐบาลของแต่ละรัฐ โดยรัฐบาลกลางตั้งอยู่ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมืองหลวงของมาเลเซีย ส่วนรัฐบาลแห่งรัฐตั้งอยู่ในแต่ละรัฐ รวมทั้งสิ้น ๑๓ รัฐ โดยมีประมุขของรัฐเป็นสุลต่านหรือผู้ว่าการรัฐ ดังนี้ รัฐที่มีสุลต่านเป็นประมุขจำนวน ๙ รัฐ ได้แก่ เปรัก ปาหัง เซลังงอร์ เปรูลิส เคดาห์ เนกรีเซมบิลัน ยะโฮร์ กลันตัน และตรังกานู รัฐที่มีผู้ว่าการรัฐเป็นประมุขจำนวน ๔ รัฐ ได้แก่ ปีนัง มะละกา ซาราวัก และซาบฮ์

สมเด็จพระราชาธิบดีหรือ ยังดี เปอร์ตวน อากงเป็นประมุขของประเทศ อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญมาจากการเลือกตั้งสุลต่าน ๙ รัฐ ได้แก่ ยะโฮร์ ตรังกานู ปะหัง สลังงอร์ เกดะห์ กลันตัน เนกรีเซมบิลัน เปรู และปะลิส ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนขึ้นดำรงตำแหน่งวาระละ ๕ ปี ส่วนอีก ๔ รัฐ คือ ปีนัง มะละกา ซาบฮ์ และซาราวัก ไม่มีสุลต่านปกครอง สุลต่านที่มีอาวุโสสูงสุด จะได้รับเลือกเป็น ยังดี เปอร์ตวน อากง โดยต้องได้เสียงมากกว่าครึ่งหนึ่ง นอกจากนี้ยังอาจได้รับเลือกเข้ามาเป็นสมัชชี่ที่ ๒ อีกได้

สถานะส่วนใหญ่ของ ยังดี เปอร์ตวน อากง เกี่ยวข้องกับพิธีการต่างๆ นอกจากนั้นมีอำนาจในทางบริหาร และนิติบัญญัติ คือ กฎหมายที่ออกมาจะต้องประกาศใช้ถูกยับยั้ง หรือได้รับการแก้ไขในนามพระองค์ มีอำนาจเกี่ยวกับการกำหนดสมัชชี่ประมุขสภา แต่งตั้งหัวหน้า

พรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมาก หรือที่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี มีอำนาจออกภัยโทษ แต่งตั้งประธานศาล และผู้พิพากษาตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี หรือ คณะรัฐบาล นอกจากนี้ยังสามารถประกาศภาวะฉุกเฉิน พอเสียชีวิตถ้ารัฐบาลเห็นว่ามีอำนาจจำเป็น ยังดี เพอร์ทวน อากง จะเป็นผู้ประกาศพระบรมราชโองการ และเมื่อประกาศใช้แล้วจะไม่มี พระบรมราชโองการใดมาเปลี่ยนแปลงได้

๒.๒ สถาบันพระมหากษัตริย์ญี่ปุ่น

ตามรัฐธรรมนูญญี่ปุ่นปี ค.ศ.๑๙๔๗ พระจักรพรรดิทรงเป็นสัญลักษณ์ของประเทศ และเป็นศูนย์รวมเอกภาพของคนญี่ปุ่น และทรงมีอำนาจเกี่ยวข้องกับราชการแผ่นดิน น้อยมากจน ศาสตราจารย์ โยชิฟูมิ ทามาเดะ จากมหาวิทยาลัยเกียวโตที่มาบรรยายที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อเร็วๆ นี้สรุปไว้ว่า พระจักรพรรดิ “เบามาก เหมือนอากาศ” คือ เกือบไม่รู้สึกรู้ว่ามีอยู่ แต่ขาดไม่ได้ แต่ไม่ทรงมีบทบาททางการเมืองอีกต่อไปที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะญี่ปุ่นเข้าสู่ สงครามโลกและพ่ายแพ้แก่สัมพันธมิตร และสมเด็จพระจักรพรรดิ ฮิโรฮิโตะ หรือ โชวะ ก็ทรง เกี่ยวข้องด้วยไม่มากนักน้อย จึงทำให้สถานะของพระจักรพรรดิลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับสมัยเมจิ อย่างไรก็ตามคนญี่ปุ่นส่วนใหญ่ก็ยังคงภูมิใจในสถาบันพระจักรพรรดิซึ่งเชื่อกันว่าสืบสาวมาถึง ๑๒๕ พระองค์

ดังนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญใหม่ประกาศใช้สมเด็จพระจักรพรรดิ โชวะ หรือ ฮิโรฮิโตะ ก็ทรงวางพระองค์เคร่งครัดตามรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง คือ ไม่ทรงบริหารพระราชภาระ ใดเลย นอกเหนือจากที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ และแผนของนายพล แมคอาเธอร์ที่จะใช้ พระจักรพรรดิในการปฏิรูปญี่ปุ่นที่ถูกยึดครองก็ทำได้เป็นอย่างดีโดยปราศจากการต่อต้านจากชาวญี่ปุ่น

สมเด็จพระจักรพรรดิ ฮิโรฮิโตะ ทรงวางพระองค์เยี่ยงกษัตริย์ยุโรป คือ ปฏิบัติพระราชภาระส่วนใหญ่ในพิธีการ และทรงเป็นองค์ทูตสันถวไมตรีเสด็จไปเยือนประเทศ ต่างๆ อาทิในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ เสด็จไปทรงเยือนสหราชอาณาจักรในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ เสด็จเยือน สหรัฐอเมริกาภายใต้การปกครองของประธานาธิบดี ฟอร์ด นอกจากนี้ สมเด็จพระจักรพรรดิยัง ทรงหันกลับมาทรงใช้เวลากับชีววิทยาทางทะเล (marine biology) ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่ทรงถนัดมา ตั้งแต่ทรงพระเยาว์ โดยทรงมีห้องทดลองในพระราชวัง และทรงส่งบทความไปตีพิมพ์ในหนังสือ วิทยาศาสตร์ภายใต้นามปากกาว่า “ฮิโรฮิโตะ” โดยเฉพาะการศึกษาตัว “ไฮโดรซัว” (Hydrozoa) สมเด็จพระจักรพรรดิ ฮิโรฮิโตะ เสด็จสวรรคตเมื่อ ๗ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๙ พระชนมายุ ๘๗ พรรษา มกุฎราชกุมาร อากิฮิโตะ ทรงสืบราชสมบัติเป็นพระจักรพรรดิโดยเรียกรัชกาลพระองค์ว่า รัชกาล

ไฮไซอิ (Heisei) ซึ่งแปลว่า“สันติทุกสถาน” เมื่อขึ้นเสวยราชย์สมเด็จพระจักรพรรดิทรงแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนว่า จะทรงเคารพรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด และจะทรงใกล้ชิดกับประชาชนชาวญี่ปุ่น และชาวโลกให้มากขึ้น

พระราชสถานะทางรัฐธรรมนูญ และการเมืองนั้นพระจักรพรรดิเปรียบเทียบพระองค์เองว่าทรงเป็น “หุ่นยนต์” เพราะทรงต้องทำตามคำแนะนำของรัฐบาลเท่านั้น แม้กระนั้นปัญหาทางรัฐธรรมนูญก็ยังเกิดขึ้นกับพระองค์ในพระราชพิธีพระบรมศพของพระราชบิดา และบรมราชาภิเษกของพระองค์ ซึ่งต้องประกอบทั้งพิธีทางศาสนาชินโต และรัฐพิธี รัฐบาลในเวลานั้นก็พยายามเคารพรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๐ ของรัฐธรรมนูญซึ่งบัญญัติว่า “รัฐไม่อาจให้สิทธิพิเศษใดๆ แก่องค์การทางศาสนา” และวรรคสามบัญญัติว่า “รัฐ และหน่วยงานของรัฐต้องละเว้นจากการให้การศึกษาด้านศาสนา และการกระทำกิจกรรมทางศาสนาแต่ในพิธีบรมราชาภิเษก กลุ่มชาวจัด ก็เรียกร้องให้รัฐบาลสนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้ง ๒ พิธี คือ พิธีเสด็จขึ้นเสวยราชย์อันเป็นรัฐพิธี และพิธีขอบคุณพระเจ้า (Daij sai) ซึ่งเป็นพิธีทางศาสนาชินโตที่พระจักรพรรดิทรงรวมเป็นหนึ่งในกับเทพเจ้า รัฐบาลญี่ปุ่นจึงตัดสินใจสนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้ง ๒ พิธีจึงทำให้กลุ่มศาสนาอื่นๆ ที่ไม่ใช่ชินโต ฝ่ายซ้าย และฝ่ายค้านวิจารณ์รัฐบาลอย่างหนักว่า ทรงทำการขัดรัฐธรรมนูญ

๒.๓ สถาบันพระมหากษัตริย์บรูไน ดารุสซาลาม

บรูไนดารุสซาลาม (นครแห่งสันติสุข) เป็นประเทศขนาดเล็กเป็นรัฐอิสระที่มีรูปแบบการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หลังจากที่ได้รับเอกราชจากประเทศอังกฤษในปี ๑๙๘๔ สถาบันพระมหากษัตริย์ของบรูไนสามารถที่จะสร้างอำนาจทางการเมืองให้เข้มแข็งเกือบเรียกได้ว่า ไม่มีสิ่งใดมาท้าทายการควบคุมอำนาจของรัฐได้ ความสำเร็จของราชวงศ์บรูไนในการรวมอำนาจศูนย์กลางไว้ที่องค์สุดท้ายขึ้นอยู่กับการสามารถในการได้มาซึ่งความชอบธรรมทางขนบธรรมเนียมดั้งเดิม และทางทางศาสนา นำไปสู่ความมีเสถียรภาพของระบอบกษัตริย์ ตลอดจนความสามารถในการหลีกเลี่ยงความต้องการปฏิรูปการเมือง โดยการนำเอารายได้ของประเทศที่ได้จากน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ มามอบให้กับประชาชนในรูปสวัสดิการที่มีเม็ดเงินจำนวนมาก สุลต่านของบรูไนได้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการปรับตัว และความยืดหยุ่นต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

เรื่องราวของเจ้าผู้ครองรัฐบรูไน (ยังดี เปอร์ตวน เนการ่า) เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์สุลต่านที่มีความยาวนานกว่า ๖๐๐ ปี ซึ่งเจ้าผู้ครองรัฐ หรือสุลต่านในปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดี ฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียห์ มูอิซซัดดิน วัดเดาเลาะห์ ทรงเป็นสุลต่านลำดับ

ที่ ๒๕ ประเทศบรูไนมีประชากรเพียงประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ คน ประกอบด้วยเชื้อสายมาเลย์เซีย ร้อยละ ๖๖ และมีลักษณะภูมิประเทศที่แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนที่ถูกล้อมรอบด้วยรัฐซาราวักของประเทศมาเลเซีย หลังจากทีสถาบันกษัตริย์ขึ้นถึงจุดสูงสุดของอำนาจในศตวรรษที่ ๑๖ ก็ตามด้วย จุดถดถอยลง และต่อมาในศตวรรษที่ ๑๕ อาณาเขตของบรูไนก็ลดน้อยลงเนื่องจากอิทธิพลของ ตระกูล เจ้าผู้ครองรัฐซาราวัก แต่การเข้ามาล่าอาณานิคมของอังกฤษในปี ๑๕๐๖ มีส่วนช่วยรักษา สถาบันกษัตริย์ของบรูไนไว้ถึงช่วงปลายปี ค.ศ.๑๕๕๕ การนำเสนอการปกครองรูปแบบใหม่ที่ให้อำนาจในการปกครองด้วยตัวเองแก่บรูไน มีส่วนในการฟื้นอำนาจทางการเมืองของสุลต่าน

รัฐธรรมนูญใหม่ที่ประกาศใช้ในปี ค.ศ.๑๕๕๕ ระบุไว้ถึงสถานิติบัญญัติ ที่สมาชิกส่วนหนึ่งมาจากการเลือกตั้งซึ่งพรรค Brunei Rakyat Party (PRB) ก็ได้รับเลือกตั้งเข้ามาทำงานในสถานิติบัญญัติแต่เพียงพรรคเดียว อย่างไรก็ตาม การต่อต้านด้วยอาวุธต่อการรวมตัวกับ มาเลเซียในปี ค.ศ.๑๕๖๒ กลายมาเป็นปัจจัยสำคัญที่ห้ามมิให้ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งก้าวขึ้นมาดำรง ตำแหน่งทางการเมือง การก่อจลาจลที่เกิดขึ้นในปีนั้นได้ถูกปราบปรามโดยอังกฤษทันที นับเป็น เหตุการณ์ที่สำคัญเหตุการณ์หนึ่งในประวัติศาสตร์ทางการเมืองของบรูไน สะท้อนถึงความ เปรียบบางของระบบการเมืองภายในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้สุลต่าน โอมะ อาลี ไชฟัดดิน ที่ ๓ ประกาศภาวะฉุกเฉิน และเลื่อนการแก้ไขรัฐธรรมนูญออกไป รวมไปถึงให้ความชอบธรรมต่อ สถาบันกษัตริย์ในการปฏิเสธที่จะเข้าร่วมกับมาเลเซีย เพื่อที่จะปฏิเสธที่อยู่ถูกกดดันจากอังกฤษ ในแก้ไขรัฐธรรมนูญ สุลต่านได้ทรงสละราชสมบัติให้พระราชโอรสพระนามว่า ฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียห์ ขึ้นมาครองราชย์แทน อาจกล่าวได้ว่า ระบบอาณานิคมของอังกฤษทำให้สถาบันกษัตริย์ ที่มีความอ่อนแอ และขาดเอกภาพได้ฟื้นตัวขึ้น เปิดโอกาสให้สถาบันกษัตริย์ปรับตัวจนกลายเป็น ระบบการปกครองแบบรวมอำนาจ

๒.๔ สถาบันพระมหากษัตริย์เนปาล

พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรเนปาลเรียกโดยราชประเพณีว่า "ศรีปัญจมหाराชธิราช" และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีแห่งราชอาณาจักรเนปาลเรียก "ศรีปัญจพทามหารานี" ทั้งนี้ การปกครองประเทศเนปาลตามระบอบราชาธิปไตยนั้นได้ยกเลิกไป โดยมติของสภาร่างรัฐธรรมนูญแห่งเนปาล ซึ่งให้เปลี่ยนแปลงเป็นระบอบสาธารณรัฐตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เหตุการณ์สังหารหมู่ราชวงศ์เนปาล เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้เกิดเหตุการณ์สังหารหมู่พระราชวงศ์แห่งเนปาลขึ้นภายในพระราชวังในกรุงกาฐมาณฑุ เป็นผล

ให้กษัตริย์พิเรนทรพรีพิกรมศาหเทวะ (Birendra Bir Bikram Shah Dev) และสมเด็จพระราชินีไอศวรรยาราชยลัษมีเทวีศาหะ (Aiswarya) เสด็จสวรรคต พร้อมด้วยสมาชิกพระราชวงศ์อีก ๗ พระองค์ ซึ่งล้วนแต่เป็นสมาชิกองค์สำคัญในราชวงศ์เนปาลทั้งสิ้น เหตุการณ์นี้ทำให้ชาวโลกตื่นตะลึง และยังความเศร้าโศกโกลาหลให้แก่ชาวเนปาลอย่างมหันต์

สำนักพระราชวังได้ประกาศสาเหตุของโศกนาฏกรรมว่า เกิดจากอุบัติเหตุพระแสงปืนสั้นโดยมกุฎราชกุมารดิเพนทรา (Dipendra) เป็นผู้ทำพระแสงปืนสั้นในขณะที่สมาชิกพระราชวงศ์กำลังร่วมเสวยพระกระยาหารค่ำ ก่อนที่องค์มกุฎราชกุมารจะทำพระแสงปืนสั้นถูกพระองค์เอง ในขณะที่เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักพระราชวัง และแหล่งข่าวหลายกระแสวิพากษ์วิจารณ์ว่า โศกนาฏกรรมครั้งนี้เกิดจากการที่องค์มกุฎราชกุมารทรงบันดาลโทสะ ในขณะที่ทรงวิวาทกับพระราชมารดาเรื่องการที่องค์มกุฎราชกุมาร ทรงต้องการจะอภิเษกกับสตรีจากตระกูลรานา (Rana) และแหล่งข่าวอีกหลายกระแสตั้งข้อสงสัยว่า องค์มกุฎราชกุมารทรงตกอยู่ในพระอาการมึนเมาจากน้ำจัณฑ์ (สุรา) และยาเสพติด

หลังจากจัดงานพระบรมศพเรียบร้อยในวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ทางการเนปาลก็ได้อันเชิญให้มกุฎราชกุมารดิเพนทรา ขึ้นครองราชย์ต่อจากพระราชบิดา แต่ในวันเดียวกันพระองค์ก็สวรรคตลงอีกพระองค์หนึ่ง ทำให้ทางการเนปาลต้องถวายเป็นการแต่งตั้งให้เจ้าชายกยานเนนทรา (Gyanendra) พระอนุชาของกษัตริย์พิเรนทรา ซึ่งมีได้ประทับในกาฐมาณฑุขณะเกิดโศกนาฏกรรม

การสวรรคตของกษัตริย์พิเรนทรา ส่งผลให้การเมืองภายในประเทศของเนปาลเกิดความปั่นป่วนขึ้นเกือบจะในทันที ประชาชนจำนวนมากได้รวมตัวกันเป็นขบวนประท้วงไปตามถนนในกรุงกาฐมาณฑุ เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลสืบหาความจริงของโศกนาฏกรรมโดยด่วน ประชาชนที่กำลังโกรธแค้นได้ทำลายสาธารณสมบัติ และต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจจนมีผู้เสียชีวิตหลายราย ทำให้ทางการต้องประกาศกฎอัยการศึกทั่วประเทศจนถึงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ในขณะที่เดียวกันหนังสือพิมพ์ ๓ ฉบับถูกสั่งปิดชื่อแหล่งข่าวที่ไม่เหมาะสม ขณะที่ผู้นำกลุ่มลัทธิเหมา (Maoist) นายประจันดา (Prachanda เป็นชื่อย่อจาก Pushpa Kamal Dahal) ได้ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องให้ฝ่ายซ้าย (leftist) ฝ่ายชาตินิยม (nationalist) และฝ่ายนิยมสาธารณรัฐ (republican) ร่วมกันตั้งรัฐบาลเฉพาะการขึ้นในระหว่างที่ประเทศกำลังระส่ำระสาย นอกจากนี้ นายมาดาร์ กุมาร เนปาล (Madhav Kumar Nepal) หัวหน้าพรรคแนวร่วมคอมมิวนิสต์แห่งเนปาล (Nepal Communist Party United Marxist and Leninist : NCP UML) ซึ่งเป็นฝ่ายค้านของเนปาลได้ลาออกจากตำแหน่งในวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจต่อการสวรรคตของกษัตริย์พิเรนทรา

๒.๕ สถาบันพระมหากษัตริย์ภูฏาน

ภูฏาน เป็นคำสมาสในภาษาสันสกฤตว่า ภู – อุทาร อันมีความหมายว่า "แผ่นดินบนที่สูง" ชาวภูฏานเรียกประเทศของเขาว่า Druk Yul มีความหมายว่า Land of Thunder Dragon มีที่ตั้งติดกับธิเบต โอบล้อมด้วยภูเขาหิมาลัย อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ๓๐๐ เมตรทำให้ค่อนข้างตัดขาดจากโลกภายนอก ประชากรภูฏานในปี ๒๐๐๕ มีเพียง ๒.๔ ล้านคน เมืองหลวงคือ ทิมพู Thimphu ภาษาราชการ คือ Dzongkha ศาสนาประจำชาติ คือ พุทธ และบางส่วนนับถือฮินดู

ราชวงศ์วังชุกของภูฏานมีอำนาจมาตั้งแต่ปี ๑๕๐๗ กษัตริย์องค์ปัจจุบันคือ พระเจ้าจิกมี ซินเจ วังชุก (His Majesty The King Jigme Singye Wangchuk) ทรงขึ้นครองราชย์ในปี ๑๕๗๒ เมื่อพระชนมายุ ๑๗ พรรษา ทรงได้รับการศึกษาจากประเทศอินเดีย และอังกฤษ แต่ทรงยึดแนวทางการปกครองประเทศตามพระราชบิดา เพราะต้องการรักษาวัฒนธรรมโบราณไว้ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๐๐๕ ในงานฉลองวันชาติปีที่ ๕๘ ของภูฏานทรงมีพระราชดำรัสว่า พระองค์จะสละราชสมบัติเพื่อให้มีการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในปี ๒๐๐๘ และให้มกุฎราชกุมารขึ้นครองบัลลังก์โดยมีสภาทั้งสองทำหน้าที่บริหารประเทศ พระองค์ทรงมีพระมเหสี ๔ พระองค์ ซึ่งเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน และเข้าพิธีอภิเษกในวันเดียวกันในปี ๑๕๗๕ ทรงมีโอรส ๕ พระองค์ และธิดา ๕ พระองค์ ซึ่งมีมกุฎราชกุมาร Crown Prince Jigme Khesar Namgyel Wangchuk เป็นพระราชโอรสองค์โต

วัฒนธรรมแบบภูฏานเป็นจุดขายอย่างหนึ่งทางการท่องเที่ยว แต่มีข้อจำกัด คือนักท่องเที่ยวต้องติดต่อผ่านบริษัทท่องเที่ยวในภูฏาน ไม่สามารถเดินทางเข้าไปเองได้ ชุดประจำชาติภูฏานที่หลายคนเพิ่งเห็น และประทับใจในความงาม (ความสง่างามของพระองค์ด้วย) เริ่มมีขึ้นในช่วงศตวรรษที่ ๑๗ โดย Shabdrung Ngawang Namgyel เพื่อต้องการให้เป็นเอกลักษณ์ของตนเองชาวภูฏานนิยมใช้ชุดประจำชาตินี้ในสถานที่ราชการ โรงเรียน และโอกาสต่างๆ ที่เป็นทางการชุดผู้ชาย เป็นเสื้อคลุมความยาว เนื้อเบา มีสายผ้าทอรัดเอว คล้ายกับยูกะตะสั้นของประเทศญี่ปุ่น เรียกว่า โค gho สวมคู่กับถุงเท้าชุดผู้หญิง เป็นเสื้อยาว คลุมข้อเท้า เรียกว่า คีรา kira

๒.๖ สถาบันพระมหากษัตริย์กัมพูชา

กัมพูชาเป็นหนึ่งในประเทศที่ยากจนที่สุดในโลก อยู่ได้ด้วยการช่วยเหลือจากต่างประเทศ ปัจจุบันคนในวัยทำงานร้อยละ ๗๐ ทำงานในภาคเกษตรกรรม รายได้สำคัญของประเทศส่วนหนึ่ง คือ การท่องเที่ยว โดยมีจุดขาย คือ นครวัด สถาปัตยกรรมที่เป็นมรดกโลก ซึ่ง

สร้างในศตวรรษที่ ๕ - ๑๓ ปัจจุบันกัมพูชามีประชากร ๑๔.๘ ล้านคน เมืองหลวง คือ พนมเปญ
ภาษาประจำชาติ คือ ภาษาเขมร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

กษัตริย์ที่ปกครองเขมร คือ พระเจ้านโรดมสีหนุ ปัจจุบันทรงมี
พระชนมายุมาก และมีปัญหาด้านพระพลานามัย จึงสละราชสมบัติในปี ๒๐๐๔ ให้พระโอรส คือ
พระเจ้านโรดมสีหนุโมนี King Norodom Sihamoni ซึ่งเป็นพระโอรสจากพระชายาองค์ปัจจุบัน คือ
พระนางเจ้าโมนิคมณีนาด จากจำนวนพระโอรสสองพระองค์ โดยอีกพระองค์หนึ่ง คือ เจ้ารินทพงศ์
ทรงสิ้นพระชนม์ในปารีสเมื่อปีที่ผ่านมา

๒.๗ สถาบันพระมหากษัตริย์โอมาน

โอมานเป็นประเทศที่มีเอกราชเก่าแก่ที่สุดในโลกอาหรับ มีประชากรราว
๓ ล้านคน นับถือศาสนาอิสลาม มีภาษาอาระบิกเป็นภาษาราชการ ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้
ของคาบสมุทรทะเลอาระเบีย เมืองหลวง คือ มัสกัต Muscat

พระประมุขปัจจุบัน คือ สุลต่านกาบูส บินซาอิด อัลซาอิด Sultan aboos
bin Sa'id Al 'Bu Sa'id ซึ่งได้ทำการรัฐประหารยึดอำนาจจากราชบิดาในปี ๑๕๗๐ หลังจากนั้น
ได้ทรงเปิดประเทศ และเริ่มฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจ และสังคมหลังจากประเทศโอมานถูกโดด
เดี่ยวจากนานาชาติมานาน ภายใต้การปกครองของพระราชบิดา คือ สุลต่านซาอิด บิน ทาอิมูร์ ที่ขึ้น
ครองราชย์ในปี ๑๕๓๘ ทำให้ประเทศตกอยู่ใต้ระบบเจ้าขุนมูลนาย และการกบฏแข็งข้อ เศรษฐกิจ
ของโอมานขึ้นอยู่กับน้ำมันซึ่งนำมาพัฒนาประเทศ และยังมีรายได้จากการเกษตรกรรม และประมง
นอกจากนี้การท่องเที่ยวที่กำลังขยายตัว เพราะโอมานมีแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล ทะเลทราย และ
เมืองหลวงที่มีป้อม พระราชวัง และกำแพงเมืองเก่าแก่

นอกจากเป็นประมุข สุลต่านกาบูส บินซาอิด อัลซาอิด ยังดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง โดยเป็นรัฐมนตรีกระทรวงสำคัญทั้ง ๓ คือ การต่างประเทศ กลาโหม และการคลัง

๒.๘ สถาบันพระมหากษัตริย์จอร์แดน

จอร์แดนเป็นประเทศเล็ก และไม่มีทางออกทะเล ยกเว้นที่เมืองท่าอะกา
บาออกทะเลแดง จึงทำให้ต้องพึ่งพาประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะในการขนส่งสินค้าผ่านทางทะเล
ตั้งอยู่ในภูมิภาคตะวันออกกลาง ทิศเหนือติดกับซีเรีย ทิศตะวันออกติดกับซาอุดีอาระเบีย
ทิศตะวันตกติดกับอิสราเอล ทิศใต้ติดกับทะเลแดงพื้นที่ ๘๕,๒๑๓ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวง คือ
กรุงอัมมาน (Amman) มีภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนทางตอนเหนือ และตะวันตกของประเทศ
ส่วนที่เหลือมีภูมิอากาศแบบทะเลทราย โดยทั่วไปอากาศค่อนข้างแห้งแล้ง ฝนตกน้อย กลางวัน

มีแดดจัด และอากาศเย็นในเวลากลางวัน ใช้ภาษาอาระบิกเป็นภาษาราชการ แต่ชาวจอร์แดนในเมืองใหญ่ๆ สามารถใช้ภาษาอังกฤษ รูปแบบการปกครองราชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร และมีสภาทำหน้าที่นิติบัญญัติ และตรวจสอบ

รัฐบาลจอร์แดนไม่มีทรัพยากรน้ำมันเหมือนประเทศในกลุ่มอาหรับอื่น ทรัพยากรสำคัญที่มี คือ ฟอสเฟตจำนวนจำกัด รายได้ของประเทศมาจากผลิตผลทางการเกษตร และการท่องเที่ยว ปัจจุบันมีประชากรราว ๖ ล้านคน จอร์แดนเคยอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ และได้รับเอกราชเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๑๙๔๖ หลังจากนั้นในปี ค.ศ. ๑๙๕๑ กษัตริย์ฮุสเซน เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระประมุขของจอร์แดนจนถึงต้นปี ค.ศ. ๑๙๕๕

ในอดีตกษัตริย์ฮุสเซนทรงมีบทบาทอย่างสูงต่อเสถียรภาพ ภูมิภาค โดยทรงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการไกล่เกลี่ยปัญหาระหว่างกลุ่มประเทศอาหรับ นอกจากนี้ การที่จอร์แดนได้ลงนามความตกลงสันติภาพกับอิสราเอลในปี 1994 ทำให้กษัตริย์ฮุสเซนทรงมีความสำคัญต่อกระบวนการเจรจา เพื่อสันติภาพในตะวันออกกลางในสายตาของสหรัฐฯเพิ่มมากขึ้น

พระประมุของค์ปัจจุบัน คือ พระราชโอรสองค์โตขึ้นครองราชย์สืบแทนเป็น สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลลาห์ บิน อัล ฮุสเซน แห่งจอร์แดน (King Abdullah Bin Al-Husein) หรืออับดุลละาะห์ที่สอง ตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๕๕ เป็นต้นมา ทรงได้รับการศึกษาจากประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา และทรงอภิเษกสมรสกับรานีเย อัลยาซิน ชาวปาเลสไตน์ มีพระโอรส และพระธิดา ๓ พระองค์ บทบาทของพระองค์ตลอด ๗ ปีที่ผ่านมา คือ ทรงปรับปรุงนโยบายทางสังคม และเศรษฐกิจ และให้สิทธิแก่สตรีมากขึ้น

จอร์แดนเป็นกลางไม่มีความโน้มเอียงไปทางหนึ่งทางใดระหว่างกลุ่มตะวันตกกับกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง จอร์แดนดำเนินนโยบายต่างประเทศในลักษณะที่เป็นมิตรกับทุกประเทศ แต่คงให้ความสำคัญต่อการกระชับความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศอาหรับมากกว่า

๒.๕ สถาบันพระมหากษัตริย์กาตาร์

กาตาร์เคยเป็นประเทศที่ยากจนที่สุดในกลุ่มรัฐอ่าวเปอร์เซีย ก่อนที่จะค้นพบน้ำมันและแก๊สในปี ๑๙๔๐ พื้นที่แหล่งแก๊สของกาตาร์ถูกปกครองโดยตระกูล Al-Thani มาเกือบ ๑๕๐ ปี ภายใต้การปกครองของอังกฤษ จนกระทั่งประกาศเอกราชในปี ๑๙๗๑ มีประชากรกว่า ๖๐๐,๐๐๐ คนนับถือศาสนาอิสลาม มีภาษาหลัก คือ ภาษาอาระบิก เมืองหลวง คือ โดฮา Doha เป็นศูนย์กลางทุกด้านของประเทศ

ประมุขปัจจุบัน คือ ซึคฮาเหม็ด บิน คาลิฟาห์ อัล ทานี Sheikh Aamid al Kalifa al Thani ได้ปลดพระราชบิดาจากตำแหน่งในปี 1995 ขณะทรงเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและตั้งตนเป็นประมุข ทรงนำการเปลี่ยนแปลงที่ดีมาสู่ประเทศ เช่น การให้เสรีภาพกับสื่อมวลชน และจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในโลกอาหรับ คือ อัลจาซีราห์

การเลือกตั้งในปี ๑๙๕๕ ถือเป็นครั้งแรกที่ให้ผู้หญิงมีสิทธิเลือกตั้ง และสามารถออกไปทำงานในสำนักงานได้ เงินกองทุนน้ำมันถูกใช้ในการพัฒนาประเทศ และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน หลังปกครองประเทศมา ๑๑ ปี ยังทรงคุมอำนาจทางทหารโดยทรงเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และดูแลกองทัพกาตาร์ด้วยพระองค์เอง

๑๐. สถาบันพระมหากษัตริย์สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เป็นสหพันธรัฐประกอบด้วย ๗ รัฐ ก่อตั้งเมื่อปี ๑๙๗๑ หลังได้รับอิสระจากอังกฤษ ก่อนค้นพบน้ำมันในปี ๑๙๖๕ เศรษฐกิจของประเทศเคยขึ้นอยู่กับประมงและอุตสาหกรรมไข่มุก อุตสาหกรรมน้ำมันทำให้ชาวต่างชาติหลั่งไหลเข้าไปทำงาน และยังมีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว สถาปัตยกรรมขนาดใหญ่สวยงามกลายเป็นหน้าตาสำคัญของเมืองหลวงอาบูดาบี และเมืองใหญ่อย่างเมืองดูไบ เมืองหลวง คือ เมืองอาบูดาบีมีประชากร ๓.๑ ล้านคน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ภาษาทางการ คือ ภาษาอาราบิก อุตสาหกรรมน้ำมันทำให้ผู้คนหลั่งไหลเข้าในประเทศ จนปัจจุบันมีชาวต่างชาติมากถึง ๓ ใน ๔ ของประชากร

ระบบการปกครองเป็นระบบสภาสูง และสภาล่าง ผู้ครองรัฐทั้ง ๗ จะทำหน้าที่แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี ประมุขปัจจุบัน คือ ซึคคาลิฟาห์ บิน ซัยเอ็ด Sheikh Khalifah bin Zayed ทรงดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของสหพันธรัฐ หลังจากพระราชบิดาสิ้นพระชนม์ในปี ๒๐๐๔ ทรงมีนโยบายให้ความสำคัญกับศาสนา และความเสมอภาคและสิทธิสตรี

๒.๑๑ สถาบันพระมหากษัตริย์บาห์เรน

ราชอาณาจักรบาห์เรน มีพื้นที่เพียง ๗๑๗ ตารางกิโลเมตร มีภูมิประเทศเป็นหมู่เกาะเล็กๆ ๓๓ เกาะ อยู่ในอ่าวเปอร์เซีย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทะเลทราย มีบทบาทเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญของอาหรับ เป็นศูนย์กลางของธุรกิจบริการ เช่น ทางด้านการเงิน การธนาคารของภูมิภาค

คำว่า บะห์เรน แปลว่า ทะเลสองแห่ง เป็นประเทศแรกในอาหรับที่ขุดพบน้ำมันดิบ และสร้างโรงกลั่น ทำให้บะห์เรนร่ำรวยจากน้ำมันก่อนประเทศเพื่อนบ้าน แต่จำนวนน้ำมันที่ขุดได้มีไม่เท่าคูเวต หรือซาอุดีอาระเบีย ทำให้ต้องกระจายการลงทุนด้านอื่นด้วย เช่น อุตสาหกรรมอะลูมิเนียม ไม่กี่ปีที่ผ่านมา บะห์เรนได้กลายเป็นหนึ่งในประเทศตะวันออกกลางที่น่าท่องเที่ยว เพราะบรรยากาศทางการเมืองที่ไม่ตึงเครียด ปัจจุบันบะห์เรนมีพลเมืองประมาณ ๗๕๔,๐๐๐ คน ศาสนาประจำชาติ คือ อิสลาม ใช้ภาษาอาระบิกเป็นภาษาหลัก เมืองหลวง คือ เมืองมานามา

บะห์เรนอยู่ใต้การปกครองของตระกูล อัล - คาลิฟาห์ Al - Khalifah ซึ่งนับถือนิกายสุหนี่ มาตั้งแต่ปี ๑๗๘๓ อยู่ในการอารักขาของอังกฤษตั้งแต่ปี ๑๘๖๑ - ๑๙๖๑ จึงประกาศเอกราช และในปี ๒๐๐๑ ประชาชนได้เรียกร้องให้เปลี่ยนระบบการปกครองจากระบบราชาธิปไตยที่มีเจ้าผู้ครองรัฐเป็นประมุข เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภา และให้อิสระกับฝ่ายนิติบัญญัติ

ประมุขปัจจุบันของบะห์เรน คือ ชีคอาหมัด บิน อีซา อัล - คาลิฟาห์ Sheikh Hamad bin isa al - Khalifah ซึ่งครองราชย์มาตั้งแต่ปี ๒๐๐๒ ต่อจากพระราชบิดา พระองค์ทรงศึกษาด้านการทหารจากอังกฤษ และอเมริกา และทรงปฏิบัติภารกิจในกระทรวงกลาโหมมาตลอด นโยบายของพระองค์ คือ การปฏิรูปการเมือง โดยให้มีตัวแทนจากชนทุกกลุ่มเข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชน ปัจจุบันทรงแต่งตั้ง ชีคซัลมาน บิน ฮาหมัด อัล - คาลิฟาห์ พระโอรสให้เป็นมกุฎราชกุมาร

๒๑๒. สถาบันพระมหากษัตริย์รัฐคูเวต

คูเวตเป็นประเทศขนาดเล็ก แต่ร่ำรวยจากน้ำมันซึ่งทำรายได้ร้อยละ ๕๐ ให้กับประเทศ อาณาเขตทางทิศเหนือติดกับอิรัก ทิศตะวันออกติดกับอิหร่าน และทิศใต้ติดกับซาอุดีอาระเบีย คูเวตมีประชากร ๒.๗ ล้านคน เมืองหลวง คือ คูเวต ภาษาราชการ คือ ภาษาอาราบิก ประชาชนนับถือนิกายอิสลาม ปัจจุบันคูเวตมีปัญหาความรุนแรงในประเทศ เนื่องจากการเผชิญหน้ากันระหว่างกองกำลังความมั่นคงปะทะกับชาวอิสลามหัวรุนแรงที่ถูกกล่าวหาว่าเกี่ยวข้องกับกลุ่ม อัล - กออิดะ คูเวตถือเป็นประเทศแรกในอาหรับที่มีการเลือกตั้งรัฐสภา และเริ่มเปลี่ยนโครงสร้างทางการเมืองที่มีแต่ผู้ชายให้มีการยอมรับสิทธิทางการเมืองของผู้หญิง

ประมุของค์ปัจจุบันของประเทศ ชีคซาบาห์ อัลอาห์เหม็ด อัล - จาเบอร์ อัล - ซาบาห์ Sheikh Sabah al - Ahmed al - Jaber al - Sabah เกิดในปี ๑๙๒๕ ดำรงตำแหน่ง

รัฐมนตรีต่างประเทศมา ๔๐ ปีโดยเป็นนายกรัฐมนตรีในปี ๑๙๖๕ – ๑๙๗๗ บทบาทของพระองค์ด้านการเมือง เป็นมุมมองใหม่ที่นำการเปลี่ยนแปลงมาสู่ประเทศ รัฐบาลของพระองค์ได้แต่งตั้งรัฐมนตรีหญิงคนแรก และเสนอกฎหมายที่เปิดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศในปี ๑๙๕๕ ได้เคยออกพระราชกฤษฎีกาให้ผู้หญิงมีสิทธิทางการเมืองเต็มที่ แต่ก็ได้รับการขัดขวางจากสมาชิกในสมัชชาแห่งชาติ ซึคซาบัท ถูกลอบสังหารมาแล้วสองครั้งในปี ๑๙๗๕ และในปี ๑๙๕๐ ทรงเป็นผู้นำคูเวตมาแล้ว ๒ ปี

๒.๑๓ สถาบันพระมหากษัตริย์ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

ซาอุดีอาระเบียเคยเป็นประเทศที่ยากจนด้อยพัฒนา แต่แหล่งน้ำมันในประเทศทำให้กลายเป็นประเทศที่ร่ำรวย และมีบทบาทอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจโลก ปัญหาสำคัญของประเทศ คือ การต่อต้านจากกลุ่มหัวรุนแรง ปัจจุบันมีประชากร ๒๖ ล้านคน เมืองหลวงคือ กรุงริยาด Riyadh ชื่อของประเทศตั้งตามนามของตระกูลอัล ซาอุด ผู้ครองรัฐที่มีอำนาจมากที่สุดในช่วงศตวรรษที่ ๑๘ กษัตริย์อับดุล อาซิส หรือที่รู้จักกันในพระนาม Lion of Najd ได้ก่อตั้งประเทศขึ้นในปี ๑๙๓๒ โดยยึดเมืองอิทาซกลับมาจากตระกูลฮัซไมด์ (Hashemite) และสถาปนาประเทศภายใต้ชื่อตระกูลของตนเอง

ราชวงศ์อัล ซาอุด ผู้ขาดอำนาจมาตลอดจนถึงศตวรรษที่ ๒๐ สามารถพัฒนาประเทศจนมีอำนาจในดินแดนตะวันออกกลาง แต่ยังคงต่อสู้เพื่อรักษาอำนาจ และความมั่นคงของราชวงศ์ไว้ หลังจากสิ้นพระชนม์ ราชบัลลังก์ได้สืบทอดโดยพระโอรสหลายพระองค์ หลังจากอิรักบุกคูเวตในปี ๑๙๕๐ ซาอุดีอาระเบียเปิดประเทศรับอเมริกา ทำให้มีกลุ่มต่อต้านผู้นำขึ้น ผู้มีบทบาทสำคัญ คือ โอซามะ บิน ลาดิน กลุ่ม อัล – กออีดะ

ผู้นำประเทศปัจจุบัน คือ กษัตริย์อับดุลลาห์ บิน – อับ – ดัล – อาซิส - อัล ซาอุด King Abdullah Bin – Abd – Al – Aziz - Al Saud เพิ่งขึ้นครองราชย์อย่างเป็นทางการได้เพียง ๑ ปีต่อจากกษัตริย์ฟาฮัด Fahd ที่สิ้นพระชนม์เมื่อสิงหาคม ปี ๒๐๐๕ กษัตริย์อับดุลลาห์สามารถรวบรวมตระกูลต่างๆ เข้าไว้ด้วยกันได้ ทำให้เป็นกลุ่มพันธมิตรที่มีอำนาจมากในการปกครอง พระองค์ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้บริหารประเทศที่สะอาดปราศจากมลทินผู้หนึ่ง

๒.๑๔ สถาบันพระมหากษัตริย์ซามัว

รัฐเอกราชซามัว หรือชื่อเดิมซามัวตะวันตกอยู่ระหว่างประเทศนิวซีแลนด์ และหมู่เกาะฮาวายในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้เคยถูกปกครองโดยเยอรมนี และนิวซีแลนด์ ก่อนจะขอเป็นอิสระภาพในปี ๒๕๐๔ ภูมิประเทศเป็นเกาะที่มีภูเขาไฟ ๕ เกาะ

ทรัพยากรธรรมชาติสำคัญของชาวมัว คือ ป่า และปลาจากท้องทะเล รัฐบาลชาวมัวตั้งเป้าหมายว่ารัฐอิสระชาวมัวจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในอนาคต

เมืองหลวงของชาวมัว คือ อาปีอา ใช้ภาษาชามวน และอังกฤษ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ ชาวมัวเป็นคริสเตียนที่เคร่งครัด และให้ความสำคัญกับระบบครอบครัวทุกเย็นวันละ ๒๐ นาที เป็นช่วงเวลาเคอร์ฟิวที่ชาวมัวต้องสวมมุดอยู่กับบ้าน ประชากรปัจจุบันมีประมาณ ๒ แสนคน มักจะเดินทางไปทำงานนอกประเทศได้แก่นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา เพื่อส่งเงินกลับมาบ้านเกิด

บรรพบุรุษของชาวมัว เป็นชาวโพลินีเซียนซึ่งตั้งรกรากบนหมู่เกาะแห่งนี้ก่อนคริสต์ศักราชนับพันปี ชาวยุโรปคนแรกจากเนเธอร์แลนด์เดินทางมาถึงชาวมัวในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ ตามด้วยนักล่าอาณานิคมจากอังกฤษ อเมริกา และเยอรมนี ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ จากนั้น ชาวมัวถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน เรียกว่า อเมริกันชาวมัว และชาวมัวตะวันตก

ปี ๑๘๕๗ หลังการยุติของสงครามโลกครั้งที่ ๑ นิวซีแลนด์เข้ายึดครองชาวมัวตะวันตกจนถึงวันประกาศเอกราชเมื่อปี ๑๙๐๕ ชาวมัวตะวันตกเปลี่ยนชื่อประเทศเป็นรัฐอิสระชาวมัวเมื่อปี ๑๙๕๐

สมเด็จพระราชาธิบดี มาลีโตอา ทานูมาฟิไลที่ ๒ His Highness Malietoa Tanuamafili II แห่งรัฐอิสระชาวมัว ซึ่งปัจจุบันมีพระชนมายุ ๕๓ พรรษา อาวุโสกว่าสมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินีทุกพระองค์ ในขณะนี้ทรงขึ้นครองราชย์เมื่อปี ๑๙๐๖ นับเวลาครองราชย์ยาวนานเป็นลำดับที่ ๓ รองจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของไทย และสมเด็จพระราชินีนาถอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักร ปัจจุบันทรงครองราชย์มาแล้ว ๕๑ ปี

ชาวมัวเป็นประเทศแรกในหมู่เกาะแปซิฟิกที่ได้รับอิสรภาพจากการเป็นอาณานิคม มีพระเจ้ามาลีโตอา ทานูมาฟิไลที่ ๒ ทรงดำรงตำแหน่งประมุขแผ่นดินร่วมกับพระเจ้าตูปูอา ทามาเซส มีโอเล ซึ่งสิ้นพระชนม์เมื่อปี ๑๙๐๖ ปัจจุบันพระเจ้ามาลีโตอาทรงดำรงตำแหน่งประมุขสูงสุดพระองค์เดียว

ปัจจุบัน ชาวมัวปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระราชภารกิจหลักของพระประมุข คือ ทรงให้คำแนะนำรัฐบาลในเรื่องต่างๆ พระเจ้ามาลีโตอา ทานูมาฟิไลที่ ๒ ทรงสืบเชื้อสายจากราชวงศ์มาลีโตอา ซึ่งเป็นหนึ่งในสี่ตระกูลเก่าแก่ที่สุดของชาวมัว แต่ละตระกูลมีสมาชิกกว่าหมื่นคน และประมุขของตระกูลมีหน้าที่

บَابัดทุกข์บำรุงสุขให้สมาชิกตระกูลนับถึงปัจจุบัน พระเจ้ามาลีโตอา ทานูมาฟิลิที่ ๒ ทรงเป็นกษัตริย์ที่พระชนมายุสูงสุด และทรงครองราชย์ยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ซามัว โปรดกีฬา กอล์ฟ และทรงได้รับยกย่องในความสุกมุ่มนวล ชาวซามัวส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ทั้งนิกายโปรแตสแตนท์ คาทอลิก และมอร์มอน แต่พระเจ้ามาลีโตอา ทานูมาฟิลิที่ ๒ ทรงนับถือศาสนาบาไฮ

รัฐอิสระซามัว เป็นประเทศเล็กที่ไม่ให้ความสำคัญกับกำลังทหาร มีเพียงสำนักงานตำรวจแห่งชาติเท่านั้น ปัจจุบันซามัวกำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งจากภัยพิบัติธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยเฉพาะปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น การเสื่อมสภาพของดินป่า ตลอดจนการประมงที่มุ่งจับสัตว์น้ำจนเสียมลุล

๒.๑๕ สถาบันพระมหากษัตริย์ตองกา

ในอดีต ตองกาอยู่ในอาณัติของอังกฤษ ได้รับอิสรภาพเมื่อปี ๑๙๗๐ ภูมิประเทศของตองกาเป็นหมู่เกาะ มีเกาะรวม ๑๗๐ เกาะ ในมหาสมุทรแปซิฟิกใต้ ขนาดประมาณประเทศญี่ปุ่น เมืองหลวงชื่อ นูกูอะโลฟา Nuku alofa เป็นประเทศเดียวในกลุ่มโพลินีเซียนที่ปกครองด้วยระบบราชาธิปไตย โดยมีกลุ่มชนชั้นสูงให้การสนับสนุน และเป็นเสียงส่วนมากในสภาสูง ประชากรตองกามีเพียง ๑ แสนคน ส่วนใหญ่เป็นชาวโพลินีเซียนที่เป็นคริสต์ศาสนิกชนที่เคร่งครัด ตองกาใช้ภาษาตองกา และภาษาอังกฤษ เป็นภาษาราชการ ประชากรทำอาชีพเกษตรและประมง และรายได้จากการออกไปทำงานต่างประเทศส่วนใหญ่นิยมไปทำงานที่นิวซีแลนด์ รายได้จากการท่องเที่ยวทำให้ประเทศมากที่สุดมีทรัพยากรสำคัญ คือ ป่าฝน ภูเขาไฟ ชายหาด และเกาะที่เหมาะสมกับการดำน้ำ

พระประมุขของตองกา คือ กษัตริย์เตาฟาอะเฮา ตูปูที่ ๔ Tafua'u ahau Tupou IV พระชนมายุ ๘๘ พรรษา โดยสืบราชบัลลังก์ต่อจากพระราชมารดา สมเด็จพระราชินีซาโลเตตูปูที่ ๓ ซึ่งสิ้นพระชนม์ในปี ๑๙๖๕ ปัจจุบันพระองค์ทรงครองราชย์มาแล้ว ๔๑ ปี

ราชวงศ์ตองกา ที่ปกครองตองกาในปัจจุบันสถาปนาเมื่อปี ๑๘๓๑ โดยเตาฟา อาฮาว ตูโป ซึ่งต่อมาได้พระนามว่าพระเจ้าจอร์จ ตูโปที่ ๑ พระองค์โปรดให้มีรัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อปี ๑๘๖๐ ระบบราชาธิปไตย ที่มีรัฐบาลในระบอบรัฐธรรมนูญของกษัตริย์ยังคงดำรงอยู่ในตองกา จนปัจจุบันนี้ แต่นับจากปี ๑๘๘๗ เป็นต้นมา เสียงเรียกร้องจากกลุ่มผู้สนับสนุนราชาธิปไตยให้ลดอำนาจของสถาบันกษัตริย์ลงก็เริ่มดังขึ้น

ตองกาสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทยเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๑๙๙๔ และเข้าเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติเมื่อปี ๑๙๙๕ บรรพบุรุษของชาวตองกา ก็เป็นชาวโพลินีเซียนซึ่งตั้งรกรากบนหมู่เกาะมายาวนาน มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ คือ ป่า และปลาจากทะเล ซึ่งส่งไปขายสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และอิตาลี

๓. สถาบันพระมหากษัตริย์ที่ยังคงอยู่ในทวีปยุโรป

๓.๑ สถาบันพระมหากษัตริย์แห่งสหราชอาณาจักร

ระบอบราชาธิปไตยของสหราชอาณาจักร (อังกฤษ : Monarchy of the United Kingdom) เป็นระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญของสหราชอาณาจักร และอาณานิคมโพ้นทะเลของสหราชอาณาจักร พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน คือ สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักรผู้เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๕๒ ในฐานะที่เป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ อำนาจของพระองค์จึงจำกัดอยู่แต่เพียงอำนาจที่ไม่แสดงความเป็นฝักฝ่าย เช่น การมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือเหรียญกล้าหาญ แต่อำนาจสูงสุดเหนือรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรก็ยังคงถือว่าอยู่ที่พระราชอำนาจที่ทรงใช้ได้ตามกฎหมายที่อนุมัติโดยรัฐสภาแห่งสหราชอาณาจักร หรือภายในข้อจำกัดของจารีตที่ปฏิบัติกันมา

ระบอบราชาธิปไตยของสหราชอาณาจักร มีที่มาเริ่มต้นย้อนไปในสมัยกษัตริย์ในยุคของชาวแองเกิล (Kings of the Angles) และในยุคเริ่มของราชอาณาจักรสกอตแลนด์ ในระหว่างปี ค.ศ. ๑๐๐๐ ราชอาณาจักรอังกฤษ และสกอตแลนด์ได้รวมตัว และพัฒนามาจากเจ็ดอาณาจักร หรือเครือจักรภพแองโกลแซ็กซอนของช่วงต้นสมัยอังกฤษยุคกลาง และต่อมาในสมัยกษัตริย์พระองค์สุดท้ายของราชวงศ์แองโกลแซ็กซอน ซึ่งก็คือ พระเจ้าฮาโรลด์ กอดวินสัน ได้ถูกรุกราน และพ่ายแพ้จนถูกปลงพระชนม์ในระหว่างการพิชิตอังกฤษของชาวนอร์มัน และหลังจากนั้นดยุก วิลเลียมแห่งนอร์ม็องดีจากฝรั่งเศสจึงเสด็จขึ้นครองราชย์เป็น พระเจ้าวิลเลียมที่หนึ่งแห่งอังกฤษ เป็นปฐมกษัตริย์ราชวงศ์นอร์มัน

ในปี ค.ศ. ๑๖๐๓ พระเจ้าเจมส์ที่ ๖ แห่งสกอตแลนด์ราชวงศ์ สจ๊วต พระญาติที่ใกล้ชิดที่สุดของพระราชินีนาถ อลิซาเบธ จึงได้ครองบัลลังก์อังกฤษเป็นพระเจ้าเจมส์ที่ ๑ เป็นการรวมสองอาณาจักร (Union of Crowns) แต่ในทางปฏิบัติแล้วสองอาณาจักรนี้ยังแยกกันอยู่ มีรัฐสภาเป็นของตน เพียงแต่มีกษัตริย์องค์เดียวกันจนกระทั่งระหว่าง ค.ศ. ๑๖๔๙ ถึง ค.ศ. ๑๖๖๐ ซึ่งเป็นช่วงสงครามกลางเมืองของอังกฤษ ระบอบราชาธิปไตยของสหราชอาณาจักรถูกสันคลอนโดยขบวนการรวมชาติเป็นเครือจักรภพอังกฤษ และสงครามสามอาณาจักร (War of the Three Kingdoms)

พระราชบัญญัติว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ ค.ศ. ๑๗๐๑ เป็นพระราชบัญญัติที่ประกาศใช้โดยรัฐสภาอังกฤษเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการสืบราชบัลลังก์แห่งอังกฤษ ต่อจากสมเด็จพระราชินีนาถแอนน์แห่งบริเตนใหญ่ โดยมีการบัญญัติห้ามไม่ให้ผู้ที่เป็นโรมันคาทอลิก (Roman Catholics) หรืออภิเษกสมรสกับผู้เป็นโรมันคาทอลิก มีสิทธิในการขึ้นสืบราชบัลลังก์ได้ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๗๐๗ ราชอาณาจักรอังกฤษ และสกอตแลนด์ ได้ตกลงร่วมกันในการออกพระราชบัญญัติสหภาพ ค.ศ. ๑๗๐๗ (Acts of Union ๑๗๐๗) ที่รวมอังกฤษ และสกอตแลนด์ เป็นอาณาจักรเดียวกันในชื่อ “บริเตนใหญ่” และออกพระราชบัญญัติสหภาพ ค.ศ. ๑๘๐๐ ที่ผนวกราชอาณาจักรไอร์แลนด์เข้ามาเป็นสหราชอาณาจักร บริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์ ในปี ค.ศ. ๑๘๐๑ หลังจากนั้นเป็นต้นมา ราชวงศ์อังกฤษจึงเป็นสัญลักษณ์ผู้นำสูงสุดของจักรวรรดิอังกฤษที่ได้แผ่ขยายอาณาเขตไปเกือบหนึ่งในสี่ส่วนของพื้นที่ภูมิภาคโลกในช่วงรุ่งเรืองสูงสุดในปี ค.ศ. ๑๙๒๑

ที่ประทับอย่างเป็นทางการของกษัตริย์ในราชวงศ์อังกฤษ คือ พระราชวังบัคกิงแฮมในกรุงลอนดอน และยังมีที่ประทับอย่างเป็นทางการอีกแห่ง คือ พระราชวังวินด์เซอร์ ซึ่งมักใช้พำนักในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ เทศกาลอีสเตอร์ และระหว่างงานเทศกาลแข่งม้า Royal Ascot สำหรับที่ประทับอย่างเป็นทางการในเขตสกอตแลนด์ คือ พระราชวังฮอลีรูค ในเมืองเอดินบะระ เป็นที่แปรพระราชฐานของพระราชวงศ์อังกฤษ โดยจะเสด็จพระราชดำเนินไปประทับชั่วคราวที่ พระราชวังฮอลีรูค อย่างน้อยนาน ๑ สัปดาห์ เป็นประจำทุกปีในช่วงที่เสด็จพระราชดำเนินไปราชการที่สกอตแลนด์ พระราชวังเวสต์มินสเตอร์ ซึ่งเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และเป็นสัญลักษณ์แห่งหนึ่งของเมืองลอนดอน ก็เคยเป็นที่ประทับอย่างเป็นทางการของกษัตริย์ในราชวงศ์อังกฤษในอดีต จนกระทั่งเมื่อพระเจ้าเฮนรีที่ ๘ ทรงมีพระราชดำริให้ย้ายไปใช้ที่พำนักที่พระราชวังไวต์ฮอล เป็นที่ประทับแทน และต่อมาเมื่อพระราชวังไวต์ฮอลถูกไฟไหม้ในปี ค.ศ. ๑๖๙๘ จึงมีการย้ายที่ประทับของราชวงศ์อีกครั้งเป็นที่ พระราชวังเซนต์เจมส์จนมาในปี ค.ศ. ๑๘๓๗ สมัยพระราชินีวิกตอเรียเสด็จขึ้นครองราชย์ พระราชวงศ์อังกฤษจึงได้เปลี่ยนมาใช้พระราชวังบัคกิงแฮม เป็นที่ประทับในถึงปัจจุบัน

๓.๒ สถาบันพระมหากษัตริย์สเปน

นับแต่อดีต สเปนเป็นศูนย์รวมของความเจริญทางด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งดนตรี ศิลปะ วรรณกรรม ที่มีชื่อเสียงในระดับโลก ศิลปินที่เราคุ้นชื่อกันดีได้แก่ เวลาเกวซ โกย่า ปิกัสโซ วรรณกรรมคลาสสิกของสเปน เช่น ดอนกิโฮเต้ ได้รับการแปล และสร้างเป็นละคร

ภาพยนตร์มาหลายครั้งในปี ๒๐๐๕ สเปนมีประชากร ๔๔ ล้านคน เมืองหลวง คือ มาดริด ภาษาหลักคือ สเปนิช ส่วนใหญ่นับถือคริสต์ศาสนา

สเปนมีที่ตั้งเป็นจุดเชื่อมของมหาสมุทรแอตแลนติก ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกา แต่หลังสงครามโลกได้ถูกโดดเดี่ยวจากนานาชาติอยู่หลายปี เพราะประเทศอยู่ภายใต้การปกครองของ นายพลฟรังโก ที่เป็นเผด็จการ พระราชาธิบดี ฮวนคาโลส King Juan Carlos ขึ้นเป็นกษัตริย์เมื่อพระชนมายุ ๓๗ พรรษา (ประมาณปี ๑๙๗๕) หลังจากนายพลฟรังโก ถึงแก่กรรมได้เปลี่ยนระบอบการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แบ่งการปกครองเป็น ๑๗ แคว้นมีสิทธิในการจัดการเลือกตั้งของตัวเอง ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าหญิง โซเฟียแห่งกรีซ ที่เอเธนส์ ทรงมีพระธิดา ๒ พระองค์ พระโอรส ๑ พระองค์ คือ มกุฎราชกุมารฟิลิปเป้ ปัจจุบันทรงครองราชย์มานาน ๓๑ ปี

๓.๓ สถาบันพระมหากษัตริย์ลักเซมเบิร์ก

ลักเซมเบิร์กเป็นประเทศขนาดเล็ก ที่ไม่มีทางออกทะเล อยู่ในทางตะวันตกเฉียงเหนือ ของทวีปยุโรป มีพรมแดนด้านตะวันออกติดกับประเทศเยอรมนี ด้านใต้ติดกับฝรั่งเศส และด้านตะวันตกติดกับเบลเยียม ทางตอนเหนือของประเทศ เป็นเนินเขา และภูเขาเตี้ยๆ จุดสูงสุดอยู่ที่ Buurgplaatz มีความสูง ๕๕๕ เมตร พื้นที่อื่นๆ มักจะเป็นเนินเขาเตี้ยๆ เช่นกัน มีเมืองหลวงชื่อ ลักเซมเบิร์ก ภาษาราชการใช้ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาลักเซมเบิร์ก มีประชากร ๔๖๕,๐๐๐ คน โดยหนึ่งในสามเป็นชาวต่างชาติ เดิมเศรษฐกิจของลักเซมเบิร์กขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมเหล็ก และได้เปลี่ยนเป็นการค้า โดยเป็นศูนย์กลางการธนาคาร และจัดการเรื่องภาษี ลักเซมเบิร์กเป็นประเทศที่มีรายได้ต่อหัวสูงเป็น ๒ เท่าของอัตราเฉลี่ยประเทศอื่นๆ ในยุโรป

พระประมุขปัจจุบันของลักเซมเบิร์ก คือ แกรนด์ ดยุกองรี Grand Duke Henry of Luxembourg ขึ้นครองราชย์เป็นแกรนด์ ดยุก องค์ที่ ๖ เมื่อปี ๒๐๐๐ สืบต่อจากพระราชบิดาแกรนด์ ดยุก ฌอง ที่ทรงครองราชย์มานาน ๓๖ ปี และได้มอบอำนาจการปกครองต่อให้พระโอรส แกรนด์ ดยุก อองรี ทรงประสูติในปี ๑๙๕๕ ทรงได้รับการศึกษาจากฝรั่งเศส อเมริกา อังกฤษ สวิตเซอร์แลนด์ โดยทรงสำเร็จการศึกษาด้านรัฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยเจนีวาในปี ๑๙๘๐ และปีต่อมาได้ทรงอภิเษกสมรสกับมารีเย เทเรซ่า เมสเทอร์ HRH Grand Duchess Maria Teresa ชาวคิวบาที่ทรงพบขณะศึกษาที่เจนีวา ทั้งสองพระองค์มีพระโอรส พระธิดารวม ๕ พระองค์

๒.๔ สถาบันพระมหากษัตริย์นอร์เวย์

นอร์เวย์เป็นระบอบกษัตริย์ หัวหน้าของรัฐในระบอบกษัตริย์ คือพระมหากษัตริย์ และพระราชินี ในนอร์เวย์กษัตริย์มีอำนาจทางการเมืองน้อย แต่มีบทบาทอย่างเป็นทางการเมื่อเข้าประชุมคณะรัฐมนตรีกับรัฐบาลทุกสัปดาห์ พระมหากษัตริย์ (พระราชินี) ไม่ได้ถูกเลือกโดยประชาชนในการเลือกตั้งทางการเมือง ตำแหน่งนี้ส่งผ่านจากพ่อแม่ถึงลูก กษัตริย์องค์ปัจจุบันของนอร์เวย์คือฮารัลด์ที่ ๕ อภิเษกสมรสกับพระราชินีซอนจา มีพระโอรสและพระธิดา ๒ คน คือเจ้าหญิงมาร์ธา หลุยส์ เกิดเมื่อ ค.ศ. ๑๙๗๑ และมกุฎราชกุมารฮากอน แมกนัส เกิดเมื่อ ค.ศ. ๑๙๗๓ มกุฎราชกุมารฮากอนจะสืบทอดราชสมบัติต่อจากพระราชบิดาของพระองค์ พระธิดาของพระองค์ คือ เจ้าหญิงอิงกริด อเล็กซานดร้า เกิดเมื่อ ค.ศ. ๒๐๐๔ จะเป็นกษัตริย์ต่อจากพระราชบิดา

๒.๕ สถาบันพระมหากษัตริย์ประเทศเนเธอร์แลนด์

เนเธอร์แลนด์ มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นประมุขปัจจุบัน คือ สมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์ ทรงมีพระราชอำนาจในเชิงพิธีการ อย่างไรก็ดี ทรงมีพระราชอำนาจด้านการเมืองที่เป็นประเพณีสืบทอดกันมาของพระราชวงศ์ออเรนจ์ คือ สมเด็จพระราชินีนาถทรงเป็นผู้แต่งตั้งผู้สรรหานายกรัฐมนตรี (Formateur) ภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไป (เนื่องจากระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วน โดยถือว่าทั้งประเทศเป็นเขตเดียว ทำให้ไม่มีพรรคการเมืองใดสามารถครองเสียงข้างมากในรัฐสภา จึงต้องมีการเจรจาระหว่างพรรคการเมืองต่างๆ เพื่อจัดตั้งรัฐบาล และผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี) และสมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์ทรงเป็นผู้แถลงนโยบายของรัฐบาลในพิธีเปิด สมัยการประชุมรัฐสภาประจำปี หรือ Speech from the Throne

๒.๖ สถาบันพระมหากษัตริย์ประเทศสวีเดน

ราชาธิปไตยแห่งสวีเดน (สวีเดน : Monarki i Sverige) คือระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญที่ราชอาณาจักรสวีเดนใช้มายาวนาน พระมหากษัตริย์ทรงมีตำแหน่งเป็นเพียงประมุขของประเทศเท่านั้น โดยพระองค์ไม่มีพระราชอำนาจทางการเมือง ซึ่งพระมหากษัตริย์สวีเดนทรงเป็นพระประมุขสูงสุดรวมทั้งยังได้รับความเคารพ จากสังคมของสวีเดนมาโดยตลอด ทั้งนี้สวีเดนได้เริ่มใช้ระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญพร้อมๆ กับการเริ่มใช้ระบบรัฐสภาที่มีพระราชพิธียุ่งยากมากมาย นอกจากนี้พระมหากษัตริย์ยังสามารถมีพระราชโองการไปถึงรัฐบาลและกองทัพได้อีกด้วย ในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ รัฐธรรมนูญสวีเดนว่าด้วยการสืบทอดราชสมบัติ

ได้กำหนดให้ราชวงศ์เบอร์นาดอตต์ เป็นราชวงศ์แห่งสวีเดน อีกทั้งผู้สืบทอดราชสมบัติต้องนับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ซึ่งพระมหากษัตริย์สวีเดนองค์ปัจจุบันก็คือ สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ

สวีเดนมีพระมหากษัตริย์เป็นของตนเองมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในช่วงศตวรรษที่ ๑ แทชทัส นักประวัติศาสตร์ของโรมันได้บันทึกว่าเผ่า ซิโอนีส (เผ่าโบราณที่อาศัยอยู่บริเวณสวีเดนในปัจจุบัน) มีพระราชปกครอง ซึ่งลำดับการสืบสันตติวงศ์ยังไม่มีผู้ใดทราบแน่ชัดมีเพียง ซากา (อังกฤษ : Saga เป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์ของชาวไวคิง เกี่ยวกับดินแดนแถบสแกนดิเนเวีย) ที่ใช้อ้างอิงเท่านั้น แต่ก็ยังคงเป็นที่ถกเถียงอยู่ในปัจจุบัน

แต่เดิมพระมหากษัตริย์สวีเดนมีพระราชอำนาจเพียงเล็กน้อย ส่งผลจำกัดในเรื่องการทำศึกสงคราม โดยผู้พิพากษา และพระสงฆ์จะต้องเป็นสักขีพยานของความบกพร่องในการใช้อำนาจในครั้งนี้ด้วย ทั้งนี้ศิลาจารึกนับพันได้จารึกไว้เช่นกัน แต่ไม่มีบันทึกเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์เลย อย่างไรก็ตามพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ก็ยังคงได้รับการสนับสนุนจากศาสนจักร ทำให้มีพระราชอำนาจมากขึ้นในระหว่าง ๑๑ และในคริสต์ศตวรรษต่อมาพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์สวีเดนก็เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ตามประเพณีแล้วพระมหากษัตริย์จะทรงบรมราชาภิเษกที่แท่นหินแห่งโมรา ซึ่งเป็นสถานที่ประชาชนมีสิทธิจะยอมรับหรือไม่ยอมรับพระมหากษัตริย์พระองค์ใหม่ได้ ซึ่งพิธีกรรมนี้สืบทอดจากพระมหากษัตริย์สวีเดนพระองค์ก่อนๆ มาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๕๔๔ ซึ่งในปัจจุบันพระราชวงศ์เบอร์นาดอตต์ปกครองสวีเดนมาตั้งแต่ช่วงสงครามนโปเลียน และต่อมาสวีเดนก็ต้องสูญเสียฟินแลนด์ และส่วนตะวันออกของริลล์ให้แก่จักรวรรดิรัสเซีย ทั้งนี้ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสวีเดนระบุว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นเพียงประมุขแห่งรัฐเท่านั้น และไม่มีพระราชอำนาจทางการเมือง

๒.๗ สถาบันพระมหากษัตริย์ประเทศเดนมาร์ก

เดนมาร์กเป็นราชอาณาจักรเก่าแก่ที่สุดในยุโรป โดยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชของเดนมาร์กเริ่มต้นขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๘๘๕ และได้เปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อปี ค.ศ. ๑๘๔๘ ซึ่งเป็นปีที่รัฐธรรมนูญฉบับแรกได้ถูกร่างขึ้นราชอาณาจักรเดนมาร์กเคยครอบคลุมาถึงสวีเดน และนอร์เวย์ จนกระทั่งสวีเดนแยกตัวออกไปเมื่อปี ค.ศ. ๑๕๒๓ และเดนมาร์กสูญเสียนอร์เวย์ให้แก่สวีเดนภายใต้สนธิสัญญา Kiel เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๑๔ ภายหลังสงครามนโปเลียนยุติลงในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑ ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๑๔ – ๑๙๑๘ เดนมาร์กได้ดำเนินนโยบายเป็นกลาง และเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๓๕ ในช่วงต้นของสงครามโลกครั้งที่ ๒ เดนมาร์กได้

ประกาศความเป็นกลาง อย่างไรก็ตามก็ดี เดนมาร์กถูกกองทัพเยอรมันเข้ายึดครองเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ค.ศ.๑๙๔๐ ซึ่งนำไปสู่การรวมตัวของขบวนการต่อต้านของประชาชนชาวเดนมาร์ก โดยตลอดช่วง สงครามฝ่ายเยอรมันได้ตอบโต้ด้วยการ เข้าปกครองเดนมาร์กโดยตรง จนกระทั่งวันที่ ๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ เดนมาร์กถูกปลดปล่อยโดยกองกำลังพันธมิตร และภายหลังสงครามโลก ครั้งที่ ๒ เดนมาร์กได้รับรองความเป็นเอกราชของไอซ์แลนด์ (เป็นดินแดน หรือเกาะโพ้นทะเลที่ เดนมาร์กได้ปกครองมา ตั้งแต่ในสมัยที่เดนมาร์กยังคงรวม ราชอาณาจักรกับนอร์เวย์) ซึ่งได้ ประกาศตัวเป็นเอกราชเมื่อปี ๑๙๔๔ และต่อมาเดนมาร์กได้ให้สิทธิในการปกครองตนเองแก่หมู่ เกาะแฟโร และเกาะกรีนแลนด์เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๔๘ และปี ค.ศ.๑๙๗๕ ตามลำดับในปี ค.ศ. ๑๙๕๓ รัฐธรรมนูญเดนมาร์กได้รับการแก้ไขซึ่งส่งผลทำให้มีบทบัญญัติใหม่ที่สำคัญในเรื่องต่างๆ ได้แก่ ให้รัชทายาทสตรีมีสิทธิขึ้นครองราชสมบัติกำหนดให้รัฐสภามีเพียงสภาเดียว และให้ประชาชน ชาวเดนมาร์กชาย และหญิงที่มีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้ ปัจจุบัน เดนมาร์กเป็นราชอาณาจักร โดยมีพระมหากษัตริย์ภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญเป็นประมุข คือ สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ แห่งเดนมาร์ก ซึ่งเสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๒ และทรงเป็นพระประมุขแห่งเดนมาร์กลำดับที่ ๕๒ (เดนมาร์กมีพระมหากษัตริย์ตั้งแต่ปี ค.ศ.๑๘๕๕ สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ แห่งเดนมาร์ก ทรงเจริญพระชนมายุ ๖๐ พรรษา เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ค.ศ. ๒๐๐๐

การเมืองการปกครอง เดนมาร์กเป็นประเทศปกครองโดยระบอบ ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญ สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ แห่งเดนมาร์กทรงดำรงตำแหน่งพระประมุขของเดนมาร์ก

สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ แห่งเดนมาร์ก (Her Majesty Queen Margrethe) ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๔๐ เป็นพระราชธิดาองค์ใหญ่ใน สมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ แห่งเดนมาร์ก (His Majesty King Frederik) และสมเด็จพระราชินี อินกริด (Her Majesty Queen Ingrid) อภิเษกสมรสกับเจ้าชายเฮนริก (His Royal Highness Prince Henrik) เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๗ และมีพระราชโอรส ๒ พระองค์ คือ เจ้าชายเฟรเดอริก (HRH Crown Prince Frederik) และเจ้าชายโจคิม (HRH Prince Joachim)

๒.๘ สถาบันพระมหากษัตริย์โมนาโก

โมนาโกเป็นรัฐอิสระที่มีขนาดเล็กที่สุดเป็นอันดับสองของโลก มีพื้นที่ เพียง ๑.๙๕ ตารางกิโลเมตร พื้นที่สามด้านติดกับฝรั่งเศส มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพียง ๒ กิโลเมตร

กิจการที่ทำรายได้ให้ประเทศ คือ การท่องเที่ยว และบ่อนการพนันในมอนติคาร์โล เงินหมุนเวียนจำนวนมากไหลผ่านประเทศผ่านธุรกิจธนาคารที่ไม่มีการเปิดเผยชื่อ หรือที่มาสำหรับลูกค้า ทำให้โมนาโกถูกจับตามอง และนอกจากนี้ โมนาโกยังไม่มี การเก็บภาษีจากประชาชนในประเทศ โมนาโก มีประชากร ๓๒,๐๐๐ คน เมืองหลวง คือ โมนาโก มีภาษาราชการ คือ ภาษาฝรั่งเศส ส่วนใหญ่นับถือคริสต์ศาสนา

ราชวงศ์กรินมัลดีชของโมนาโก เป็นที่รู้จักเมื่อเจ้าชายเรเนียร์ที่ ๓ กษัตริย์พระองค์ก่อนทรงอภิเษกสมรสกับนักแสดงสาว เกรซ เคลลี และชีวิตส่วนพระองค์ของพระธิดาองค์เล็ก เจ้าหญิง สเตฟานี ก็ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนมาตลอด

พระประมุขปัจจุบัน คือ เจ้าชายอัลแบร์ตที่ ๒ Prince Albert II เป็นพระโอรสองค์โตของเจ้าชายเรเนียร์ และเจ้าหญิงเกรซ ทรงได้รับการศึกษาในประเทศ ก่อนไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา และทรงเคยรับราชการทหารกองทัพเรือฝรั่งเศส ทรงขึ้นครองราชย์ในเดือน เมษายน ๒๐๐๕ หลังพระราชบิดาสวรรคต

เจ้าชายอัลแบร์ตดำเนินนโยบายต่อจากพระราชบิดา โดยการดึงอุตสาหกรรมไฮเทคเข้ามาแทนการที่ต้องพึ่งพิงภาคการท่องเที่ยว และคาสิโนแต่เพียงอย่างเดียว และทรงหาวิธีที่จะกำหนดให้มีการแสดงที่มาของเงินที่เข้ามาหมุนเวียนอยู่ในประเทศด้วย ปัจจุบันทรงมีพระชนมายุ ๔๘ พรรษา เป็นกษัตริย์องค์เดียวในโลกที่ยังครองตัวเป็นโสด แม้จะทรงยอมรับว่ามีบุตรนอกสมรสกับอดิเตอ์โฮสเตส แต่พระโอรสจะไม่มีสิทธิในราชสำนักของโมนาโก

๒.๕ สถาบันพระมหากษัตริย์เบลเยียม

เบลเยียม เป็นประเทศขนาดเล็ก เมืองหลวง คือ กรุงบรัสเซลส์เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่สหภาพยุโรป และนาโต ชาวเบลเยียมมีหลายเชื้อชาติ ในปี ๒๐๐๕ มีประชากรราว ๑๐.๓ ล้านคน ส่วนใหญ่นับถือคริสต์ศาสนามีการปกครองเป็น ๓ แคว้นใหญ่

๕.๑ แฟลนเดอร์ อยู่ทางเหนือใช้ภาษาดัตช์เป็นภาษาราชการ

๕.๒ วาลโลเนีย อยู่ทางใต้ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาราชการ และมีกลุ่มที่ใช้ภาษาเยอรมันอีกราว ๗ หมื่นคน

๕.๓ บรัสเซลส์ เมืองหลวงใช้ทั้งภาษาดัตช์ และฝรั่งเศส

พระประมุข คือ กษัตริย์อัลเบิร์ตที่ ๒ King Albert II ขึ้นครองราชย์เมื่อ ๕ สิงหาคม ๑๙๙๓ เป็นกษัตริย์องค์ที่ ๖ สืบต่อจากพระเชษฐา พระองค์ประสูติเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน

๑๕๓๔ ทรงเป็นพระโอรสของกษัตริย์เลโอโพลที่ ๓ และพระราชินีแอสทริด (เจ้าหญิงแห่งออสเตรีย)

ในช่วงที่ประเทศถูกเยอรมนีเข้ายึดครองในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ปี ๑๙๔๐ - ๑๙๕๐ ต้องเสด็จออกไปพำนักที่ประเทศอื่น เช่น ฝรั่งเศส สเปน ออสเตรีย สวิตเซอร์แลนด์ ก่อนขึ้นครองราชย์ทรงมีบทบาทในด้านการค้าระหว่างประเทศอย่างมาก มีการจัดตั้งกองทุนเจ้าชายอัลเบิร์ตขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่พระองค์ และยังคงทรงมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง การสร้างที่อยู่อาศัย อนุสาวรีย์ต่างๆ ทรงให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและจัดการสิ่งแวดล้อม โดยทรงเข้าร่วมประชุมสัมมนาระดับนานาชาติเสมอ และในปี ๑๙๖๕ ทรงได้รับเชิญเป็นประธานในการประชุมรัฐมนตรียุโรปในเรื่องการปกป้องวัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมอันเป็นมรดกโลก ปัจจุบันทรงครองราชย์มา ๑๓ ปี

๒.๑๐ สถาบันพระมหากษัตริย์ลิกเตนสไตน์

ราชรัฐลิกเตนสไตน์ เป็นประเทศเอกราชขนาดเล็กที่สุด มีขนาดพื้นที่เพียง ๑๖๐ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่กลางทวีปยุโรป ระหว่างออสเตรีย และสวิตเซอร์แลนด์ ดำเนินนโยบายเป็นกลางโดยมีความสัมพันธ์ในลักษณะพิเศษที่ใกล้ชิดมากกับสวิตเซอร์แลนด์ เจ้านายของประเทศสืบเชื้อสายมาจากท่านลอร์ดแห่งโดโนวิท ชาวบาวาเรียลุ่มน้ำดานูบ

ลิกเตนสไตน์มีประชากรเพียง ๓๔,๐๐๐ คน (ปี ๒๐๐๓) พระประมุของค์ปัจจุบันของประเทศ คือ เจ้าชายฮันส์ แอดัมที่ ๒ ประสูติเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘ เป็นโอรสองค์โตของเจ้าชายฟรังซ์ โจเซฟที่ ๒ และเจ้าหญิงจอร์จีน่า ฟอน วิลเช็ค ทรงได้รับปริญญาทางเศรษฐศาสตร์ เชี่ยวชาญภาษาเยอรมัน อังกฤษ ฝรั่งเศส และอิตาลี เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นประมุขของราชรัฐลิกเตนสไตน์ภายใต้รัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ โดยโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าชายอาโลอิส พระราชโอรสองค์โตซึ่งเป็นมกุฎราชกุมาร เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๗

เจ้าชายฮันส์ แอดัม Prince Han - Adam เป็นเจ้าของกลุ่มธนาคารแอลจีที่ทรงมีทรัพย์สินส่วนพระองค์หลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐ และทรงสะสมงานศิลปะล้ำค่าซึ่งบางส่วนได้นำมาแสดงต่อสาธารณชนที่พิพิธภัณฑ์ในกรุงวาอูซ เมืองหลวงของราชรัฐลิกเตนสไตน์ และที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ทรงอภิเษกสมรสเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๐ กับพระญาติคือ เคานเตส มารี คินสกี ฟอน วิซนิตซ์ อุนด์ เต็ดเตา มีพระโอรสธิดา คือ เจ้าชายอาโลอิส เจ้าชายแมกซิมิเลียน เจ้าชายคอนสแตนติน และเจ้าหญิงทัตยาน่า

ก่อนรัชสมัยเจ้าชายฮันส์ แอดัมที่ ๒ ลิกเตนสไตน์ มีความสัมพันธ์กับต่างประเทศน้อยมาก โดยมีความสัมพันธ์ทางการทูตเพียง ๑ ประเทศ คือ สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย และนครวาติกันเท่านั้น แต่ปัจจุบันได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับ ๖๖ ประเทศทั่วโลก แม้จะแต่งตั้งเอกอัครราชทูตไปประจำเพียงประเทศเดียว คือ สวิตเซอร์แลนด์ ประเทศไทย และลิกเตนสไตน์สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๐ ชุมชนคนไทยในลิกเตนสไตน์มีประมาณ ๓๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นแม่บ้านแต่งงานกับชาวลิกเตนสไตน์ และมีร้านอาหารไทย ๒ ร้านในลิกเตนสไตน์

๔. สถาบันพระมหากษัตริย์ทวีปแอฟริกา

๔.๑ สถาบันพระมหากษัตริย์โมร็อกโค

โมร็อกโคตั้งอยู่ทางตอนบนของทวีปแอฟริกา ภูมิประเทศที่เป็นภูเขาล้อมทำให้ประเทศเป็นอิสระ และอยู่อย่างสงบมานานับศตวรรษ วัฒนธรรมของประเทศเกิดจากการหลอมรวมกันของอาหรับ มุสลิม ยุโรป และแอฟริกัน ดินแดนทางใต้ติดกับทะเลทรายซาฮารา มีเมืองหลวงคือ กรุงราบัต Rabat ภาษาราชการ คือ ภาษาอาหรับ แต่ประชาชนสามารถพูดภาษาฝรั่งเศส และสเปนได้ ศาสนาประจำชาติ คือ ศาสนาอิสลาม มีประชากรราว ๓๒ ล้านคน

โมร็อกโคถูกปกครองโดยฝรั่งเศสในปี ๑๙๑๒ – ๑๙๕๖ กษัตริย์องค์สำคัญคือ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซันที่ ๒ ครองราชย์ตั้งแต่ปี ๑๙๖๑ – ๑๙๕๕ เป็นเวลา ๓๘ ปี ทรงมีบทบาทสำคัญในการพยายามสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นในตะวันออกกลางหลังพระองค์สิ้นพระชนม์ในปี ๑๙๕๕ พระโอรส คือ สมเด็จพระราชาธิบดีโมฮัมเหม็ดที่ ๖ ได้ขึ้นครองราชย์แทน ทรงมีเป้าหมายที่จะสถาปนาระบบรัฐธรรมนูญที่มีกษัตริย์เป็นประมุข

ปัจจุบัน สมเด็จพระราชาธิบดีโมฮัมเหม็ดที่ ๖ มีพระชนมายุ ๓๖ พรรษา ทรงอภิเษกสมรสกับซัลมา เบนนानी วิศวกรคอมพิวเตอร์จากครอบครัวสามัญชนในปี ๒๐๐๒ ปัจจุบันพระชายาดำรงอิสริยยศเป็นเจ้าหญิงลัลลา ซัลมา มีพระโอรส ๑ พระองค์ คือ มกุฎราชกุมารมูเลย์ฮัสซัน พระชนมายุ ๓ พรรษา ทรงครองราชย์มา ๗ ปีมีบทบาททางการเมือง และทรงปฏิรูปสิทธิสตรีอย่างจริงจัง และพระชายาได้เข้ามามีบทบาทช่วยเหลือประชาชนมากกว่าที่พระชายา และพระราชินีเคยปฏิบัติมาในอดีต

๔.๒ สถาบันพระมหากษัตริย์สวาซิแลนด์

สวาซิแลนด์เป็นราชอาณาจักรเล็กๆ ในภาคใต้ของทวีปแอฟริกาล้อมรอบด้วยสาธารณรัฐแอฟริกาใต้กับประเทศโมซัมบิก เมืองหลวง และเมืองใหญ่ที่สุด คือ บาบานเน มี

ประชากรราว ๑ ล้านคน ประชากรร้อยละ ๖๐ นับถือศาสนาคริสต์ นอกนั้นนับถือความเชื่อดั้งเดิม ประชากรส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายแอฟริกันเผ่าสวาซิ ชูลู และซองกา ซานกาน เศรษฐกิจของ สวาซิแลนด์ขึ้นอยู่กับ การส่งออกผลผลิตสู่ประเทศแอฟริกาใต้

หลังจากสวาซิแลนด์ได้รับเอกราชจากอังกฤษเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๑๑ พระเจ้าโซบูซาที ๒ ได้สถาปนาพระองค์ขึ้นเป็นกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ ต่อมาในปี ๒๕๑๖ ทรงคืนรัฐธรรมนูญ และทรงบริหารตามประเพณีดั้งเดิมนั้นคือ พระมหากษัตริย์ทรงเป็น พระประมุขของประเทศที่มีพระราชอำนาจสิทธิขาดเหนือรัฐบาล

พระเจ้าโซบูซาที ๒ ถินพระชนม์ในปี ๒๕๒๕ พระโอรสคือ เจ้าชายมาโค เซทเว พระชนมายุ ๑๔ พรรษา ซึ่งเป็นพระโอรสองค์ที่ ๒ จาก ๖๗ พระองค์ ได้รับการสถาปนา จากสภาราชวงศ์ให้ขึ้นเป็นกษัตริย์เป็นพระเจ้าสวาติที่ ๓ โดยมีพระราชมารดาทรงรับตำแหน่ง ผู้สำเร็จราชการ ระหว่างพระองค์ยังมีพระราชภารกิจด้านการศึกษาในประเทศอังกฤษ และได้ขึ้น ครองราชย์อย่างเป็นทางการเมื่อพระชนมายุ ๑๘ พรรษา

พระเจ้าสวาติที่ ๓ MSwati III ทรงเป็นที่รู้จักในสมัญญานาม The Lion มักปรากฏพระองค์โดยมีพระมหาลีตามเสด็จเป็นขบวนยาว ทรงเป็นกษัตริย์สมบูรณาญาสิทธิราช องค์สุดท้ายของทวีปแอฟริกา และแม้พระองค์จะทรงเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญครั้งล่าสุดเมื่อปี ๒๕๔๘ ให้มีการเลือกตั้ง และกระจายอำนาจไปยังผู้แทนเผ่ามากขึ้น แต่การชุมนุมประท้วงของ ประชาชนสวาซิเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยก็ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อเงินงบประมาณ หนึ่งในสี่ของบตลอดปีของประเทศถูกใช้ไปเพื่อรถลีมูซีน และเครื่องบินส่วนตัวพระองค์ รวมถึงการ สร้างพระราชวังใหม่สำหรับพระมหาลีองค์ที่ ๑๓ วัย ๑๗ พรรษา ขณะที่พระมหาลีองค์ที่ ๒ ซึ่งสำเร็จวิชากฎหมายกำลังเรียกร้องโอกาสให้สตรีมีบทบาทในการทำงานเพื่อสังคมมากขึ้น

ปัจจุบันชาวสวาซิแลนด์ยังคงมีความเป็นอยู่ที่ยากจนและประสบปัญหาโรคเอดส์ เชื่อว่าร้อยละ ๔๐ ของประชากรได้รับเชื้อ HIV มีเด็กกำพร้าจากโรคเอดส์กว่า ๗๐๐,๐๐๐ คนใน สวาซิแลนด์

๔.๓ สถาบันพระมหากษัตริย์เลโซโท

อาณาจักรเลโซโท มีภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง จุดต่ำสุดของประเทศยังสูงกว่า จุดต่ำสุดของประเทศอื่นทั้งหมดของทวีปแอฟริกา บางจุดของประเทศนี้เดินทางไปไม่ถึงด้วยยานยนต์ ภาพคนสัญจรด้วยการควมม้าข้ามภูเขาหิมะ จึงเป็นเรื่องธรรมดาของประเทศนี้ ส่วนใหญ่เดินทางถึงกันด้วย ม้า การเดินเท้า และเครื่องบินขนาดเล็ก แม้แต่ในเมืองหลวงคือ กรุงมาเซรู

(Maseru) ซึ่งมีอาคารพาณิชย์หนาตา แต่ยังคงพบบ้างยังมีบ้านมุงจาก ปลูกขึ้นสลับกัน ไม่ต่างจากที่มีผู้คนปลูกเรือนไทยแทรกอยู่ระหว่างตึกทันสมัยแบบสากลในกรุงเทพฯ

ในกรุงมาเซรู แม้จะมีสถานบันเทิง ไนต์คลับ และดิสโก้เทค คล้ายกับเมืองหลวงทุกที่ในโลก หรือกรุงเทพฯ แต่ผู้คนนิยมใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ผู้ไปเยือนเลโซโทมักจะพบว่า ความฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม วัตถุนิยมมีอิทธิพลน้อยมากต่อประชาชนของเขา ใช้ชีวิตอยู่กับธรรมชาติ สูดอากาศบริสุทธิ์บนขุนเขา พักอาศัยในกระท่อมหลังเล็กที่อบอุ่น มีกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น ปีนเขา ขี่ม้า เล่นสกีหิมะในหน้าหนาว

สภาพภูมิประเทศทำให้ความทันสมัยยังเข้าไปไม่ถึงเลโซโท มีการพัฒนาเพียงถนนที่มุ่งไปสู่แหล่งน้ำและเหมืองที่เริ่มมีการพัฒนาอย่าง เป็นรูปร่างใน ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมาเอง ปัจจุบันเลโซโทได้ส่งน้ำจืดไปขายแอฟริกาใต้ ทำให้แหล่งทรัพยากรของประเทศเป็นของศักคิสิทธิ์ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงที่ไม่สามารถทำการเกษตรได้ ต้องพึ่งพาประเทศที่พร้อมกว่า โดยการออกไปทำงานเป็นคนงานเหมืองในแอฟริกาใต้ ทำให้เมื่อมีเหตุการณ์ไม่สงบในประเทศจึงถูกประเทศเพื่อนบ้านเข้าแทรกแซงการเมืองในประเทศ

ปัญหาปัจจุบันของเลโซโท คือ HIV และความยากจนของประชากรกว่าร้อยละ ๔๐ ของจำนวนประชากร ๑.๘ ล้านคน ชาวเลโซโทส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ และใช้ภาษาเลโซโทและภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ต่อมากษัตริย์ได้ถูกลดทอนอำนาจให้เป็นเพียงสถาบันสูงสุดทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมจิตใจ แต่ทรงอยู่ภายใต้กฎหมาย และไม่มีอำนาจทางนิติบัญญัติ และบริหารโดยเด็ดขาด

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ Letsie III (ภาษาท้องถิ่นออกเสียง เลตซีเย) เป็นพระราชโอรสพระองค์แรกในสมเด็จพระราชาธิบดีโมโซเอโซเอที่ ๒ (Moshoeshoe II) กับสมเด็จพระราชินีมาโมฮาโต เซเอโซ พระองค์เสด็จพระราชสมภพเมื่อ ๑๙๖๓ ปัจจุบันมีพระชนมพรรษา ๕๒ พรรษา ทรงสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์จาก National University of Lesotho ราชอาณาจักรเลโซโทเมื่อปี ๑๙๘๔ ทรงได้รับประกาศนียบัตร สาขากฎหมายอังกฤษที่ University of Bristol จากนั้นทรงศึกษาต่อในสาขาพัฒนาที่ University of Cambridge หลังจากนั้นทรงศึกษาต่อในสาขาเศรษฐศาสตร์การเกษตรที่ Wye College, University of London ทรงอภิเษกสมรสกับสมเด็จพระราชินีมาเชเนต โมฮาโต เซเอโซ (ภาษาท้องถิ่นออกเสียงว่า มาเชนาตี) ในปี ๒๐๐๐ มีพระราชธิดา ๒ พระองค์ พระองค์เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อปี ๑๙๙๐ เนื่องจากพระราชบิดาทรงอยู่ระหว่างการลี้ภัยทางการเมือง และทรงสละราชสมบัติเมื่อปี

๑๕๕๕ ต่อมาในปี ๑๕๕๗ เสด็จขึ้นครองราชย์อีกครั้งจนถึงปัจจุบันทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเป็นผู้ก่อตั้ง และพระราชทานรางวัล Prince of Mohato ซึ่งเป็นรางวัลสำหรับเยาวชนที่บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมความสัมพันธ์ระหว่างเลโซโทกับประเทศอื่นๆ รวมทั้งกับไทยยังถือว่าอยู่ในระยะเริ่มต้น เพราะมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๑๕๘๕

ที่มา : <http://topicstock.pantip.com>

สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยตามรัฐธรรมนูญ

๑. การสืบราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ไทย

ตามมาตรา ๒๒ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บัญญัติว่า การสืบราชสมบัติให้เป็นไปโดยนัยแห่งกฏมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗

วิธีการเข้าสู่ตำแหน่งของพระมหากษัตริย์นั้น รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๓ บัญญัติว่า "มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ราชบัลลังก์ห้าวางลง และเป็นกรณีที่พระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งพระราชทายาทไว้ตามกฏมณเฑียรบาล ว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ แล้วให้คณะรัฐมนตรีแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบ และให้ประธานรัฐสภาเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อรับทราบ และให้ประธานรัฐสภาอัญเชิญองค์รัชทายาทขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานรัฐสภาประกาศให้ประชาชนทราบ

ในกรณีที่ ราชบัลลังก์ห้าวางลง และเป็นกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งพระราชทายาทไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะองคมนตรีเสนอพระนามผู้สืบราชสันตติวงศ์ตามมาตรา ๒๒ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาเพื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบ ในการนี้จะเสนอพระนามพระราชธิดาก็ได้ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานรัฐสภาอัญเชิญผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานรัฐสภาประกาศให้ประชาชนทราบ ฯลฯ"

สำหรับประเทศต่างๆ อาจมีการแต่งตั้งพระมหากษัตริย์แตกต่างกันไป เช่น ประเทศมาเลเซีย การเข้าสู่ตำแหน่งของกษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญของประมุขของรัฐ คือ "สมเด็จพระ

พระราชาธิบดี" (The Yang Di - Pertuan Agong) ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสุลต่านผู้ครองรัฐต่างๆรวม ๘ รัฐ และอยู่ในตำแหน่ง ๕ ปี เป็นต้น ฯลฯ

๒. การปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราวพุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๓ บัญญัติว่า

"กษัตริย์เป็นประมุขสูงสุดของประเทศ พระราชบัญญัติก็ดี คำวินิจฉัยของศาลก็ดี การอื่นๆ ซึ่งจะมีบทกฎหมายระบุไว้โดยเฉพาะก็ดี จะต้องกระทำในนามของกษัตริย์"

ต่อมา รัฐธรรมนูญของประเทศไทยทุกฉบับได้บัญญัติว่าประเทศไทย "ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเท่านั้น"

ดังเช่นรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบันก็ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒ ว่า "ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข" และมาตรา ๓ บัญญัติว่า

"อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาลตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้"

โดยที่ประเทศไทยยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเท่านั้น ดังนั้น บทบัญญัติรัฐธรรมนูญหลายมาตราจึงบัญญัติว่าการจะเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างไรๆที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขถือว่าไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เช่น มาตรา ๖๓ วรรคแรกบัญญัติว่า

"บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ มิได้" และมาตรา ๖๖ บัญญัติว่า

"บุคคลมีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ และมาตรา ๗๑ บัญญัติว่า

"รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช และบูรณาภาพแห่งอาณาเขต" และมาตรา ๗๒ บัญญัติว่า

"รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ"

การที่รัฐธรรมนูญทุกฉบับบัญญัติว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทรงใช้อำนาจอธิปไตยทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ดังนั้น ประเทศไทยจึงถวายพระเกียรติแก่พระมหากษัตริย์ในการที่ทรงใช้อำนาจอธิปไตยแทนปวงชนชาวไทย เช่น เรียกกฎหมายว่า "พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา" เรียกฝ่ายบริหารว่า "รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว" เรียกเจ้าหน้าที่รัฐว่า "ข้าราชการ" เรียกประเทศไทยว่า "ราชอาณาจักร" และในทางศาลรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า

"การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์"

๓. สถานะอื่นๆ ของพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๘ แห่งรัฐธรรมนูญบัญญัติว่า "องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ ผู้ใดจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใดๆ มิได้"

ดังนั้น บรรดากฎหมาย พระราชหัตเลขา พระบรมราชโองการใด อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมีผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการทุกครั้งไป

จากบทบัญญัติมาตรา ๘ ประมวลกฎหมายอาญาจึงบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพไว้ในมาตรา ๑๑๒ ว่า "ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี"

สำหรับการกล่าวหา หรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘ บัญญัติว่าจะกระทำมิได้นั้นมาจากหลักสากลที่ว่า "พระมหากษัตริย์กระทำผิดมิได้" (The King can do no wrong) นอกจากจะฟ้องร้องพระมหากษัตริย์มิได้แล้ว แต่เดิมประเทศไทยถือหลักเคร่งครัดว่าการฟ้องข้าราชการสัญญาบัตรเป็นคดีอาญาก็ต้องได้รับพระบรมราชานุญาตเสียก่อนศาลจึงจะรับคดีไว้พิจารณา เพราะถือว่าข้าราชการกระทำในนามของพระองค์ด้วย แต่ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีการเปลี่ยนแปลง โดยประกาศเรื่องข้าราชการสัญญาบัตรต้องหาเป็นจำเลยในคดีอาญา ประกาศเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๔๖๕ มีข้อความว่า

"มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า ข้าราชการสัญญาบัตรต้องหาในคดีอาญา ศาลต้องขอพระบรมราชานุญาตก่อนที่จะรับคดีไว้พิจารณา ฤๅสั่งกักขังตัวจำเลยนั้น บัดนี้ ทรงมีพระราชดำรัสเห็นว่า ในเวลานี้จำนวนข้าราชการชั้นสัญญาบัตรเพิ่มพูนขึ้นเป็นอันมาก ถึงเวลาที่จะเปลี่ยนแปลงระเบียบการให้สะดวกแก่ทางการของศา แต่ต่อไปให้ถือเป็นระเบียบดังนี้ คือ"

๑. สถานะอื่นๆ ของพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เช่น พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก (มาตรา ๕) พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย (มาตรา ๑๐)

๒. การใช้พระราชอำนาจอื่นๆ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ได้บัญญัติว่า พระมหากษัตริย์ทรงใช้พระราชอำนาจอื่นๆ อีกหลายประการซึ่งถือว่าเป็นการถวายพระเกียรติแด่พระองค์ด้วย เช่น พระราชอำนาจที่จะสถาปนาฐานันดรศักดิ์ และพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (มาตรา ๑๑) พระราชอำนาจในการเลือก และแต่งตั้งคณะองคมนตรี (มาตรา ๑๒) การแต่งตั้ง และการให้ข้าราชการในพระองค์ และสมุหราชองครักษ์พ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย (มาตรา ๑๓)

๓. พระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒๕ บัญญัติว่า "พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษ"

การอภัยโทษในคดีอาญานั้น ในทางกฎหมายถือว่าเป็นอำนาจของฝ่ายบริหารและให้เป็นอำนาจของประมุขของรัฐ เช่น พระมหากษัตริย์หรือประธานาธิบดี สำหรับประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐธรรมนูญฯ จึงบัญญัติให้เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

สำหรับขั้นตอนการพระราชทานอภัยโทษนั้น บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๒๕๕ – ๒๖๑ ทวิ ซึ่งมีทั้งการพระราชทานอภัยโทษเป็นรายบุคคล (มาตรา ๒๕๕ – ๒๖๑) หรือเป็นการทั่วไปโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๒๖๑ ทวิ) ฯลฯ

ทีกกล่าวมาข้างต้นนี้ เป็นตัวอย่างของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ได้บัญญัติรับรองสถาบันของพระมหากษัตริย์ไทย ในฐานะพระประมุขของประเทศตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา และถือว่าสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดของประเทศ ดังนั้นรัฐธรรมนูญฯ ทุกฉบับจึงได้บัญญัติถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ไว้ในอันดับแรกของรัฐธรรมนูญฯ ใดๆก็ดี บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

เป็นเพียงพระราชอำนาจทางกฎหมาย แต่พระมหากษัตริย์ไทยทรงมีพระราชอำนาจที่สำคัญยิ่งกว่า รัฐธรรมนูญนั่นก็คือ พระราชอำนาจทางสังคม (Royal Social Power) ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากความผูกพันทางจิตใจที่ประชาชนได้มีความเคารพศรัทธา และจงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์ และสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างแน่นแฟ้น และสูงสุดมาช้านานตั้งแต่เริ่มมีการก่อตั้งประเทศมาหลายร้อยปีซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาประเทศใดๆ ที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาเทียบเคียงกับประเทศไทยได้เลย นับเป็นสิ่งที่ประชาชนคนไทยควรมีความภาคภูมิใจในสิ่งนี้เป็นอย่างยิ่ง

หลักการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation)

คำว่า “อินฟอร์เมชัน โอเปอเรชัน” หมายถึง “การปฏิบัติการสารสนเทศ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Information Operations” (เรียกย่อว่า Info Ops หรือ IO) เป็นการนำเอาพันธกิจการปฏิบัติการทางทหารหลายประการมาบูรณาการเพื่อสร้างผลกระทบต่อความคิด ตัดสินใจของฝ่ายตรงข้าม หรือสร้างอิทธิพลต่อการคิด การตกลงใจ จากข้อมูลข่าวสาร และระบบสารสนเทศของฝ่ายตรงข้าม แม้ว่ากองทัพอากาศไทยจะเรียกว่า “การปฏิบัติสารสนเทศ” ส่วนกองทัพบกไทยจะเรียกต่างกันเล็กน้อยว่า “การปฏิบัติการข่าวสาร” ก็ตามแต่ความหมายก็คือ “Information Operations” เหมือนกัน

“IO” เป็นส่วนหนึ่งของ “Information Warfare” หรือ “สงครามสารสนเทศ” ซึ่งบางคนเรียกว่า “สงครามข่าวสาร” ซึ่งอาจเรียกว่า “Cyber War” หรือ “Net War” โดยคำว่า “Information Operation” หรือ “การปฏิบัติการสารสนเทศ” นั้นเป็นหลักการที่ออกเป็นเอกสารอย่างเป็นทางการครั้งแรกโดยกระทรวงกลาโหม สหรัฐอเมริกาในปี ๒๐๐๑ อนุมัติหลักการโดยนายโดนัลด์ รัมเฟลด์ (Donald Rumsfeld) รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ และเป็นเอกสารที่เปิดเผย (Declassified) ในเดือนมกราคม ๒๐๐๖ ซึ่งเป็นการขยายผลจากหลักการที่เกี่ยวข้องกับสงครามสารสนเทศ (Information Warfare) ในมุมมองของกองทัพสหรัฐฯ

โดยหลักการแล้ว “IO” มีความเกี่ยวพันกับหลักการการปฏิบัติการด้านการข่าวทางทหาร ซึ่งเป็นแนวคิดจากการบูรณาการสงครามการควบคุมบังคับบัญชา (Command and Control Warfare) และสงครามสารสนเทศ (Information Warfare) อาจกล่าวได้ว่า “การปฏิบัติการสารสนเทศ” คือ การสนธิการปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้มีอิทธิพล ทำลาย ลดประสิทธิภาพ ในการ

ตัดสินใจ และการปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม รวมทั้งดำเนินการป้องกันการกระทำของฝ่ายตรงข้าม
ต่อฝ่ายเราในลักษณะเดียวกัน

การปฏิบัติต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติการข่าวสาร (IOs) ซึ่งอาจเรียกว่า “ขีดความสามารถ”
นั้น ได้ถูกแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มคือ

๑. การปฏิบัติหลัก หรือขีดความสามารถหลัก (core capabilities)
 ๒. การปฏิบัติสนับสนุน หรือขีดความสามารถสนับสนุน (supporting capabilities)
 ๓. การปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง หรือขีดความสามารถที่เกี่ยวข้อง (related capabilities)
- ส่วนที่เป็นหัวใจหลักของ “IO” ที่เป็นการปฏิบัติหลัก หรือขีดความสามารถหลัก

(Core Capabilities) ประกอบด้วยการปฏิบัติ ๕ ประการ ได้แก่

๑. การปฏิบัติการจิตวิทยา (Psychological Operations หรือ “PSYOP”)
๒. การลวงทางทหาร (Military Deception หรือ “MILDEC”)
๓. การรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ (Operations Security หรือ “OPSEC”)
๔. การสงครามอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Warfare: EW)
๕. การปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network Operations: CNO)

โดยเมื่อเราได้ใช้การปฏิบัติหลักทั้ง ๕ ประการนี้ร่วมกับการปฏิบัติสนับสนุน
(Supporting Capabilities) และการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องแล้ว (Related Capabilities) จะกลายเป็น
เครื่องมือหลักในการสร้างอิทธิพลต่อบุคคล หรือกลุ่มบุคคลเป้าหมาย (Target Audiences) โดยจะ
สร้างอิทธิพลในแง่ความคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจของฝ่ายตรงข้ามให้เป็นไปตามที่ฝ่ายเรา
ต้องการ ได้เจอแบบทดสอบหนึ่งที่ถามเกี่ยวกับ IO และ IW ในยุคนี้คืออะไร จากข้อสงสัยนั้นจึง
นำมาสู่การค้นข้อมูลนี้

ปัจจัยสำคัญต่อการปฏิบัติการด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง

๑. การบริหารฐานข้อมูลองค์กร ข่าวสารให้เป็นระบบ ได้มาตรฐานสากล
๒. การวางรูปแบบรับ และส่งข้อมูลข่าวสาร ที่สำคัญในประเด็นที่มีความรอบด้าน
๓. ความรวดเร็วในการรับ ส่งต่อ แพร่กระจาย ขยายผลของข้อมูลข่าวสาร
๔. การสื่อสารแบบ Real time เชื่อมต่อโลกแบบสมบูรณ์
๕. ความสามารถในการรับมือกับข่าวสารเชิงลบ สถานการณ์วิกฤติฉุกเฉินได้

ทันทั่วทั้งที่

๖. การสื่อสารข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์สำหรับควบคุม คลื่นกลาย สร้างความเข้าใจในข้อมูลข่าวสาร

๗. วิเคราะห์ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตของประชากร ในแต่ละกลุ่ม แต่ละพื้นที่

๘. คำนึงถึงกระแสสังคม สถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา

๙. ให้ความสำคัญ และติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่

แนวทางสำหรับการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารในองค์กร

๑. การกำหนดให้ IO เป็นหนึ่งในขีดความสามารถหลักขององค์กร

๒. กำหนดเส้นทางสู่การปฏิบัติการข่าวสาร (INFORMATION OPERATIONS Roadmap) ที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ กำหนดกรอบแนวคิดเชิงกลยุทธ์การปฏิบัติการข่าวสาร / กำหนดผู้รับผิดชอบ ทั้งทางตรง และทางอ้อม / ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง / วิเคราะห์ ประเมิน ผลโดยละเอียดเพื่อปรับแผนให้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน

๓. การสร้างประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ที่รวดเร็ว และแม่นยำ

๔. การเข้าถึงทั้งข้อมูล และความสัมพันธ์กับกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายใน และภายนอก

๕. การวางระบบสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการปฏิบัติการข่าวสาร

๖. การมีแผนการรับมือกับสถานการณ์ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย และสามารถประยุกต์ใช้งานได้จริง

๗. การใช้รูปแบบเครื่องมือ ประเด็นการสื่อความที่ผสมผสานทั้งแบบดั้งเดิม และแบบใหม่เข้าด้วยกัน

๘. การใช้กลยุทธ์ของ IO เช่น การบูรณาการทรัพยากร การสร้างศักยภาพของเครือข่าย การวางระบบการรับมือสถานการณ์วิกฤต การสร้างสรรค์รูปแบบการสื่อสาร และการบริหารจัดการประเด็น เป็นต้น

ปัญหาพื้นฐานที่พบในการปฏิบัติการด้านข้อมูลข่าวสาร

๑. การเชื่อมโยงกันแบบหลวมระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในระดับผู้กำหนดนโยบาย และผู้ปฏิบัติไม่ได้ใช้ประโยชน์ทางด้านข้อมูลขององค์กรอย่างเต็มที่

๒. การจัดงบประมาณเพื่อการดำเนินการด้านข้อมูลข่าวสาร ไม่สามารถสนับสนุนกลยุทธ์ขององค์กร

๓. ไม่สามารถมองเห็น และนำเสนอให้เห็นประโยชน์ที่ได้อะไรจากการลงทุนในการบริหารข้อมูลข่าวสาร และไม่สามารถอธิบายได้ว่าการปฏิบัติการข่าวสารมีความสำคัญอย่างไร และมีไว้เพื่ออะไร

๔. นโยบายกลยุทธ์วัฒนธรรมขององค์กร ไม่เกื้อหนุน หรือขัดเคื่อนการปฏิบัติการข่าวสาร

๕. องค์กรมุ่งเน้นแต่พัฒนาด้านเทคโนโลยี มากกว่าจะเข้าถึงกลยุทธ์ และการวางระบบปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารโดยตรง

๖. องค์กรไม่มีแผนรับมือกับการเผชิญต่อสงครามข่าวสาร การเกิดความเข้าใจผิด ความเสี่ยงต่อวิกฤตศรัทธาความเชื่อมั่น ภาวะวิกฤตเมื่อพบกับสถานการณ์ฉุกเฉิน การถูกโจมตี หรือการเผชิญกับภาวะการแข่งขันที่รุนแรง เหตุการณ์ไม่คาดฝัน รวมถึงไม่มีการซักซ้อม หรือกำหนดผู้ที่มิบทบาทหน้าที่สำหรับรับผิดชอบที่ชัดเจน

๗. ขาดการจัดการข้อมูลภายในที่มีประสิทธิภาพ และการเข้าถึงข้อมูลที่แท้จริงขององค์กรภายนอก จึงไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ หรือทำให้เกิดการวิเคราะห์ที่ผิดพลาด

๘. การขาดความสัมพันธ์กับองค์กร กลุ่มเป้าหมาย หรือเครือข่าย โดยไม่มีการบริหาร หรือพัฒนาความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องชัดเจน ปราศจากความจริงจัง มองเฉพาะประโยชน์ที่ได้รับ เป็นต้น

๙. ช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม อันเกิดจากความล่าช้า ขั้นตอนผู้ให้ข่าวสาร ภาพลักษณ์ขององค์กรในขณะนั้น รวมถึงสถานการณ์แวดล้อมเปลี่ยนแปลง และระยะเวลาการตัดสินใจทางข้อมูลที่ผิดพลาด

ขณะที่แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก ข้อมูลข่าวสารมีเป็นจำนวนมาก เพิ่มขึ้นจากทุกช่องทางทั้งในสื่อเดิม และสื่อที่เกิดขึ้นใหม่ นวัตกรรมทางด้านสารสนเทศ และสื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้อำนาจด้านสารสนเทศ และสื่อเปลี่ยนผ่านที่เคยเป็นจากภาครัฐ หรือองค์กรใหญ่ๆ ไปสู่ภาคเอกชนเป็นบุคคล ภาคประชาชน สื่อความ การบริหารระบบสารสนเทศ และสามารถเป็นสื่อมีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ไม่ว่าจะเป็นองค์กร หรือธุรกิจขนาดใดก็ตาม เป็นอีกแนวรบของการแข่งขันก็คือ การใช้ข้อมูลข่าวสารที่สามารถสื่อความ สร้างความเชื่อ สื่อสารข้อมูล เรื่องราว สร้างการรับรู้ กระตุ้นประชาชนทั้งในระดับชาติ และนานาชาติอย่างกว้างขวาง ก่อให้เกิดความได้เปรียบ เสียเปรียบ แก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้หากมีการจัดการระบบ ใช้กลยุทธ์ข้อมูลข่าวสารที่สามารถตอบโต้ภัยตามที่ต้องการ

การปฏิบัติการข่าวสารในสถานการณ์ความขัดแย้ง

(Information Operation in Conflict Situations)

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน และในอนาคตอันใกล้นี้ ทำให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ขึ้นมา ทำให้สรรพสิ่งต่างๆ ในโลกนี้เกิดการปรับตัว และเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมของโลก บางสิ่งทีล้าสมัยก็จะค่อยๆ มลายสูญหายไป และเกิดการพัฒนามาบางสิ่งบางอย่างใหม่ๆ ขึ้นมาทดแทนความต้องการเพิ่มมากขึ้น บางสิ่งมีการประยุกต์ ปรับเปลี่ยนรูปแบบแนวคิด และกระบวนการ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ วิถีชีวิต และการดำรงชีวิตของคนที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปทุกวันที่สำคัญผลกระทบต่อด้านจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ ความเชื่อ ความโกรธ ความเกลียด ความหลงอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ ดังกล่าวได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในด้านสงครามจิตวิทยา (Psychological Warfare) และการแย่งชิงมวลชน (Mass Snatching) ท่ามกลางสถานการณ์ความขัดแย้ง (Conflict Situations) อย่างแพร่หลาย

ในยุคปัจจุบันนี้ ข้อมูลของเราทุกอย่างไม่ว่าจะเป็น ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน ทศนคติ ความเชื่อ ทัศนคติ รวมถึงพฤติกรรมต่างๆ ของเราจะถูกบันทึก และถูกเผยแพร่ในระบบสารสนเทศบุคคลอื่นๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ทั้งความจงใจของตนเอง หรือความไม่สมัครใจ จะทำให้เราขาดความเป็นส่วนตัว และเป็นการละเมิดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล อุปกรณ์มือถือแบบ Tablet และ Smart Phones ที่สามารถเชื่อมต่อเทคโนโลยีการสื่อสารอื่นๆ ที่ทันสมัย ทำให้เราสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลาซึ่งจะทำให้เราขาดการวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และดุลยพินิจในการพิจารณาข้อมูลข่าวสารอย่างรอบคอบ อย่างสมเหตุสมผลตามข้อเท็จจริง ส่งผลให้เกิดทัศนคติ และความเชื่อไปในทางใดทางหนึ่งอย่างรวดเร็ว ยิ่งมีการตอกย้ำซ้ำแล้วซ้ำเล่า และการซึมซับด้วยข้อมูลข่าวสารที่ถูกรวบรวมมาจากระบบสารสนเทศ ผ่านการนำเสนอด้วยเทคนิค รูปแบบ และสื่อต่างๆ ที่ทันสมัย สร้างความตื่นตา เร้าอารมณ์ ดึงดูดความสนใจ ไม่ว่าจะเป็นระบบสื่อสารมวลชน ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารแบบเผชิญหน้าโดยตรงก็จะส่งผลกระทบต่อทางด้านจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความศรัทธา ความโกรธเกลียด ชิงชัง เกรียดแค้น สิ้นหวังหมดศรัทธา จนถูกครอบงำปลุกฝังลงไปถึงจิตใต้สำนึกเสมือนถูกฝังด้วยไมโครชิป ซึ่งเป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน

ความเหลื่อมล้ำด้านวัฒนธรรม ภาษา และการศึกษา ในมุมมองของการปฏิบัติการ ข่าวสารในสถานการณ์ความขัดแย้ง จะเห็นได้ชัดจากปรากฏการณ์ความขัดแย้ง และการเคลื่อนไหวทางการเมืองในหลายๆ ประเทศซึ่งมักจะมีการเลียนแบบวัฒนธรรม และพฤติกรรมต่างๆ ผ่านทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการต่อสู้เรียกร้องไปในลักษณะ รูปแบบ และทิศทางใกล้เคียงกัน ซึ่งจะมีความแตกต่างจากพฤติกรรมในอดีตอย่างเห็นได้ชัด มีการประดิษฐ์คิดค้นสำนวน ศัพท์แสลง และการนำภาษาสมัยใหม่มาใช้เป็นจุดขาย อาทิเช่น Set Zero Restart Shutdown ฯลฯ เป็นต้น รวมถึงการสร้างวาทกรรมต่างๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์ และการโฆษณาชวนเชื่อ ให้กลุ่มมวลชนหันมาให้การสนับสนุนการต่อสู้เรียกร้อง และการสร้างความชอบธรรมให้กับฝ่ายตนเอง มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่างๆ จริงบ้าง เท็จบ้าง จริงบางส่วน เท็จบางส่วน ในเชิงการให้ความรู้ ให้การศึกษาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านสื่อต่างๆ ที่มีอยู่ผ่านเว็บไซต์ หรือผ่านการนำเสนอบนเวทีปราศรัย โดยอ้างอิงข้อมูล หลักการต่างๆ ที่รวบรวมมาจากระบบสารสนเทศ เพื่อทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความน่าเชื่อถือในข้อมูลข่าวสารที่นำมาเสนอ โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อให้กลุ่มมวลชนแนวร่วมฝ่ายตน เกิดความเชื่อมั่นในความถูกต้อง และความชอบธรรมในการกระทำของฝ่ายตน เกิดความภาคภูมิใจ ความฮึกเหิมและความคาดหวังในผลสำเร็จของการต่อสู้เรียกร้อง และปักหลักอยู่ร่วมกิจกรรมอย่างเหนียวแน่น เพื่อไม่ให้จำนวนกลุ่มมวลชนแนวร่วมซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนหลักลดน้อยถอยลงไปตามกาลเวลา ก่อนที่การต่อสู้เรียกร้องจะบรรลุเป้าหมายหรือผลสำเร็จ

ส่วนกลุ่มที่มีความคิดเห็นต่าง หรือกลุ่มตรงกันข้าม ซึ่งมีท่าทีเป็นปรปักษ์กับกลุ่มต่อสู้เรียกร้องนั้น เป็นการยากที่แกนนำกลุ่มต่อสู้เรียกร้องจะ โน้มน้าว และชักจูงให้หันกลับมาสนับสนุนฝ่ายตน จึงใช้ความพยายามในการใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อลดความน่าเชื่อถือจากการกระทำที่ล้มเหลว ความผิดพลาดต่างๆ ที่ผ่านมาและการชี้ให้เห็นความไม่ชอบธรรมของฝ่ายตรงข้ามด้วยข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อลดทอนกระแสการต่อต้านคัดค้านการกระทำของฝ่ายตน รวมถึงการกล่าวโจมตีการกระทำอันเป็นการไม่เห็นด้วยกับการต่อสู้เรียกร้อง การขัดขวางการต่อสู้เรียกร้องในทำนองว่าตกเป็นเหยื่อ ตกเป็นเครื่องมือ เป็นสมุน หรือเป็นทาสรับใช้ของฝ่ายตรงข้าม เพื่อสร้างความไม่แน่ใจ ลังเลใจ ขาดความเชื่อมั่น หรือเกิดความรู้สึกผิดชอบชั่วดี จนไม่อยากเข้าร่วม หรือสนับสนุนการต่อต้าน และขัดขวางการกระทำของกลุ่มต่อสู้เรียกร้อง หรือปรับเปลี่ยนท่าทีที่เห็นต่าง และเป็นปรปักษ์กลับมาเป็นฝ่ายวางเฉย และมีความเป็นกลางเพิ่มมากขึ้น

ส่วนกลุ่มมวลชนฝ่ายเป็นกลาง หรือกลุ่มมวลชนที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ซึ่งเป็นมวลชนกลุ่มก่อนขนาดใหญ่ และเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวในการต่อสู้เรียกร้อง นับเป็นเป้าหมายสำคัญยิ่งของแกนนำกลุ่มต่อสู้เรียกร้อง ในการที่จะดำเนินการแย่งชิงมวลชนกลุ่มนี้ให้เกิดความโน้มเอียง คล้อยตามกระแส มีความเชื่อถือ เชื่อมั่น ศรัทธาในความถูกต้อง และความชอบธรรมในการต่อสู้เรียกร้อง จึงต้องผสมผสานการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และบรรยากาศของการต่อสู้เรียกร้องแบบคลาสสิก (Classic) หรือ แบบโรแมนติก (Romantic) แทนแนวทางการต่อสู้เรียกร้องที่ใช้ความรุนแรง เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของการต่อสู้เรียกร้องแบบอารยะธรรม (Civilization) สร้างกระแสจุดเด่นด้วยบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการต่างๆ เพื่อสร้างความสนใจให้กับสื่อต่างๆ ในการนำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวไปทั่วโลก การสร้างบรรยากาศความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน และความประทับใจต่างๆ เพื่อดึงดูดมวลชนกลุ่มใหม่ๆ โดยเฉพาะกลุ่มวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น และชอบการแสดงออกต่างๆ ด้วยสีสัน การแต่งกาย การใช้สัญลักษณ์ และการแสดงผสมผสานกับการปราศรัย ประชาสัมพันธ์ การกล่าวโจมตี การปฏิบัติการจิตวิทยา และการโฆษณาชวนเชื่อต่างๆ บนเวทีปราศรัย โดยเผยแพร่ภาพกิจกรรม และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไปทางสื่อออนไลน์ เพื่อให้เกิดอิทธิพลทางด้านจิตใจต่อกลุ่มมวลชนฝ่ายเป็นกลาง ให้หันมาเข้าร่วมสนับสนุนการต่อสู้เรียกร้องของฝ่ายตนให้เพิ่มมากขึ้น

โดยทั่วไปการแย่งชิงมวลชนในสถานการณ์ความขัดแย้ง ที่ใช้การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations ; IO) และการปฏิบัติการจิตวิทยา (Psychology) มักประกอบด้วยมวลชนกลุ่มหลักๆ ได้แก่ กลุ่มแนวร่วมสนับสนุน กลุ่มเป็นกลางไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด และกลุ่มต่อต้าน โดยที่กลุ่มแนวร่วมสนับสนุน และกลุ่มต่อต้าน จะมีความพยายามในการแย่งชิงมวลชนกลุ่มเป็นกลางที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดมาเป็นฝ่ายตน เมื่อใดก็ตามกลุ่มใดๆ มีมวลชนสนับสนุนมากกว่าฝ่ายตรงข้าม ความชอบธรรม และความได้เปรียบย่อมตกไปอยู่กับฝ่ายนั้นๆ ดังนั้นเมื่อเกิดความขัดแย้งต่างฝ่ายต่างต้องรีบแย่งชิงมวลชนมาสนับสนุนให้เร็วและมากที่สุด และยุทธวิธีการแย่งชิงมวลชนที่ใช้ทุนต่ำ และได้ผลมากที่สุด คือ การปฏิบัติการข่าวสาร และการปฏิบัติการจิตวิทยา

นักจิตวิทยาได้ให้ทัศนะด้านภาวะจิตใจว่า คนส่วนใหญ่มักจะมีแนวโน้มเอียงในด้านความรู้สึกมากกว่าความมีเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญ สามารถถูกชักจูงให้เกิดความหลงเชื่อ โดยการปฏิบัติตามกลยุทธ์ทางจิตวิทยาที่วางไว้อย่างแยบยล ๓ ขั้นตอน คือ

๑. ขั้นตอนการละลายความเชื่อ หรือความจงรักภักดีต่อฝ่ายตรงข้าม เป็นการปฏิบัติการจิตวิทยา เพื่อทำให้สิ่งที่ฝ่ายตรงข้ามยึดถือในจิตใจเกิดการแปรเปลี่ยน มัวหมองลง ทำให้

เกิดความโลเลไม่แน่ใจ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ข้อมูลข่าวสาร หลักการความเชื่อ หรือบุคคลที่เป็นที่เชื่อถือ ก็จะสามารทำให้เกิดความโลเลไม่แน่ใจได้ด้วยวิธีต่างๆ แม้แต่การโกหกดังคำพูดที่ว่า “โกหกบ่อยครั้งเข้า สุดท้ายมันก็จะกลายเป็นความจริงได้” ซึ่งจะนำสู่การสิ้นหวัง ขาดความเชื่อมั่น และหมดศรัทธา

๒. เป็นการดึงกลุ่มเป้าหมายเข้ามาเป็นกลุ่มสนับสนุน โดยการผสมผสานกันระหว่างความหวาดกลัว และความสุข เทคนิคนี้มักนำเสนอด้วยการสร้างภาพความเลวร้าย หรือผลเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น การสร้างจินตนาการความหวาดกลัว เพื่อให้จิตใจผู้ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ความรู้สึกเครียดก่อน จากนั้นก็ใช้ความโรแมนติคมาปลอบประโลมด้วยข้อเสนอทางเลือกที่สามารถทำให้ความเครียด ที่มีอยู่เปลี่ยนเป็นความสุข และความหวัง

๓. เป็นการเสริมสร้างความเชื่อให้สุดโต่ง โดยการนำตัวอย่างการกระทำของแนวร่วมสุดโต่งมาให้แนวร่วมคนอื่นๆ ได้รับความรู้ด้วยการบรรยายการกระทำสุดโต่งใดๆ ก็ตามว่าจะนำมาซึ่งความปลาบปลื้มให้แก่ผู้กระทำการนั้นๆ รวมถึงการนำเสนอข้อมูลด้านเดียวในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยแนวร่วมที่พร้อมจะรับฟัง และการกีดกันข้อมูลข่าวสารชุดอื่นที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อการทำปฏิบัติการจิตวิทยา โดยจะมีการสร้างความเชื่อให้สุดโต่งอย่างรวดเร็ว เพื่อป้องกันภาวะการถูกคิดใคร่ครวญไต่ตรองข้อมูลข่าวสาร

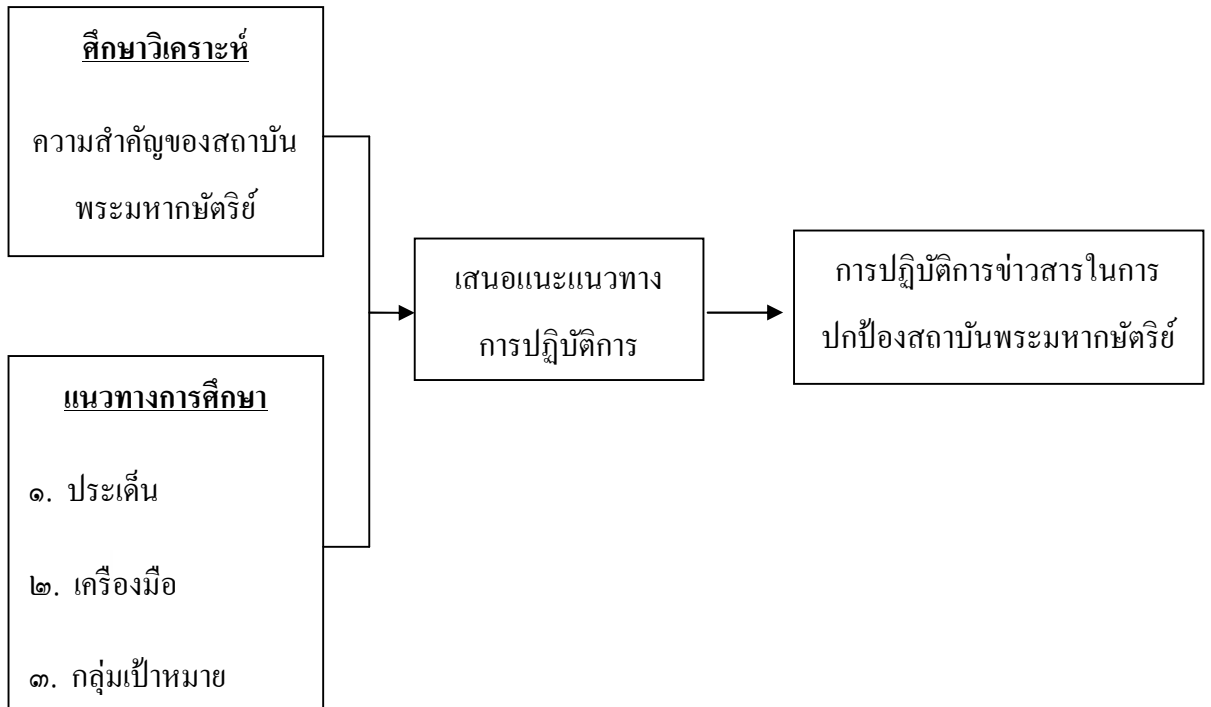
ท่ามกลางสถานการณ์ความขัดแย้ง ซึ่งกลุ่มมวลชนจะถูกแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มหลักๆ และการปฏิบัติการข่าวสาร ส่วนใหญ่มักจะให้ความสำคัญพุ่งไปที่ กลุ่มเป็นกลาง และไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด กลุ่มที่มีความคิดเห็นต่างหรือกลุ่มตรงกันข้าม และกลุ่มแนวร่วมสนับสนุน ตามลำดับ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ดังที่กล่าวไปแล้ว ซึ่งการปฏิบัติการข่าวสารดังกล่าว ยังคงเน้นไปกับการแย่งชิงมวลชนให้มาสนับสนุนฝ่ายตนเอง เพื่อสร้างความชอบธรรม และความได้เปรียบทางการต่อสู้เรียกร้อง หรือคัดค้านขัดขวาง โดยผลกระทบของการปฏิบัติการข่าวสารนั้น อาจจะส่งผลกระทบในด้านการขยายตัวของความขัดแย้งให้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเป็นกลาง และไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ซึ่งเป็นมวลชนกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด จะถูกชักจูงเหนี่ยวนำเข้าไปสู่สถานการณ์การต้องเลือกข้างใดข้างหนึ่ง รวมไปถึงอิทธิพลของข้อมูลข่าวสาร และเหตุการณ์ต่างๆ ที่ถูกเผยแพร่อยู่ในสื่อสังคมและเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media / Social Network) อาทิเช่น Facebook Line etc. ก็จะนำไปสู่ปัญหาความแตกแยกของคนในกลุ่ม ในสังคม และของประเทศในที่สุดต่างๆ ที่วัตถุประสงค์ของการต่อสู้เรียกร้องต่างๆ ส่วนใหญ่นั้นมักจะต้องการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง หรือปฏิรูปไปในทางที่ดีขึ้น

แต่แนวทางการดำเนินการต่อสู้เรียกร้องในสถานการณ์ความขัดแย้ง และการปฏิบัติการข่าวสาร อาจส่งผลกระทบต่อปัญหาความแตกแยกของคนในสังคม รวมไปถึงมูลเหตุความรุนแรงต่างๆ ได้

จากกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน ซึ่งถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการข่าวสารในสถานการณ์ความขัดแย้งจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงปัญหา และผลกระทบในด้านความแตกแยกของคนในสังคม โดยปกติแล้วในด้านวงการทหาร หรืองานด้านความมั่นคงของชาติ กลุ่มเป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสาร จะมุ่งไปที่กำลังฝ่ายตรงข้าม และฝ่ายที่เป็นกลางซึ่งไม่ใช่คนในชาติ รวมถึงกำลังฝ่ายเรา และประชาชนในชาติตามลำดับ เพื่อลดทอนกำลังอำนาจทางทหารของฝ่ายตรงข้าม ด้วยการทำให้เกิดความแตกแยก เกิดความสับสน วุ่นวายโกลาหล ขาดความเชื่อมั่น ขาดความมั่นใจ และขาดขวัญ กำลังใจในการต่อสู้ การเสริมสร้างพันธมิตร และขยายแนวร่วมกับฝ่ายที่เป็นกลาง ด้วยการแสดงออกถึงความชอบธรรม เพื่อให้เกิดการยอมรับ และเกิดความสัมพันธ์ภาพที่แน่นแฟ้นต่อฝ่ายเรา และการเสริมสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา ความรัก สมัคคีธรรม สามัคคี รวมถึงขวัญกำลังใจที่ดีต่อ กำลังฝ่ายเรา และประชาชนในชาติ เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ

ดังนั้น การปฏิบัติการข่าวสารในสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมภายในประเทศ จึงจะต้องดำเนินการต่อเป้าหมายกลุ่มมวลชนทั้ง ๓ กลุ่ม โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก เพื่อให้ขจัดมูลเหตุของ ปัญหาความขัดแย้งให้ลดน้อยถอยลงจนนำไปสู่ความสงบสุข การลดความหวาดละแวงซึ่งกัน และกัน เพื่อนำไปสู่ความไว้เนื้อเชื่อใจกัน การเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปสู่ความเป็น ปึกแผ่น ความรัก สมัคคีธรรม สามัคคีของคนในสังคม และการผนึกกำลังมวลชนทั้ง ๓ กลุ่มในการ ขับเคลื่อนไปสู่หนทางปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีของสังคม โดยยึดถือแนวทาง “การรักษาจุดร่วม สงวนจุดต่าง” เพื่อเปิดช่องทางการหันหน้าเข้าหากัน การสื่อสาร ความเข้าใจระหว่างกัน การยอมรับฟังความคิดเห็น และสิ่งที่เห็นต่าง เพื่อนำไปสู่การใช้เหตุผล มากกว่าความรู้สึกระหว่างคู่ขัดแย้ง และฝ่ายเป็นกลางจะต้องสร้างดุลยภาพ Win - Win ของทั้งสองฝ่าย โดยการปฏิบัติการข่าวสารผ่านทางกิจกรรม และสื่อต่างๆ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายอย่างครอบคลุม ครอบคลุม ทัวถึง รวดเร็ว ทันเวลา ให้เกิดการรับรู้ รับทราบ และเข้าใจถึงเจตนาธรรมณ์ ในการดำเนินการขับเคลื่อน ร่วมกันไปสู่เป้าหมาย การสลายความขัดแย้ง และนำสันติภาพ ความสงบเรียบร้อยกลับคืนสู่สังคม

แผนภาพที่ ๒ – ๔ กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ ๓

ความสำคัญในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

เปรียบเทียบความสำคัญสถาบันพระมหากษัตริย์ของชาติต่างๆ ต่อความมั่นคง

ความแตกต่างของสถาบันพระมหากษัตริย์ในยุโรป และที่อื่นๆ และสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยในส่วนพระราชฐานะ พระราชอำนาจ และบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในปัจจุบัน โดยแบ่งเป็นกรณี ได้ดังนี้

๑. พระราชฐานะ

พระราชฐานะของพระมหากษัตริย์ในยุโรป และที่อื่นๆ และพระมหากษัตริย์ของไทยนั้นมีลักษณะสำคัญๆ ที่เหมือนกันคือ ทรงเป็นประมุขแห่งรัฐ ทรงเป็นที่มาแห่งความยุติธรรม และทรงเป็นที่มาแห่งเกียรติยศ ซึ่งในหลักการแล้วจะเหมือนกัน จะแตกต่างในส่วนของแนวคิดที่มาและรายละเอียดปลีกย่อยที่เห็นได้ชัดเจนก็คือ พระราชฐานะประมุขของฝ่ายบริหาร และประมุขของศาสนจักร ซึ่งส่วนใหญ่แล้วสถาบันพระมหากษัตริย์ของราชวงศ์อื่นๆ จะคล้ายของอังกฤษ ดังนั้น จึงขอยกตัวอย่างของราชวงศ์อังกฤษเปรียบเทียบให้เห็นความชัดเจน

ในอังกฤษนั้น พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของฝ่ายบริหาร อย่างไรก็ตาม พระมหากษัตริย์อังกฤษทรงเป็นประมุขฝ่ายบริหารในทางแบบพิธีการ (Formal) เท่านั้น มิได้ทรงเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารประเทศของฝ่ายบริหารในแง่ของกลไก (Function) แต่อย่างใด ในรูปแบบของการปกครองในระบบระบบรัฐสภา (Parliamentary system) ของอังกฤษนั้น ในทางรูปแบบฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบทั้งต่อพระมหากษัตริย์ และรัฐสภาซึ่งถือเป็นระบบรัฐสภาแบบอำนาจคู่ (dualist) เนื่องจากในทางรูปแบบแล้ว พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้แต่งตั้ง นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี แต่ในความเป็นจริงฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบต่อสภาสามัญเท่านั้น มิได้รับผิดชอบต่อพระมหากษัตริย์ในฐานะประมุขของฝ่ายบริหารแต่อย่างใด (monist) ในกรณีดังกล่าวนี้จะแตกต่างจากประเทศไทย ในประเทศไทยนั้นไม่มีแนวคิดที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของฝ่ายบริหารเหมือนดังที่อังกฤษ แต่อย่างไรก็ตามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในทุกฉบับ ได้มีการบัญญัติไว้ในแนวทางเดียวกันว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการแต่งตั้ง และถอดถอนนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี บทบัญญัติดังกล่าวของรัฐธรรมนูญไทยสะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการปกครองในระบบรัฐสภาของไทย มีลักษณะเป็น

แบบอำนาจคู่ (Dualist) ดังเช่น อังกฤษ แต่กระนั้นในความเป็นจริง กลไกที่แท้จริงของระบบการปกครองในระบบรัฐสภาของไทยเป็นแบบอำนาจเดียว (Monist) กล่าวคือ ในประเทศไทยนั้น ตั้งแต่ช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นต้นมา มีลักษณะที่ฝ่ายบริหารเข้ามารับหน้าที่ซึ่งแต่เดิมนั้นเป็นหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ไปดำเนินการแทนองค์พระมหากษัตริย์ ความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์ไทยกับคณะรัฐบาลเป็นไปในแบบพิธีการเท่านั้น คณะรัฐมนตรีรับผิดชอบต่อรัฐสภามิใช่ต่อพระมหากษัตริย์ อาจกล่าวได้โดยสรุปว่า ประเทศอังกฤษ และไทยนั้น มีลักษณะเหมือนกันคือ รัฐบาลไม่ต้องรับผิดชอบต่อพระมหากษัตริย์ แต่ต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา ความสัมพันธ์ของพระมหากษัตริย์ และรัฐบาลเป็นไปตามแนวแบบพิธีการเท่านั้น แต่จะมีส่วนที่แตกต่างกันก็ คือ ในประเทศอังกฤษมีแนวคิดว่า พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของฝ่ายบริหาร แต่ของไทยมิได้มีแนวคิดเช่นนั้น

ที่มา : <http://www.chaoprayanews.com>

๒. พระราชอำนาจ

จุดมุ่งหมายของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (Constitutional Monarchy) นั่นคือ การที่จะทำให้พระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือการเมืองแต่อย่างไรก็ตาม ด้วยวิวัฒนาการของสถาบันพระมหากษัตริย์ วิวัฒนาการของระบอบการปกครองรวมทั้งขอบเขตของรัฐธรรมนูญ ทำให้พระราชอำนาจ และบทบาทตามรัฐธรรมนูญของพระมหากษัตริย์อังกฤษ และพระมหากษัตริย์ไทยมีความแตกต่างกันในเนื้อหา

พระมหากษัตริย์อังกฤษยังทรงมีพระราชอำนาจในการที่จะทรงใช้พระราชวินิจฉัยส่วนพระองค์ในกรณีของการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และในกรณีวิกฤติการณ์ของชาติ และแนวโน้มของการเพิ่มพูนพระราชอำนาจดังกล่าวก็มีมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของระบบพรรคการเมืองจากรูปแบบของพรรคการเมืองแบบสองพรรค ไปเป็นแบบหลายพรรคการเมือง (multi - party system) อันก่อให้เกิดปัญหาหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปแล้ว ไม่มีพรรคการเมืองใดได้คะแนนเสียงในสภาสามัญเกินกว่ากึ่งหนึ่ง (hung Parliament) ขึ้นได้ง่าย

กรณีของประเทศอังกฤษดังกล่าว ไม่ปรากฏในประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญเป็นลายลักษณ์อักษร หากได้ศึกษาถึงประวัติรัฐธรรมนูญไทยในฉบับต่างๆ ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่ามีลักษณะตรงกันข้ามกับอังกฤษ กล่าวคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบางฉบับที่มีลักษณะที่ถวายพระราชอำนาจแก่องค์พระมหากษัตริย์มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ด้วยพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้ทรงวางพระองค์อยู่เหนือการเมืองตลอดมา จะทรงลดพระองค์เข้ายุ่งเกี่ยวกับกรณีที่เกิดเหตุการณ์วิกฤติของประเทศชาติเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม แม้พระมหากษัตริย์ไทยจะทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจดั้งเดิมที่จะทรงใช้ในกรณีวิกฤติของบ้านเมือง ซึ่งก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์อังกฤษแต่ก็มีส่วนที่แตกต่างกันอยู่ในรายละเอียด กล่าวคือ

๒.๑ พระมหากษัตริย์อังกฤษทรงใช้พระราชอำนาจโดยพระองค์เอง ในกรณีการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และทรงใช้พระราชอำนาจโดยพระราชวินิจฉัยส่วนพระองค์ ในกรณีบ้านเมืองอยู่ในภาวะวิกฤติทางรัฐธรรมนูญ หรือทางเศรษฐกิจ ดังเช่น กรณีที่ไม่มีพรรคการเมืองใดได้รับคะแนนเสียงในสภาสามัญได้เกินกว่ากึ่งหนึ่ง หรือการชะงักงันของสภาสามัญ (hung Parliament) หรือในกรณีที่ในปี ๑๘๓๑ พระเจ้าจอร์จที่ ๕ ทรงไม่ต้องการให้นาย Mac Donald ลาออกในช่วงวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจตกต่ำ จึงได้ทรงพยายามที่จะแก้ไขสถานการณ์โดยพยายามจะให้มีการจัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติ (National government) ขึ้นภายใต้การนำของนาย Mac Donald โดยทรงพยายามเกลี้ยกล่อมให้หัวหน้าพรรคคอนเซอร์เวทิฟ และหัวหน้าพรรคลิเบอรัล เข้าร่วมในรัฐบาลแห่งชาติ ซึ่งหัวหน้าพรรคทั้งสองยินยอมให้มีการตั้งรัฐบาลแห่งชาติขึ้น

กรณีของวิกฤติการณ์ทางรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้ ถือเป็นกรณีที่เป็นข้อพิพาทในทางการเมืองประชาชน มิได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง หรือได้รับผลกระทบโดยตรงแต่อย่างใด ซึ่งจะต่างจากกรณีการใช้พระราชอำนาจดั้งเดิมของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นการใช้พระราชอำนาจในกรณีเกิดเหตุการณ์วิกฤติที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนกับรัฐบาล ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน ดังเช่น กรณี ๑๔ ตุลา หรือพฤษภาทมิฬ เป็นต้น พระมหากษัตริย์ไทย ไม่เคยทรงลดพระองค์ลงมายุ่งเกี่ยวกับปัญหาการต่อสู้ทางการเมือง ดังเช่นในอังกฤษ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่า พระมหากษัตริย์ไทยทรงดำรงพระองค์อยู่เหนือการเมืองอย่างแท้จริงยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์อังกฤษ ที่เป็นต้นแบบของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๒.๒ การใช้พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์อังกฤษในกรณีดังกล่าวข้างต้นเป็นการใช้พระราชอำนาจที่มีข้อโต้แย้งในทางวิชาการเสมอว่า พระมหากษัตริย์อังกฤษทรงสามารถใช้พระราชอำนาจดังกล่าวได้ หรือไม่เพียงใด และเป็นการใช้พระราชอำนาจเกินขอบเขตของรัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่ในการใช้พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ไทยนั้น ถือเป็นการใช้พระราชอำนาจดั้งเดิมของพระมหากษัตริย์ที่ทรงมีอยู่ก่อนที่จะมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้ว พระราชอำนาจดั้งเดิมดังกล่าวจะยังคงมีอยู่มาก หรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับพระบรมเดชาานุภาพของพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์ เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว อาจทำให้มีการมองว่าพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ของไทยนั้น คงมีอยู่เท่าที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่แท้จริงแล้ว พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ไทยที่แต่

เดิมมีอยู่อย่างสิ้นพันธุ์นั้นก็ยังคงมีอยู่ เพียงแต่ว่าจะสามารถนำมาใช้ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับว่า การใช้พระราชอำนาจดังกล่าว สอดคล้องกับหลักการของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือไม่เพียงใด รวมทั้งขึ้นอยู่กับพระบรมเชษานุภาพส่วนพระองค์ของพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์ (Royal Charisma)

ที่มา : <http://www.chaoprayanews.com>

๓. บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในปัจจุบัน

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า สถาบันพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย ทั้งอังกฤษ และไทย ไม่มีภารกิจหลักในการบริหารปกครองประเทศเหมือนดังที่ควรทำในระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ คงเหลือไว้แต่ภารกิจในฐานะที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศ เป็นสัญลักษณ์กับนานาชาติ เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำรัฐบาล และเป็นศูนย์กลางประสานประโยชน์ของคนทุกฝ่ายในชาติ

ตั้งแต่ในยุคโบราณ สถาบันพระมหากษัตริย์อังกฤษถูกมองว่าเป็นสถาบันที่ลึกลับและเต็มไปด้วยความรู้สึกแห่งเทพนิยาย (magic) ได้เคยมีการสำรวจความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับราชวงศ์อังกฤษในปี ๑๙๕๖ หลังจากการขึ้นครองราชย์ของสมเด็จพระราชินีนาถอลิซาเบธที่ ๒ เป็นเวลา ๔ ปี ผลการปรากฏว่าร้อยละ ๓๕ เชื่อว่าพระมหากษัตริย์ได้ถูกเลือกโดยพระเจ้า จนกระทั่งในช่วงปี ๑๙๙๐ ความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เริ่มเปลี่ยนไป เนื่องจากทัศนคติของประชาชนได้เปลี่ยนแปลงเนื่องจากสภาพสังคมยุคใหม่ เริ่มมีการปรับเปลี่ยนไปอย่างมากโดยเฉพาะในช่วงปี ๑๙๙๐ เป็นช่วงที่นาง Margaret Thatcher เป็นนายกรัฐมนตรี นโยบายของนาง Margaret ได้ส่งผลกระทบต่อสถาบัน และองค์กรต่างๆ จะต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงความมีประโยชน์ขององค์กร หรือสถาบันนั้นๆ เป็นองค์กร หรือสถาบันที่มีมานานแล้วเท่านั้น หากองค์กร หรือสถาบันใดไม่สามารถพิสูจน์ได้ ก็จำเป็นต้องยกเลิก หรือมีการปรับปรุงโครงสร้างใหม่

นโยบายดังกล่าว แม้ไม่ได้กระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อังกฤษโดยตรง แต่ก็มิได้มีผลกระทบในทางอ้อมที่ทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์อังกฤษ พยายามที่จะปรับเปลี่ยนสถาบันให้มีความทันสมัยขึ้น โดยพยายามจะปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์จากสถาบันที่เต็มไปด้วยความรู้สึกเทพนิยาย (magic) ไปสู่สถาบันที่ทรงไว้ซึ่งประโยชน์ (practical) ซึ่งมีกรณีดังกล่าว สถาบันพระมหากษัตริย์อังกฤษ จำเป็นจะต้องลดระยะห่างของสถาบันกับประชาชนลง และพยายามเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประชาชน

สถาบันพระมหากษัตริย์อังกฤษในปัจจุบัน ปรับเปลี่ยนบทบาทจากสถาบันที่ห่างไกลจากประชาชนมาเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดประชาชนมากขึ้น โดยการประกอบพระราชกรณีย

กิจเพื่อสังคม รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนที่ได้รับการดูแลจากรัฐบาลไม่ทั่วถึง ลักษณะดังกล่าวเป็นบทบาทในยุคใหม่ของสถาบันพระมหากษัตริย์อังกฤษ โดยอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นบทบาทที่มีแนวคิดแบบสังคมสงเคราะห์ (welfare conception) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากสมเด็จพระราชินีอลิซาเบธที่ ๒ และเจ้าฟ้าชายชาร์ล ซึ่งอุทิศพระองค์ในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม เช่น คนพิการ คนว่างงาน และชนกลุ่มน้อย เป็นต้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวข้างต้น เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับบทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในยุคปัจจุบัน บทบาทหน้าที่อย่างเป็นทางการ ที่สถาบันพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตยมอบหมายให้สถาบันอื่นใดปฏิบัติแทนไม่ได้ มีหลายกรณี คือ กิจกรรมที่เกี่ยวกับพระราชพิธีตามประเพณีของราชสำนัก อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมชั้นสูงของสังคมไทยมาแต่โบราณกาล พระราชพิธีที่เป็นการภายในส่วนพระองค์ของพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์นั้นจะคงอยู่หรือเปลี่ยนแปลงไปตามพระราชอัชฌาศัยโดยตรง แต่ในส่วนพระราชพิธีที่มีส่วนเป็นการสาธารณะของชาติให้ประชาชนทั่วไปในสังคมมีส่วนร่วม เป็นงานใหญ่ที่ต้องใช้ทรัพยากรมาก รัฐบาลต้องจัดงบประมาณสนับสนุนเพื่อแบ่งเบาพระราชภาระ เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เพื่อความสมบูรณ์ของเกษตรกรรมที่ผลิตอาหารเลี้ยงประชาชนในชาติ หรือพระราชพิธีใหญ่ๆ ในโอกาสสำคัญพิเศษที่มีนานๆ ครั้งเช่น พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระราชพิธีเสด็จทางชลมาด เสด็จฉลองระยะเวลาครองราชย์สมบัติ หรือรอบพระชนมายุที่ยาวนาน ซึ่งพิธีการเหล่านี้มีองค์พระมหากษัตริย์เป็นประธานที่มาของงาน และพสกนิกรร่วมฉลองแสดงความปิติ และภักดี กิจกรรมเหล่านี้สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสัญลักษณ์แสดงความรักสามัคคี และศักดิ์ศรีเกียรติยศของประเทศชาติ ที่มีความสืบเนื่องของอารยธรรมไทย เป็นการสืบสาน และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยในแบบจารีตประเพณีดั้งเดิมที่ไม่มีสถาบันอื่นใดในสังคมจะแบ่งเบาภารกิจนี้ไปได้

พระราชกรณียกิจในด้านการส่งเสริมคุณภาพของประชาชนพลเมือง ด้วยการเสด็จเยี่ยมเยียนทุกข์สุขของราษฎรโดยตรงด้วยพระองค์เองของพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์ ในรัชกาลปัจจุบัน ความสัมพันธ์ดังกล่าวนับได้ว่ามีมากกว่ายุคสมัยใดๆ ของประวัติศาสตร์ไทย จากการประพาสในทุกสภาพภูมิประเทศทั่วทุกภาคเพื่อรับรู้ความทุกข์ยากของราษฎรที่รัฐบาลผู้บริหารปกครองในระบอบประชาธิปไตยยังดูแลบริการได้ไม่ทั่วถึงเพราะความจำกัดของทรัพยากรวัตถุ และบุคคล โครงการช่วยเหลือบรรเทาปัญหาด้านสุขภาพอนามัย และการศึกษาของประชาชนผู้ยากไร้ และด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดาร ด้วยบุคลากรอาสาสมัครสนองพระราชประสงค์ และทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ ซึ่งเมื่อเวลาล่วงไปก็มีโครงการอื่นๆ เพิ่มขึ้นเป็นโครงการส่วนพระองค์เพื่อช่วยพัฒนาอาชีพของราษฎร และอนุรักษ์สภาพแวดล้อมธรรมชาติด้วยในทุกภาคของประเทศ ที่เริ่มจากการทดลองศึกษาค้นคว้าด้วยพระองค์เอง และผู้เชี่ยวชาญในพระบรม

ราชูปถัมภ์ และด้วยเงินบริจาคสมทบโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยของประชาชน แล้วนำไปแนะนำให้ราษฎรกลุ่มเป้าหมายปฏิบัติเพื่อพัฒนาอาชีพ และชีวิตความเป็นอยู่ของตนได้อย่างเหมาะสม และยั่งยืน รวมถึงโครงการตามพระราชดำริเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการแก้ปัญหาฝนแล้ง น้ำท่วม ดินเสื่อมโทรม การขาดแคลนน้ำ ทั้งในเขตชนบท และเขตเมือง หรือปัญหาการทำลายป่า และภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไป ซึ่งสรุปแล้วคือ พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมทุกแง่มุมอย่าง ถูกต้องตามหลักวิชาการที่แสดงถึงพระเมตตา และพระปัญญาบารมี อาจกล่าวโดยสรุปว่า บทบาทของพระมหากษัตริย์ในยุคของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีแนวโน้มที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมกับประชาชนในสังคมมากขึ้น ทั้งในลักษณะที่เป็นการช่วยเหลือดูแลทุกข์สุขของราษฎรที่เป็นรูปธรรม และในลักษณะของการพระราชทานกำลังใจในการดำเนินชีวิตซึ่งมีลักษณะเป็นเสมือนศูนย์รวมใจของคนทั้งชาติ ซึ่งบทบาทในสองลักษณะดังกล่าวนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ได้ทรงถือเป็นพระราชภารกิจของพระองค์เสมอมา นับแต่เมื่อพระองค์ได้ทรงขึ้นครองราชย์เมื่อกว่า ๖๐ ปี ที่ผ่านมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทุ่มเทพระวรกาย และพระวิริยะอุตสาหะในการที่จะให้เกิดความอยู่ดีมีสุขของอาณาประชาราษฎรทั้งด้านรูปธรรม และทางด้านจิตใจในทางรูปธรรมนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้ทรงพยายามที่จะชี้แนะหนทางในการดำเนินชีวิต ที่ถูกต้อง ดังจะเห็นได้จากการที่ทรงมีพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก เพื่อช่วยชี้นำทางประชาชนให้มีความมานะอดทนต่อการกระทำในสิ่งต่างๆ นอกจากนั้น ยังทรงได้มีแนวพระราชดำริในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อช่วยชี้นำประชาชนให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง และเหมาะสม บทบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวดังกล่าวได้ถือว่าเป็นบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ยุคใหม่ที่ลงมาสัมผัสใกล้ชิดกับประชาชน บทบาทดังกล่าวนี้ เพิ่งเริ่มเป็นบทบาทที่พระมหากษัตริย์อังกฤษหันมาให้ความ สนใจ โดยในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา พระราชวงศ์อังกฤษได้เริ่มที่จะลงมาสัมผัสประชาชนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งได้เริ่มแสดงบทบาทในทางสังคมสงเคราะห์มากขึ้นเช่นกัน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เป็นเสมือนหนึ่งศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ พระบรมเดชานุภาพของพระองค์มีมากล้นจนเกินกว่าที่จะสามารถบัญญัติไว้เป็นถ้อยคำใดๆ ในกฎหมายได้ ไม่มีความจำเป็นอันใดที่จะต้องมีการบันทึก หรือบัญญัติถึงพระบรมเดชานุภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้เป็นตัวบทกฎหมาย เพราะพระบรมเดชานุภาพ และพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์นั้นเป็นที่ซาบซึ้ง และสถิตอยู่ทั่วในจิตใจของชนชาวไทยทุกคนอยู่แล้วโดยเสมอมา

ที่มา <http://www.chaoprayanews.com> “พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ” ของเจษฎา พรไชยา

สถานการณ์ความขัดแย้งในประเทศไทย นำไปสู่การมุ่งทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์

ประเทศไทยได้เกิดภาวะวิกฤตการณ์ทางการเมือง ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศชาติและประชาชน พลเมืองไทย เป็นอย่างมาก ทั้งผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านความแตกแยกแบ่งฝ่ายของผู้คนในสังคม จนอาจนับได้ว่า ประเทศไทยขาดซึ่งความรัก ความสามัคคีในชาติ ทั้งทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสังคมโลก เป็นประเทศที่ถูกมองว่าไม่มีความปลอดภัยในสวัสดิภาพสำหรับสายตาของชาวโลก และถูกลดลำดับความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัย ความมั่นคงภายในประเทศ ปรากฏการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองซึ่งก่อตัวขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในช่วงปลายรัฐบาลของ พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร มีการรวมตัวของกลุ่มคนในนามกลุ่มประชาชนเพื่อชาติ และราชบัลลังก์ และพันธมิตรชุมชน และกลุ่มประชาชนเพื่อชาติศาสนาเพื่อขับไล่ พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่ง โดยมีการรวมตัวเป็นครั้งแรกในวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ความขัดแย้งดังกล่าวขยายวงกว้างขึ้นในช่วงปลาย พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมี นายสนธิ ลิ้มทองกุล และรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ เป็นผู้เรียกร้องหลักให้ พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่ง ในขณะที่เดียวกันมีกลุ่มประชาชนจากต่างจังหวัดจำนวนมากได้รวมตัวกันเพื่อสนับสนุน พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีต่อไป

วิกฤตการณ์การเมืองในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ – ๒๕๕๗ คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสาเหตุที่เริ่มต้นมาจากหลายฝ่ายซึ่งมีความเห็นว่า พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ควรลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในขณะที่คนจำนวนมากอีกกลุ่มกลับให้ความสนับสนุน พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร และพันธมิตรอย่างสิ้นหาลมด้วยความเชื่อมั่นว่า พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร คือ ตัวแทนระบบทางการเมืองที่พึงปรารถนา จากวิกฤตการณ์ดังกล่าว ได้นำไปสู่เหตุการณ์รัฐประหาร พ.ศ. ๒๕๔๙ และนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นด้วยรูปแบบ และวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลายก่อให้เกิดผลเสียต่อประเทศชาติในหลายๆ ด้านอย่างคาดไม่ถึง สถานการณ์ความขัดแย้งของมวลชนกลุ่มต่างๆ ด้วยกัน หรือความขัดแย้งที่เกิดกับฝ่ายรัฐบาลมักจะต้องมีนักการเมือง หรือกลุ่มทางการเมืองเป็นผู้ให้การสนับสนุน หรือเป็นผู้นำมวลชนไปสู่ความขัดแย้ง ทำให้วิกฤตการณ์ยังคงดำเนินมาจนถึง พ.ศ. ๒๕๕๗ ในการบริหารประเทศรัฐบาลของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างคนต่างสีที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ มิใช่เป็นเพียงความขัดแย้งระหว่างบุคคล และดูจะมีนัยสำคัญมากกว่าการต่อสู้ระหว่าง พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร และพวก กับฝ่ายตรงข้ามเท่านั้น หากความขัดแย้งดังกล่าว เป็นเรื่องของการช่วงชิงผลประโยชน์ระหว่างชนชั้นนำทางการเมืองเท่านั้น ย่อมมีอาจขยายวงไปอย่างกว้างขวางทั่วประเทศได้โดยการที่ผู้คนระดับรากหญ้าจำนวนนับแสน ถือตัวเองว่าเป็นพวกเดียวกันกับกลุ่มของ พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร และกล้าท้าทายอำนาจรัฐ ย่อมมิใช่เพราะอำนาจเงินของ พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร เท่านั้น หากยังเป็นการแสดงออกของประชาชนจำนวนมากที่ไม่พึงพอใจกับสภาพเศรษฐกิจ การเมืองที่เป็นอยู่และเชื่อว่า พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นตัวแทนของระบอบการเมืองที่พึงปรารถนาของพวกเขา ไม่ผิดหากจะกล่าวว่าเป็นความขัดแย้งระหว่างอุดมการณ์ต่างสีที่มองเห็นระบอบการเมืองที่พึงปรารถนาแตกต่างกัน โดยเฉพาะนิยามของประชาธิปไตยและความสัมพันธ์ทางอำนาจระหว่างสถาบัน และกลุ่มชนต่างๆ และสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้คนทั้งประเทศมองเป้าหมายทางการเมืองแตกต่างกันเป็นสองฝ่ายอย่างชัดเจนก็คือ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสังคมระหว่างคนในชาติ จะเห็นได้ว่าการต่อสู้ทางการเมืองระยะนี้ แม้ว่าด้านหนึ่งจะเป็นการต่อสู้เพื่อช่วงชิงอำนาจ และผลประโยชน์ทางการเมือง แต่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่ามีการต่อสู้ในเชิงอุดมการณ์ทางการเมืองด้วยเช่นเดียวกัน

ทิมา : พระไพศาล วิสาโล (๒๕๕๒)

ความขัดแย้งทางการเมืองครั้งนี้เกี่ยวพันกันอย่างแยกไม่ออก กับการต่อสู้ระหว่าง ๕ อุดมการณ์ทางการเมืองหลักในสังคมไทย และกลุ่มที่สนับสนุนอุดมการณ์ทางการเมืองนั้นๆ ได้แก่

๑. อนุรักษ์นิยมใหม่ (Neo - Conservative) มีความเชื่อว่า โลกาภิวัตน์นำมาซึ่งความมั่งคั่ง กำแพงภาษีระหว่างประเทศควรถูกกำจัด เปิดโอกาสให้ทุนไหลเวียนอย่างเสรี และหลักคิดการบริหารธุรกิจภาคเอกชนเท่านั้นที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มการเมืองที่มีอุดมการณ์แบบนี้คือ กลุ่มทุนใหม่ซึ่งมีทุนโทรคมนาคมเป็นแกนนำ พรรคการเมืองที่กลุ่มผู้บริหารพรรคมีอุดมการณ์นี้คือ อดีตรัฐมนตรีรักไทย ซึ่งกลายสภาพเป็นพรรคพลังประชาชนในเดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ อย่างไรก็ตามบุคคลที่มีอุดมการณ์เช่นนี้ แทรกซึมอยู่แทบทุกพรรคการเมือง แม้ว่าจะมีระดับความมากน้อย และความเข้มข้นในเชิงอุดมการณ์แตกต่างกันบ้าง

๒. อุดมการณ์อุปถัมภ์นิยม (Clientelism) เป็นอุดมการณ์หลักที่ครอบงำสังคมการเมืองไทยมาอย่างยาวนาน ในระยะหลังความเข้มข้นของอุดมการณ์นี้ลดลงในกลุ่มชนชั้นกลาง แต่ยังคงมีความเข้มข้นในกลุ่มชนชั้นชาวบ้าน และชนชั้นนำทางการเมือง ทั้งระดับชาติ และท้องถิ่น อาศัยอุดมการณ์อุปถัมภ์เป็นกลไกในการสร้างเครือข่ายหัวคะแนน และจัดตั้งมวลชนในชนบทให้

มาสนับสนุนตนเอง เมื่อเกิดกรณีการต่อสู้ทางการเมืองทั้งในเรื่องการเลือกตั้ง และการชุมนุมประท้วง อุดมการณ์นี้แพร่ซึมอยู่ทุกพรรคการเมือง ทั้งพรรคใหญ่บ้าง พรรคเล็กบ้าง แต่จะมีมากในพรรคที่ถูกจัดตั้งโดยกลุ่มอดีต ส.ส.ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๓. อุดมการณ์อนุรักษ์นิยมดั้งเดิม (Traditional Conservative) เชื่อในเรื่องการรักษาสถานภาพเดิมของสังคม เชิดชูความมั่นคงสถาบันหลักของสังคม กลุ่มที่ดำรงอุดมการณ์แบบนี้คือกลุ่มทุนเก่า เช่น ทุนการเงิน และอุตสาหกรรมหนักบางประเภท กลุ่มข้าราชการส่วนใหญ่ บางครั้งกลุ่มนี้ได้รับการเรียกว่า เป็นกลุ่มอำมาตยาธิปไตย กลุ่มนี้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายชี้นำสังคมไทยมายาวนาน แต่บทบาทเริ่มลดลงเมื่อมีการปฏิรูปการเมืองใน พ.ศ. ๒๕๔๐ และในเวลาต่อมาได้ถูกสั่นคลอนอย่างหนักจากระบอบทักษิณ ซึ่งนำพาอุดมการณ์อนุรักษ์นิยมใหม่เข้ามาจัดการภายในระบบราชการ พรรคการเมืองที่มีแนวโน้มยึดถือในอุดมการณ์นี้คือ พรรคชาติไทย และพรรคประชากรชน เป็นต้น

๔. อุดมการณ์เสรีนิยมประชาธิปไตย (Liberal Democracy) มีความเชื่อพื้นฐานว่า เสรีภาพ และความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นสิ่งที่มีความค่าของมนุษย์ กลุ่มที่มีแนวคิดเช่นนี้คือ กลุ่มชนชั้นกลางซึ่งประกอบด้วยพ่อค้า นักธุรกิจรายย่อย ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจระดับกลาง พนักงานเอกชนระดับกลาง และผู้ประกอบการอาชีพอิสระทั้งหลาย กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีการเติบโตเพิ่มมากขึ้นภายหลัง พ.ศ. ๒๕๔๐ และขยายตัวจนกลายเป็นพลังในการต่อต้านระบอบทักษิณ พรรคการเมืองที่อาจถือได้ว่าเป็นตัวแทนของกลุ่มอุดมการณ์นี้ คือพรรคประชาธิปัตย์

๕. อุดมการณ์การประชาสังคมประชาธิปไตย (Civil Society Democracy) มีความเชื่อว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในทุกระดับเป็นสิ่งที่มีความค่าสำหรับสังคม กลุ่มที่นำอุดมการณ์นี้ไปปฏิบัติการทางการเมืองคือ กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ และนักการเมืองบางกลุ่มมีความมุ่งหมายที่จะผลักดันให้สังคมเป็นสังคมแห่งการมีส่วนร่วม โดยให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนพึ่งตนเอง และสามารถบริหารจัดการชุมชนด้วยตนเองได้ ปัจจุบันยังไม่มีพรรคการเมืองใดที่ใช้อุดมการณ์นี้ไปปฏิบัติการทางการเมือง

ที่มา : พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (๒๕๕๒)

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการเมืองไทยในรอบหลายปีที่ผ่านมา ได้ทำให้ประชาชนแตกแยกออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มที่ศรัทธาในตัวคุณทักษิณ ชินวัตร อดีตหัวหน้าพรรคไทยรักไทย จากนโยบายประชานิยมของรัฐบาลทักษิณ และกลุ่มที่เห็นว่าคุณทักษิณเป็นภัยต่อประเทศชาติ จากการใช้อำนาจที่เกินขอบเขต และข้อกล่าวหาในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน และ

ประเด็นการล้มเจ้าได้ถูกนำมากล่าวอ้างเพื่อเป็นเครื่องมือของกลุ่มต่อต้านรัฐบาลทักษิณ นำโดยกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จนนำไปสู่การเดินขบวนประท้วงรัฐบาลทักษิณหลายครั้ง และจบลงด้วยการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ ป้องกันไม่ให้ความแตกแยกขัดแย้งรุนแรง จนนำไปสู่การนองเลือดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ พรรคพลังประชาชน หรือพรรคไทยรักไทยเดิมก็ได้รับคะแนนเสียงอย่างท่วมท้น และเมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลภายใต้การนำของ นายสมศักดิ์ สุนทรเวช ประชาชนทั่วไปก็เชื่อว่าความขัดแย้งที่ทุกฝ่ายเคยมีจะหาทางสมานฉันท์กันได้ ด้วยปัญหาเศรษฐกิจที่รุนแรง น่าจะทำให้ทุกฝ่ายละทิ้งความขัดแย้งทางการเมือง หันหน้ามาแก้ปัญหาเศรษฐกิจก่อนเพื่อความอยู่รอดของประเทศชาติ ดูเหมือนว่าทั้งสองฝ่ายจะพักรบคุมเชิงกันชั่วคราว แต่เพียงไม่กี่เดือน รอยร้าวก็เริ่มปรากฏให้เห็น เมื่อผู้นำรัฐบาลใช้ท่าทีแข็งกร้าวกับฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับตน มีการยึดกุมสื่อไว้ในมือ ย้ายข้าราชการชั้นสูงหลายตำแหน่ง และโดยเฉพาะเมื่อพรรคพลังประชาชนประกาศว่าจะเดินหน้าแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ก็ได้กลายเป็นชนวน และตัวเร่งปฏิกิริยาให้การเผชิญหน้าของทั้งสองฝ่ายรุนแรงขึ้น ต่างฝ่ายต่างแสดงความไม่เห็นด้วยกับอีกฝ่ายผ่านสื่อต่างๆ โดยตั้งอยู่บนอคติโกรธเกลียดมากกว่าเหตุผล จนสื่อเล่าว่าสถานการณ์อาจจะนำไปสู่ความรุนแรงอีกครั้งหนึ่ง แม้แต่ผู้หลักผู้ใหญ่ของบ้านเมืองที่เคยออกมาเตือนสติสังคมไทยในเวลานี้ก็ไม่มีใครยอมฟังอีกต่อไป สังคมไทยแบ่งฝักแบ่งฝ่ายอย่างชัดเจน

ทิมา : เกษียร เตชะพีระ (๒๕๕๒)

สถานการณ์ในช่วงเวลานี้อาจที่สถาบันพระมหากษัตริย์ถูกดึงเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อแสวงความร่วมมือจากประชาชนโดยอาศัยความจงรักภักดีของประชาชน เป็นแนวทางในการดึงประชาชนเข้าร่วมกับฝ่ายของตน และในทำนองเดียวกัน กลุ่มที่มีความประสงค์ล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ ก็ได้อาศัยห้วงเวลานี้ในการให้ร้ายโจมตีสถาบันพระมหากษัตริย์ ก็ได้อาศัยห้วงเวลานี้ในการให้ร้ายโจมตีสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างกว้างขวางในสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างความเข้าใจผิด และสร้างเรื่องบิดเบือนต่างๆ โดยหวังดึงคนยุคใหม่ ชนชั้นกลาง และระดับล่างให้หลงเชื่อคล้อยตามเนื่องจากขาดวิจารณญาณไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนนั่นเอง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ได้ผลในระดับหนึ่ง ก่อให้เกิดแนวร่วมเพิ่มขึ้นพอสมควร

การดำเนินการของรัฐต่อการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์

ช่วงต้นปี ๒๕๕๗ สถานการณ์คดีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ หรือ คดีหมิ่นประมาทกษัตริย์ ผ่อนคลายความตึงเครียดลงบ้าง เพราะคำพิพากษาของศาลหลายฉบับ ในช่วงต้นปีเป็นคุณกับจำเลย คำนึงถึงสิทธิของจำเลย และสังคมมากกว่าการมุ่งลงโทษให้หนัก โดยเฉพาะคดีที่จำเลยมีปัญหาด้านสุขภาพ

หลังการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จำนวนคดีหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์ ที่เกี่ยวข้องกับ การแสดงความคิดเห็นเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๒๑ คดี ผู้ต้องคดีบางคน ถูก คสช. ประกาศเรียกรายงานตัวก่อนแล้วถูกตั้งข้อหาในภายหลัง เกิดปรากฏการณ์ใหม่ เมื่อ คสช. ออกประกาศให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาคดีของ พลเรือน ศาลทหารสั่งพิจารณาคดีโดยลับ และมีคำพิพากษากำหนดโทษอย่างรุนแรง ก่อนสิ้นปีมีนักโทษในคดีหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์ อยู่ในเรือนจำอย่างน้อย ๒๔ คน และยังมีการนำข้อหาใหม่มาใช้จับกุมดำเนินคดีกับบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าแอบอ้างสถาบันพระมหากษัตริย์เพื่อเรียกรับผลประโยชน์อีกจำนวนมาก

จะเห็นได้ว่า จากคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ในคดีหมิ่นพระมหากษัตริย์ ล้วนช่วยผ่อนคลายนความตึงเครียดของการบังคับใช้กฎหมาย ศาลพิพากษาว่ามีความผิด แต่มีปัญหาสุขภาพ หรือทำความผิดเพราะเงื่อนไขด้านสุขภาพ ก็ให้รอการลงโทษไว้ เพื่อให้จำเลยได้รักษาตัว ไม่ตั้งจำคุกในทันที

หลายคดีศาลแสดงให้เห็นว่า ได้ยึดหลักการของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗ วรรค ๒ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย” เมื่อโจทก์พิสูจน์ให้ปราศจากข้อสงสัยไม่ได้ ศาลก็ยกฟ้อง

เป็นไปได้ว่าศาลเล็งเห็นว่า คดีหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์เป็นคดีสาธารณะ คำพิพากษาย่อมมีผลกระทบต่อบรรยากาศทางการเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงจำเป็นต้องปรับตัว กระแสสังคมที่วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของศาล และปัญหาของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ น่าจะมีผลต่อแนวทางในการเขียนคำพิพากษาในช่วงต้นปี ๒๕๕๗ ก่อนการรัฐประหารอยู่บ้าง

๑. การเพิ่มจำนวนของคดีหมิ่นประมาทกษัตริย์ หลังการรัฐประหาร

ภารกิจที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ คือ การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ดังที่ประกาศ คสช. ฉบับที่ ๑ ระบุว่า “จะปกป้องเทิดทูน ดำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์”

หลังการรัฐประหารพบว่า มีการเร่งรัดจับกุม และดำเนินคดีผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าทำ ความผิดฐานหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์ จนปริมาณคดีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ คสช. ออกประกาศฉบับที่ ๓๗ / ๒๕๕๗ ประกาศ ให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง และคดีฝ่าฝืนประกาศ และคำสั่งของ คสช. รวมทั้งคดีตามมาตรา ๑๑๒ ด้วย เท่ากับว่าพลเรือนที่ทำความผิดฐานหมิ่นประมาท พระมหากษัตริย์ หลังประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้จะต้องขึ้นศาลทหาร และในช่วงเวลาที่ ประกาศใช้กฏอัยการศึก กระบวนการของศาลทหารไม่มีสิทธิอุทธรณ์ หรือฎีกาคำพิพากษาที่ ออกมาจะถึงที่สุดในทันที

กว่า ๖ เดือนหลังการรัฐประหาร มีบุคคลถูกจับกุม และดำเนินคดีด้วยข้อหา หมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์อย่างน้อย ๑๕ คน หลายคดีเป็นคดีที่การกระทำตามข้อกล่าวหาเกิด ขึ้นมานานแล้ว คดีที่เหตุเกิดหลังการรัฐประหารมีเพียง ๕ คดี บรรยายากศทางการเมืองจากการเข้า ยึดอำนาจของ คสช. จึงอาจส่งผลต่อการเร่งรัดติดตามคดีให้รวดเร็วขึ้นได้

๒. การดำเนินคดีตามมาตรา ๑๑๒ กับบุคคลที่ถูกเรียกรายงานตัวและถูกควบคุมตัว ตามกฏอัยการศึก

หลังการรัฐประหาร คสช. ออกคำสั่งเรียกบุคคลเข้ารายงานตัวโดยให้เหตุผลว่า "เพื่อให้การรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ" อย่างน้อย ๖๖๖ คน ผู้ถูกเรียก เข้ารายงานตัวส่วนใหญ่เป็นนักการเมือง หรือแกนนำกลุ่มการเมือง แต่ก็มีเรียกบุคคลซึ่งชื่อไม่ เป็นที่รู้จักอีกเป็นจำนวนมาก

เห็นได้ว่า คสช. ให้ความสำคัญกับการติดตามตัวบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่า ทำความผิดฐานหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์ถึงขนาดใช้อำนาจประกาศเรียก และอาศัยอำนาจ ตามกฏอัยการศึกควบคุมตัวบุคคลเป็น เวลา ๗ วัน โดยไม่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาเพื่อสอบสวน ดำเนินคดีเอง และดำเนินคดีตามมาตรา ๑๑๒

ขณะที่มีบุคคลอีกจำนวนมากที่ยังไม่ได้เข้ารายงานตัวตามคำสั่ง คสช. ทำให้เกิด ความกังวลว่า หากบุคคลเหล่านั้นเข้ารายงานตัว หรือถูกจับกุมได้ภายหลัง จำนวนคดีความฐาน หมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์อาจจะเพิ่มขึ้นสูงกว่านี้

กล่าวโดยสรุป คดีหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหลังการ รัฐประหาร ทั้งการรื้อฟื้นเร่งรัดคดีที่การกระทำเกิดขึ้นนานแล้ว การจับกุมผู้ต้องหารายใหม่ๆ และการที่ คสช. ประกาศเรียกบุคคลต้องสงสัยมาดำเนินคดี นับเฉพาะคดีที่จำเลยใช้เสรีภาพในการ แสดงออก ไม่นับการแอบอ้างสถาบันพระมหากษัตริย์เพื่อหาผลประโยชน์ ในเดือนพฤษภาคม

ก่อนการรัฐประหารมีนักโทษในคดีหมิ่นประมาทกษัตริย์อยู่ในเรือนจำ เท่าที่ทราบ ๕ คน และ
 ค่อยๆ เพิ่มสูงขึ้นเป็น ๒๔ คน ในช่วงปลายปี ๒๕๕๖

๓. สรุปการดำเนินการของรัฐต่อการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ในภาพรวม

ช่วงต้นปี ดูเหมือนว่าบรรยากาศของเสรีภาพในการแสดงออกกับข้อหาหมิ่น
 ประมาทพระมหากษัตริย์กำลังจะเดินไปในทิศทางผ่อนคลายลง มีคำพิพากษาที่ค้ำประกันประโยชน์
 ของจำเลยและสังคมโดยรวม แต่หลังการรัฐประหาร สถานการณ์กลับพลิกมาเป็นหนึ่งในช่วงเวลา
 ที่ตึงเครียดที่สุดในประวัติศาสตร์ ของการบังคับใช้กฎหมายหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์

นอกจากจำนวนคดีที่เพิ่มมากขึ้นแล้ว ยังมีการนำพลเรือนมาขึ้นศาลทหาร และใช้
 แนวปฏิบัติที่มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิจำเลยหลายประการ เช่น การสั่งพิจารณาลับ หรือการ
 ลงโทษจำเลยหนักกว่าศาลพลเรือนถึงสองเท่าตัว สถานการณ์ที่เหมือนกำลังจะก้าวไปข้างหน้าอย่าง
 ช้าๆ ช่วงต้นปี จึงกลายเป็นถอยหลังกลับไป ๓ ก้าว และดูเหมือนว่าสถานการณ์จะยังทวีความตึง
 เครียดขึ้นเรื่อยๆ

สิ้นปี ๒๕๕๖ นักโทษในเรือนจำตามมาตรา ๑๑๒ เพิ่มขึ้น ๒๔ คน สูงที่สุด
 ในรอบหลายปี เทียบกับจำนวนสูงสุดหลังการสลายการชุมนุมในปี ๒๕๕๓ คือ ๑๓ คน และมี
 แนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นอีกในปี ๒๕๕๗ ศาลมีแนวโน้มที่จะไม่ให้ประกันตัวจำเลยคดีหมิ่นประมาท
 พระมหากษัตริย์อย่างต่อเนื่อง จำเลยมีแนวโน้มเลือกที่จะรับสารภาพเพราะไม่เชื่อว่าจะสามารถต่อสู้
 คดีในบรรยากาศการเมืองแบบเผด็จการทหารได้ การกระทำที่ถูกกล่าวหาว่า เป็นความผิดขยายเข้า
 ไปในพื้นที่ใหม่ๆ มากขึ้น ส่งผลให้ความหวาดกลัวแผ่ขยายออกไป สร้างบรรยากาศให้เสรีภาพ
 ในการแสดงออกต้องเงียบงันไปทั่วประเทศ

ในปี ๒๕๕๗ มีแนวโน้มว่าจะเป็นปีที่กฎหมายหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์จะ
 ถูกนำมาใช้ในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ทางการเมือง และจำเลยในคดีนี้อาจต้อง
 เผชิญหน้ากับกระบวนการพิจารณาคดีที่มีความท้าทายใหม่ๆ อย่างที่เราเองก็ไม่สามารถคาดเดา
 ทิศทางได้เช่นกัน

ที่มา <http://freedom.ilaw.or.th/blog/LeseMajeste2014>

สรุปแนวคิด / บทสัมภาษณ์ ของผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นความแตกต่าง

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์จากภัยอันตราย

King's Guard, Queen's Guard

ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์น้อยลง การรับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องก็ลดน้อยลงด้วยเช่นกัน

ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่

อย่างต่อเนื่อง เครื่องมือหลักที่ใช้อย่างกว้างขวางในขณะนั้น คือ การให้ร้ายป้ายสีสถาบันผ่านสื่อ

บทที่ ๔

การบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้อง สถาบันพระมหากษัตริย์

วิเคราะห์แนวโน้ม การล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์

จากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้การติดต่อสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตดำเนินการได้อย่างง่าย สะดวก รวดเร็ว ทั้งการค้นหา กระจายข้อมูล จึงได้รับความนิยมผู้ใช้งานจำนวนมาก ส่งผลให้กลุ่มผู้ไม่หวังดีที่มีพฤติกรรมต่อต้านสถาบันพระมหากษัตริย์แสวงหาประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นช่องทางหลักในการกระจายข้อมูล คลิปวิดีโอ ไฟล์เสียงที่ไม่เหมาะสม ปลอ่ยข่าวเท็จ ใส่ร้ายป้ายสีบุคคลในสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ไม่เหมาะสม และรุนแรง รวมถึงการพยายามสร้างแนวคิดเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง การสร้างความเกลียดชังลดความศรัทธาที่มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

การบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน สามารถจำแนกออกได้เป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มปฏิบัติต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ต้องการล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อหวังผลการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มาเป็นระบอบรัฐสวัสดิการ ไม่ยอมรับการคงอยู่ของสถาบันพระมหากษัตริย์ มีพฤติกรรมจาบจ้วงสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างรุนแรง กล่าวถึงพระนามบุคคลในสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ไม่เหมาะสมอย่างเปิดเผย

๒. กลุ่มปฏิเสธสถาบันพระมหากษัตริย์

ได้รับแนวคิดมาจากประเทศตะวันตกที่เห็นว่าสถาบันพระมหากษัตริย์ควรมีบทบาทเพียงสัญลักษณ์ ไม่ยอมรับบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ แสดงออกด้วยการร่วมแสดงความเห็นในเชิงวิชาการ เผยแพร่บทความเอกสารทางวิชาการ โดยมีเนื้อหามุ่งจับผิด หรือวิจารณ์พฤติกรรมของบุคคลในสถาบันพระมหากษัตริย์ในด้านลบ

๓. กลุ่มแสวงประโยชน์จากสถาบันพระมหากษัตริย์

เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว หรือพวกพ้อง ปัจจุบันปรากฏในกลุ่มทางการเมืองมาก ที่การแอบอ้างว่า ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันพระมหากษัตริย์

๔. กลุ่มที่ต้องการให้สถาบันพระมหากษัตริย์ปรับปรุง หรือปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์

ด้วยการลดบทบาท / อำนาจของสถาบันพระมหากษัตริย์ ออกจากการเมือง และกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกลุ่มดังกล่าวอาจได้รับข้อมูลที่บิดเบือน จึงมีความเชื่อว่าสถาบันพระมหากษัตริย์เกี่ยวข้อง และถูกแสวงประโยชน์จากการเมือง

การเผยแพร่ความคิดต่อต้านสถาบันพระมหากษัตริย์ มีการดำเนินการทั้งบนสื่อสังคมออนไลน์ และนอกสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การเผยแพร่ข่าวลือแบบปากต่อปากในลักษณะโจมตีให้ร้ายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ จากการศึกษา / ตรวจสอบสถานการณ์ พบว่า การเผยแพร่ข้อความและความคิดที่เป็นภัยต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีการกระทำทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในต่างประเทศ ที่กฎหมายของไทยครอบคลุมไปไม่ถึง เช่น การเปิดเว็บไซต์ บล็อกเว็บไซต์ การให้บริการกระดานสนทนา (Web board) หรือการเผยแพร่เสียง และภาพผ่านสื่อออนไลน์ในต่างประเทศ เป็นต้น

การบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์บนอินเทอร์เน็ต ปรากฏชัดเจนตั้งแต่ก่อนพระราชพิธีเฉลิมฉลอง ๖๐ ปี แห่งการครองราชย์ (พ.ศ. ๒๕๔๘) โดยเริ่มจากเผยแพร่บทความ The Network Monarchy เขียนโดย นาย Duncan Mc Cargo ศาสตราจารย์ชาวอังกฤษ แต่ปรากฏการเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตอย่างเปิดเผย และมากขึ้นหลังการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ๑๕ กันยายน ๒๕๔๙ โดยสถาบันพระมหากษัตริย์ตกเป็นเป้าหมายของการโจมตี จากกลุ่มที่สูญเสียอำนาจ และผลประโยชน์ พยายามดึงสถาบันพระมหากษัตริย์เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมือง โดยกล่าวหาสถาบันพระมหากษัตริย์ว่า อยู่เบื้องหลังของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แทรกแซงการเมือง กระบวนการยุติธรรม

ตัวอย่างรายชื่อเว็บไซต์ที่มีการบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังนี้

๑. <http://internetfreedom.us>
๒. <http://internetfreedom.ws>
๓. www.redudd.com
๔. <http://norporchorusa.com>
๕. www.butterflyfreedom.co.cc
๖. <http://tfn5.info>

๗. www.weareallhuman.info
๘. www.prachatai.com
๙. www.prachataik.com
๑๐. <http://konthaiuk.com>
๑๑. www.redplus.tv
๑๒. www.zenjournalist.com
๑๓. www.redthaisocialist.com
๑๔. www.arkomsydney.com
๑๕. www.๑๑๒victims.org
๑๖. www.pcpthai.org
๑๗. www.tayan.info
๑๘. www.thailandmirror.com
๑๙. www.redsiam.net
๒๐. www.redthai.org
๒๑. www.allredthai.cz.cc
๒๒. www.redradio.co.cc

**** หมายเหตุ** รายชื่อลำดับที่ ๑ – ๕ มีความเชื่อมโยงในด้านการให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนสนับสนุน เพื่อแสวงประโยชน์เป็นช่องทางในการบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๑ – ๓ เจ้าของเว็บไซต์ก็อบุคคลเดียวกัน

- ตัวอย่างรายชื่อบล็อกเว็บไซต์ที่มีการบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังนี้
๑. <http://thaienews.blogspot.com>
 ๒. <http://9liberator.wordpress.com>
 ๓. <http://sanamluang2008.blogspot.com>
 ๔. <http://democracy100percent.blogspot.com>
 ๕. <http://somsakj.blogspot.com>
 ๖. <http://thedailyskipper.blogspot.com>
 ๗. <http://thaipoliticalprisoners.wordpress.com>
 ๘. <http://timeupthailand.blogspot.com>
 ๙. <http://liberalthai.wordpress.com>
 ๑๐. <http://lmwatch.blogspot.com>

๑๑. <http://tknsthai.googlepages.com>
๑๒. <http://somsakj.blogspot.com>
๑๓. <http://hello-siam.blogspot.com>
๑๔. <http://factsforthais.blogspot.com>
๑๕. <http://savethailand.blogspot.com>
๑๖. <http://sereepap.blogspot.com>
๑๗. <http://thaireporter.blog.co.uk>
๑๘. <http://bangkokpundit.blogspot.com>
๑๙. <http://killerpress.wordpress.com>
๒๐. <http://warotah.blogspot.com>

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ถูกแสวงประโยชน์เผยแพร่การบ่อนทำลายสถาบันฯ ดังนี้

๑. www.mediafire.com
๒. www.4shared.com
๓. www.scribd.com
๔. www.blogspot.com
๕. www.wordpress.com
๖. www.facebook.com
๗. www.twitter.com
๘. www.veoh.com
๙. www.slide.com
๑๐. www.googlegroup.com

แม้ว่าภาครัฐจะดำเนินการปิดกั้นการเข้าใช้งานในเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ด้วยการบังคับใช้พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ ควบคู่กับประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ ในการดำเนินคดีกับผู้ให้บริการ หรือผู้ใช้งาน แต่ก็ไม่ได้ทำให้การบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ลดลง กลับมีการเคลื่อนไหวอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ที่น่าสนใจ คือ

๑. การจัดรายการวิทยุปรับเปลี่ยนมาจัด / เผยแพร่รายการวิทยุออนไลน์ ถือเป็นช่องทางที่มีการบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ที่รุนแรง และส่งผลกระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์มากที่สุด เนื่องจากเดิมใช้คำที่สื่อให้เข้าใจได้ว่าเป็นบุคคลในสถาบันพระมหากษัตริย์ กลายเป็นการกล่าวถึงพระนามอย่างเปิดเผย จาบจ้วง และหยาบคายมากขึ้น

๒. คลิปวิดีโอที่ไม่เหมาะสม ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนจากการตัดต่อภาพพระบรมฉายาลักษณ์ที่ไม่เหมาะสม เป็นการเผยแพร่ภาพการประกอบพระราชกรณียกิจ พร้อมกับการใส่เสียงการจัดรายการวิทยุออนไลน์ที่มีการจับจ้วงสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างรุนแรง

๓. การเผยแพร่บทความ มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนข้อมูลข่าวลือ / ข้อมูลเท็จ / เอกสารทางวิชาการที่บ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ มาเป็นเผยแพร่ในรูปแบบนิทาน / นิยาย ใช้คำที่สื่อให้เข้าใจว่าเป็นบุคคลในสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความสนใจให้ผู้ใช้งานติดตามข้อมูลต่างๆ

ประเด็นในการบ่อนทำลายสถาบัน

ในขณะนี้ยังคงมีการกระทำอย่างเป็นกระบวนการ และเป็นระบบมากขึ้น ประเด็นที่นำมาบิดเบือนโจมตีมีทั้งประเด็นเดิมๆ เช่น กรณีสวรรคตรัชกาลที่ ๘ เพชรซาอู เป็นต้น ประเด็นใหม่ๆ เช่น กรณีการยึดเครื่องบินพระราชพาหนะขององค์ราชทายาททีเยอรมนี พระอาการประชวร การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัฒนาดี เป็นต้น และประเด็นตามสถานการณ์ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันพระราชสมภพ เป็นต้น นอกจากนี้มีการนำข้อมูลบิดเบือนเหล่านั้นออกไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ตามพื้นที่ต่างจังหวัด สำหรับผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกจะมีช่องทางคือ การจัดทำคลิปเสียงการจัดรายการวิทยุออนไลน์ การอ่านข้อความแล้วบันทึกเป็นไฟล์เสียง หรือประกอบภาพที่ไม่เหมาะสมเผยแพร่ ซึ่งหากมีการนำไปเผยแพร่ต่อและผู้เผยแพร่มีอิทธิพลทางความคิดของประชาชน จะทำให้เกิดการซึมซับทัศนคติเชิงลบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ ปัจจุบันการจับจ้วงมุ่งกระทำต่อทุกพระองค์ มิใช่เพียงบางพระองค์ รวมถึงการหวังผลในการสร้างมวลชนแนวร่วมให้ร่วมเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง โดยในขั้นนี้ มุ่งลดความศรัทธาต่อบุคคลในสถาบันพระมหากษัตริย์รายพระองค์ เรียกร้องให้ยกเลิกการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐

แนวความคิดในการบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

มาตรการในประเทศ

หน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วนร่วมมือกันในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ และดำเนินการกับบุคคลที่มีพฤติกรรมต่อต้านสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างจริงจัง ด้วยกระบวนการทางกฎหมาย ขณะที่การดำเนินการกับเยาวชนที่หลงผิดนั้น เจ้าหน้าที่ใช้วิธีสร้างความเข้าใจเพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

เกณฑ์การพิจารณาดำเนินการต่อผู้มีพฤติกรรมหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์
พิจารณาจาก

๑. ความรุนแรงและความชัดเจนของการโพสต์ข้อความ

๒. ความถี่และความต่อเนื่องของการโพสต์ข้อความ ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกใน
กระดานสนทนา และ

๓. อิทธิพลของผู้โพสต์ข้อความในกระดานสนทนา

นอกจากการดำเนินการทางกฎหมายกับบุคคลที่หมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ ทาง
เว็บไซต์แล้ว หน่วยงานของรัฐควรมุ่งเน้นการดำเนินการต่อการหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ทาง
สื่อสิ่งพิมพ์ และวิทยุชุมชน ด้านสื่อสิ่งพิมพ์จะมุ่งหาตัวการซึ่งเป็นผู้ผลิต และผู้บงการการเผยแพร่
เพื่อดำเนินคดี

มาตรการในต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศเร่งดำเนินการประสานกับหน่วยงานต่างๆ ในต่างประเทศ
รวมทั้งขอความร่วมมือกับเจ้าของเว็บไซต์ที่หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ รวมทั้งใช้มาตรการกดดัน
ทางสังคมกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ หากบุคคลผู้นั้นมีพฤติกรรมหมิ่นสถาบัน
ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมสถาบันพระมหากษัตริย์ด้วยการจัดทำสารคดีพระราชกรณียกิจให้สื่อ
ต่างประเทศเผยแพร่

การแก้ไขปัญหาต้องดำเนินการตามกฎหมายอย่างเฉียบขาด

ควบคู่กับจัดกิจกรรมส่งเสริมสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างแนบเนียน แม้ว่า
เพียงมาตรการเชิงป้องกัน โดยการปูพื้นฐานสร้างความจงรักภักดีให้กับคนรุ่นใหม่ ซึ่งปัจจุบันให้
ความสำคัญในเรื่องนี้ลดลง จำเป็นต้องเร่งสร้าง และปลูกฝังจิตสำนึกความจงรักภักดีโดยการนำ
พระราชกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม และความสำคัญของ
สถาบันพระมหากษัตริย์ให้คนไทยได้ตระหนัก

ทางการควรเพิ่มมาตรการเชิงรุกทางสื่อของรัฐให้มากขึ้น

โดยการชี้แจงข้อเท็จจริงต่อประชาชนอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่
เกิดขึ้น โดยให้หน่วยงานของรัฐ ชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านสื่อในเครือทั้งหมด และขอความร่วมมือ
สื่อมวลชนเอกชนให้ระงับการเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์

บูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รวมทั้งภาคเอกชน ควรจัดทำแผนปฏิบัติการรวมเพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
ของแต่ละหน่วยอย่างชัดเจน รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ

การใช้มาตรการทางเทคนิคต่างๆ

เพื่อขยับยั้งสกัดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์ เพื่อไม่ให้สามารถให้บริการอินเทอร์เน็ตได้อีกต่อไป ต้องพิจารณาอย่างระมัดระวัง เนื่องจากเป็นวิธีการที่ยังไม่มีกฎหมายรองรับ

สรุปผลจากการวิเคราะห์

๑. การหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ไม่ได้เป็นไปตามธรรมชาติ แต่เป็นเพราะการดำเนินการของกลุ่มบุคคลที่ไม่พอใจ และต้องการล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมีการกระทำอย่างเป็นระบบ และเป็นขบวนการ การหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ปรากฏมานานแล้ว จากกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับการมีอยู่ แต่การหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ก่อนหน้านี้ จะไม่กระทำอย่างเปิดเผยเหมือนในปัจจุบัน

๒. สำหรับการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ในปัจจุบัน เริ่มปรากฏชัดเจนขึ้น ตั้งแต่ก่อนพระราชพิธีเฉลิมฉลอง ๖๐ ปี แห่งการครองราชย์ โดยเริ่มจากบทความ The Network Monarchy เขียนโดย นาย Duncan Mccargo ศาสตราจารย์ชาวอังกฤษ เมื่อปี ๒๕๔๘ และการจำหน่ายหนังสือ The King Never smiles เขียนโดย นาย Paul Handley ชาวอเมริกัน เมื่อปี ๒๕๔๕ ออกเผยแพร่อย่างเปิดเผย และปรากฏมากขึ้นหลังการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ โดยสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้ตกเป็นเป้าหมายของการโจมตีจากกลุ่ม / ขบวนการ ที่สูญเสียอำนาจและผลประโยชน์ และกลายเป็นกระแสหลักที่เปิดเผยในสังคมไทยมากขึ้น โดยกล่าวหาสถาบันพระมหากษัตริย์ว่าอยู่เบื้องหลังของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

๓. ปัจจุบัน กระแสการหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ที่แพร่หลายมากขึ้น กระทำผ่านทางอินเทอร์เน็ตอย่างกว้างขวาง แต่บางรายขาดต่อการพิสูจน์ทราบ ผู้กระทำความผิดในภาพรวมของการหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ภายในประเทศ ยังอยู่ในภาวะน่าเป็นห่วง เนื่องจากมีความรุนแรง และมีจำนวนมากทั้งในเว็บไซต์ และนอกเว็บไซต์ นอกจากนี้ ยังพบว่าบุคคลที่ทำการหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ มีการพัฒนารูปแบบการเคลื่อนไหวตลอดเวลา โดยในเว็บไซด์นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้มากขึ้น เช่น Hi5, twitter, Web Blog หรือ C – box เพื่อใช้เป็นพื้นที่ในการโพสต์ข้อความเพื่อโจมตีสถาบันพระมหากษัตริย์ และการแสดงความคิดเห็น เพื่อหลบเลี่ยงการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่

๔. สถานการณ์การหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ขณะนี้ ปรากฏชัดเจนมากขึ้นว่ากระทำอย่างเป็นกระบวนการ และเป็นระบบมากขึ้น สถานการณ์ทางเว็บไซต์ในปัจจุบันพัฒนารูปแบบไปอีกขั้นหนึ่ง โดยรวมอาจจะดูเหมือนไม่รุนแรง เพราะประเด็นที่นำมาโจมตีเป็นประเด็นเก่า แต่มีการนำข้อมูลเหล่านั้นออกไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ตามพื้นที่ต่างจังหวัด สำหรับผู้ที่อ่าน

หนังสือไม่ออกจะมีแกนนำขยายผลข้อมูลในลักษณะปากต่อปาก ซึ่งเป็นสิ่งที่น่ากังวล เพราะหากผู้ที่นำข้อมูลไปบอกเล่าเป็นผู้ที่มีอิทธิพลทางความคิดของชาวบ้าน จะทำให้เกิดการซึมซับทัศนคติเชิงลบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งมีการอ่านข้อความแล้วบันทึกลงในซีดี นอกจากนี้ปัจจุบันการจับจ้วงมุงกระทำต่อทุกพระองค์ มิใช่เพียงบางพระองค์

จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่ยังดำรงอยู่ และมีแนวโน้มจะขยายตัวมากขึ้น จึงเป็นความจำเป็นที่หน่วยงานด้านความมั่นคงทุกหน่วยจะต้องเร่งปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้สามารถระงับยับยั้งการหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ให้บังเกิดผลอย่างแท้จริง โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นไปที่การสร้างความต่อเนื่องในการทำงาน การสร้างความเข้าใจกับประชาชนที่ถูกปลุกฝังความคิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งไม่ถูกต้อง การควบคุมสื่อแขนงต่างๆ มิให้ตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ และสิ่งสำคัญที่ควรทำคือ ปรับปรุงระบบการศึกษา มุ่งการปูพื้นฐานสร้างความจงรักภักดีให้กับคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะเยาวชนในต่างจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่ครอบครัวยังคงจงรักภักดี แต่เยาวชนขาดการปลุกฝัง หรือสร้างจิตสำนึกให้ตระหนักถึงความจงรักภักดี และความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งควรมีการพัฒนาหน่วยงานที่ทำหน้าที่ปกป้องการบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ให้สามารถทำงานได้อย่างมีเอกภาพ และเกิดการบูรณาการร่วมกัน

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

สถาบันพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย เป็นสถาบันหลักที่สำคัญต่อประเทศอย่างสูง ดังนั้น การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ โดยทุกภาคส่วนต้องบูรณาการร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคงของรัฐจากการวิจัยนี้ได้ข้อสรุปที่สำคัญพอสังเขป ดังนี้

๑. ในการศึกษาวิจัย ทำให้รับรู้เกี่ยวกับความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ของชาติต่างๆ ซึ่งปัจจุบันประเทศที่ยังคงมีสถาบันพระมหากษัตริย์ทั่วโลก จำนวน ๔๓ ประเทศ และสถาบันพระมหากษัตริย์ ในแต่ละประเทศก็จะมีผลต่อความมั่นคงของรัฐทั้งทางตรง และทางอ้อมสำหรับประเทศไทย สถาบันพระมหากษัตริย์มีอิทธิพลสูงต่อความมั่นคงของรัฐ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยพระมหากษัตริย์จะทรงดำรงความเป็นประมุขของรัฐ และทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย ทรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ และที่สำคัญสถาบันพระมหากษัตริย์ยังเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน ก่อให้เกิดความเป็นปึกแผ่นของชาติ เป็นสถาบันหลักของสังคม ทำหน้าที่ยึดโยงของคนในชาติ ให้เกาะเกี่ยวกันอย่างแน่นแฟ้น เป็นสถาบันที่เป็นรูปธรรม ประชาชนรู้และเข้าใจความเป็นสถาบันได้ชัดเจน เป็นพลังที่ยั่งยืนของประเทศไทยมาช้านาน สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้คนในชาติ รวมพลังกันนำพาให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างมีความมั่นคงแม้ในยามวิกฤต

๒. จากการศึกษาวิจัย พบว่า หลังจาก พ.ศ.๒๕๔๕ เป็นต้นมา สังคมไทยมีความขัดแย้งอย่างรุนแรง จนมีการแบ่งฝ่ายอย่างชัดเจน ส่งผลให้มีการตั้งสถาบันพระมหากษัตริย์มาใช้ในการปฏิบัติการข่าวสาร (Information operation) ให้เอื้อประโยชน์ต่อฝ่ายของตนเอง เพื่อดึงประชาชนให้เข้าร่วมสนับสนุนกับฝ่ายของตน มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการปฏิบัติการข่าวสาร (Information operation) เผยแพร่อย่างกว้างขวาง ในจังหวะนี้เอง มีกลุ่มที่มีความประสงค์ต้องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทยไปสู่การปกครองรูปแบบที่จะเอื้ออำนวยต่อผลประโยชน์ทางการเมืองของกลุ่มตน จึงอาศัยช่องว่างของความขัดแย้งในการโจมตี และให้ร้ายสถาบันพระมหากษัตริย์ เผยแพร่ในสื่อ

ออนไลน์ และสื่อต่างๆ อย่างกว้างขวาง โดยมุ่งหวังที่จะให้เกิดความเข้าใจผิดต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ การดำเนินการต่างๆ ของกลุ่มผลประโยชน์แต่ละกลุ่มที่เกิดขึ้นนั้น สถาบันพระมหากษัตริย์มีอาจปกป้องตนเองได้เลย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการบูรณาการจากทุกภาคส่วน ร่วมกันในการปฏิบัติการข่าวสาร เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงของรัฐอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ หลักการในการปฏิบัติการข่าวสารนั้น มีกฎเกณฑ์การปฏิบัติที่ค่อนข้างชัดเจน และครอบคลุม แต่สิ่งที่จะต้องดำเนินการ คือ การบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อร่วมกันปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ สามารถปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ได้อย่างยั่งยืน อาจจะต้องจัดตั้งหน่วยงานขึ้นเป็นการเฉพาะ สำหรับการดำเนินประสานงานกับภาคส่วนต่างๆ การบูรณาการจะต้องมีการบูรณาการในทุกมิติ ทั้งข้อมูล เครื่องมือ กลุ่มเป้าหมาย และบุคลากร เพื่อชดเชยจุดอ่อน และเสริมจุดแข็งของกันและกัน จะทำให้การปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ มีประสิทธิภาพอย่างสูงสุดต่อไป ซึ่งผลของการบูรณาการคาดหวังว่าจะก่อให้เกิดผลดี คือ

๒.๑ จะสามารถสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนไทยที่มีแหล่งพักอาศัยทั้งในและนอกประเทศไทยตลอดจนชาวต่างชาติที่เดินทางเข้า และออกประเทศไทย ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดี ต่อการร่วมมือกันปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้อยู่คู่ประเทศไทยอย่างยั่งยืน

๒.๒ จะทำให้เกิดแนวทางในการเฝ้าตรวจ (Monitor) แจ้งเตือน ติดตามจับกุม และสอบสวนการกระทำความผิดทางเทคโนโลยี และการสื่อสาร ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และสามารถยับยั้งตอบโต้การปฏิบัติการข่าวสารที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างรวดเร็ว ทันทั่วถึง เพื่อมิให้ข้อมูลบิดเบือน แพร่กระจาย

๒.๓ ทุกภาคส่วน และกลุ่มเป้าหมายมีความตระหนักรู้ในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนอย่างชัดเจน มีแนวทาง และขั้นตอนในการปฏิบัติการข่าวสาร เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ อันจะทำให้เกิดการดำเนินงานประสานสอดคล้องอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

๑. ในการปฏิบัติการข่าวสารในปัจจุบัน ส่วนราชการต่างๆ มีหน่วยงานที่ดำเนินการเรื่องนี้อยู่แล้ว แต่เป็นการปฏิบัติการข่าวสารเป็นภาพกว้างๆ ไป โดยแต่ละส่วนราชการดำเนินการปฏิบัติการข่าวสาร เพื่อสนับสนุนการบรรลุภารกิจของหน่วยงานของตนเองตามภารกิจที่ได้รับ ไม่มีการปฏิบัติการร่วมกัน แต่เมื่อจะต้องดำเนินการปฏิบัติการข่าวสารเพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการประสานงานที่ชัดเจน ดังนั้น จึงควรจะมีหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น

เพื่อเป็นเจ้าภาพในการบูรณาการความร่วมมือต่างๆ โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการประสาน แสวงความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกปฏิบัติกับภาคส่วนต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง เพื่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติการข่าวสาร เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถให้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่หน่วยงานต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วทันเวลา และควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่ รับผิดชอบในการเฝ้าตรวจติดตาม จับกุมผู้กระทำการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ในสื่อ สังคมออนไลน์ขึ้นด้วย เพื่อยับยั้ง ตอบโต้ข่าวสารที่ไม่พึงประสงค์อย่างรวดเร็ว เพื่อไม่ให้ แพร่กระจายในวงกว้าง

๒. ต้องมีการรณรงค์ เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบัน พระมหากษัตริย์อย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลา ทั้งนี้ อาจจะต้องวางรากฐานตั้งแต่การศึกษาในวัยเยาว์ โดยกำหนดไว้ในหลักสูตรของการศึกษาในทุกๆ ระดับอย่างต่อเนื่อง และควรมีการสร้างภูมิคุ้มกัน แก่สังคม โดยการจัดตั้งแนวร่วมกลุ่มมวลชน หรือกลุ่มพลังต่างๆ ในการปกป้องสถาบัน พระมหากษัตริย์อีกทางหนึ่งด้วย การเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ต้องมีการดำเนินการในสื่อต่างๆ อย่างกว้างขวางนอกจากนั้น ยังต้องเสริมสร้างให้ประชาชนเกิด ความรู้สึกร่วมกันที่จะร่วมมือในการยับยั้ง ตอบโต้สื่อที่ไม่ประสงค์ดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้ หน่วยงานที่จัดตั้งเพื่อบูรณาการหน่วยงานต่างๆ จะต้องสร้างช่องทางในการติดต่อแจ้งข่าวสาร เพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ ตลอดจนประชาชนทั่วไป ติดต่อแจ้งข่าวสารได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และ ที่สำคัญ เมื่อได้รับแจ้งแล้วต้องมีการดำเนินการในทันที และต้องสื่อสารกลับให้ผู้แจ้งได้รับทราบ แนวทางที่ได้ดำเนินการไปแล้วด้วย

๓. เอกสารวิจัย เรื่อง “การบูรณาการ การปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบัน พระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของรัฐ” ทำการวิจัยมุ่งประเด็นในเรื่อง การบูรณาการหน่วยงานใน ภาคส่วนต่างๆ เพื่อร่วมดำเนินการในการปฏิบัติการข่าวสาร และหาแนวทางให้มีหน่วยงานที่จะ มาทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกประสานงาน ในการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบัน พระมหากษัตริย์ ไปในทิศทางเดียวกันอย่างชัดเจน ตลอดจนศึกษาถึงความสำคัญของสถาบัน พระมหากษัตริย์ ต่อความมั่นคงของรัฐ เพื่อมุ่งหวังให้สามารถดำเนินการสร้างความเข้าใจให้กับ ทุกภาคส่วนอย่างกว้างขวาง จึงยังคงมีประเด็นที่จะศึกษา และทำการวิจัยเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ และประสิทธิภาพในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ได้อีกหลายๆ ประเด็น เช่น ประเด็นในการ ปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความรัก และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือประเด็นในการ ปรับปรุงมาตรการในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ฯลฯ ทั้งนี้จะเป็นการเสริมการบูรณาการ ข่าวสาร ในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของรัฐให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกด้วย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กรมราชองครักษ์. “๑๐๐ ปี กรมราชองครักษ์”. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ออฟเซ็ทศรีเอชัน, ๒๕๔๔.

กองพลที่ ๑ รักษาพระองค์. “คำแนะนำหลักราชการทหารรักษาพระองค์”. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

ปลัดกระทรวงกลาโหม, สำนักงาน. “เทิดพระเกียรติจอมทัพไทย”. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๖.

กาญจนาพร ชูวงศ์ วรเดช, จอมพล, สมเด็จพระยา. “ตำนานทหารมหาดเล็ก”. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอเอ็นที, ๒๕๓๐.

ยุทธศึกษาทหารบก, กรม. “การทหารของไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมยุทธศึกษาทหารบก, ๒๕๔๑.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“การดำเนินการของรัฐต่อผู้ลี้ภัยละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.freedom.ilaw.or.th/blog/lesemajeste>. ๒๐๑๔..

เกษียร เตชะพีระ. “ข้อสังเกตการเมืองไทย”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : www.oknation.net. , ๒๕๕๗.

เจษฎา พรไชยา. “พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ของประเทศไทย กับประเทศอังกฤษ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.chaopraynews.com>. , ๒๕๕๗.

“เปรียบเทียบความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.chaopraynews.com>. , ๒๕๕๘.

พระไพศาล วิสาโล. “ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างคนต่างสี”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.kapook.com>. , ๒๕๕๘.

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. “ความขัดแย้งทางการเมือง”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.kapook.com>. , ๒๕๕๘.

“สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง นำไปสู่การล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์”.

(ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <http://www.oknation.net>, ๒๕๕๘.

“สถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศต่างๆ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http://](http://www.oknation.net)

www.oknation.net, ๒๕๕๘.

ภาคผนวก

ผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ประสบการณ์ในการถวายความปลอดภัยต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

๑. ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิ

๑.๑ ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

๑.๒ อายุ.....เพศ.....

๑.๓ อายุการทำงาน.....

๑.๔ ภารกิจในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ท่านปฏิบัติในฐานะถวายความปลอดภัย
โดยตรง หรือปฏิบัติโดยอ้อมในฐานะให้การสนับสนุน

.....
.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

.....
.....
.....

๓. ภารกิจที่ท่านเคยปฏิบัติในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์มีลักษณะงานอย่างไร

.....
.....
.....

๔. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสาร และรายละเอียดอื่นๆเพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจ หรือไม่

.....
.....
.....

๕. ในความคิดเห็นของท่านประชาชนทั่วไป เข้าใจถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์
หรือไม่

.....
.....
.....

๖. จากการขัดแย้งของสังคมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้นมา ท่านเห็นว่ามีผลกระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ อย่างไร

.....
.....
.....

๗. ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับการพยายามโจมตี ให้ร้ายป้ายสี สถาบันพระมหากษัตริย์ทางสังคมออนไลน์ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

๘. ในความคิดเห็นของท่าน ในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ให้มีประสิทธิภาพในการบูรณาการ การปฏิบัติการข่าวสาร ควรจะดำเนินการอย่างไร

.....
.....
.....

๙. ท่านคิดว่า ทุกภาคส่วนจะช่วยกันปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ จากสื่อออนไลน์อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

๑๐. ในการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ท่านเห็นว่าควรดำเนินการกันอย่างไร ให้สมพระเกียรติ

.....
.....
.....

จากคำถามสัมภาษณ์ข้างต้น ข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของท่าน กระผมจะนำไปใช้ประโยชน์เฉพาะต่อการวิจัยในเรื่อง การบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของรัฐเท่านั้น และข้อมูลการสัมภาษณ์ของท่านจะปรากฏเฉพาะในเอกสารวิจัยเท่านั้น จะไม่เผยแพร่ไปทางสื่อใดๆทั้งสิ้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากท่านแล้วเท่านั้น

กระผมขอแสดงความขอบคุณอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้
สัมภาษณ์ประสบการณ์ของท่านในครั้งนี้ ข้อมูลของท่านนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย
แล้วยังอาจจะเป็นประโยชน์ในการปลูกเรื้อ และปลูกฝังจิตสำนึกของบุคลากรทุกภาคส่วนให้
ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ และร่วมมือกันในการปกป้องสถาบัน
พระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของรัฐต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี

(สุวิทย์ มหาศักดิ์สุนทร)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

รุ่นที่ ๕๖

ประวัติย่อผู้วิจัย

- ชื่อ พลตรี สุวิทย์ มหาศักดิ์สุนทร
- วัน เดือน ปีเกิด ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๐๒
- การศึกษา
- โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๑๕
 - โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ ๓๐
 - โรงเรียนเสนาธิการบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ ๖๕
 - วิทยาลัยเสนาธิการทหาร หลักสูตรเสนาธิการทหาร รุ่นที่ ๔๘
 - ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 - วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๗
- ตำแหน่ง
- ผู้บังคับหมวดปืนเล็ก กองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์
 - ผู้บังคับหมวดอาวุธหนัก กองร้อยสนับสนุนการรบ กองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์
 - ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์
 - ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์
 - นายทหารฝ่ายยุทธการ กองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์
 - รองผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์
 - ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์
 - เสนาธิการ กองบัญชาการช่วยรบที่ ๑
 - ผู้อำนวยการกองข่าว กองทัพน้อยที่ ๑
 - รองผู้บังคับการจังหวัดทหารบกสระบุรี
- ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง การบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาพระมหากษัตริย์
เพื่อความมั่นคงของรัฐ

ผู้วิจัย พลตรี สุวิทย์ มหาศกิตสุนทร หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 57

ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งของประเทศไทย มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า ประเทศไทยถือกำเนิดขึ้นก็เนื่องด้วย ผู้นำกลุ่มรวบรวมชนเผ่าเชื้อชาติของตน ก่อตั้งชุมชนพัฒนาขึ้นจนกลายเป็นแว่นแคว้นในที่สุด เมื่อรวมกันจนเป็นแว่นแคว้นที่ใหญ่ขึ้น ผู้นำกลุ่มชนดังกล่าวก็ปรับเปลี่ยนสถานะจากผู้นำธรรมดาสามัญ กลายเป็นสมมุติเทพ เหตุที่เป็นเช่นนั้น เพราะในการรวบรวมชนเผ่าต่างๆ เข้าด้วยกันจะต้องใช้ความมานะ วิริยะ อุตสาหะ พุ้มเทแรงกาย แรงใจ และต้องสร้างความยอมรับจากกลุ่มชนต่างชาติพันธุ์ให้ความไว้วางใจให้เป็นผู้นำ (Sovereign) หรือ รัฐชาติปดัย ผู้ทรงไว้ซึ่งอำนาจสูงสุด นำพาชาติพันธุ์ก่อตั้งแคว้น และพิทักษ์ผลประโยชน์ของกลุ่มชน ปกป้องอาณาเขตที่ก่อตั้งขึ้น เพื่อความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของชาติ นอกจากนี้พระมหากษัตริย์ยังเป็นศูนย์รวมใจของคนในชาติ ก่อให้เกิดขวัญ (Moral) ในการประกอบกิจกรรมเพื่อรัฐ หรือก่อให้เกิดอำนาจค่าลัทธิที่ไม่มีตัวตน (Intangible Mean) ในการสู้รบเพื่อปกป้องผลประโยชน์แห่งรัฐตน จากการรุกรานของรัฐอื่นๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศไทย ได้ปฏิบัติภารกิจดังกล่าว โดยได้รับการยอมรับจากอาณาารยประเทศ จากสถานการณ์วิกฤติในหลายสถานการณ์ สถาบันพระมหากษัตริย์ได้มีส่วนกอบกู้ให้ผ่านวิกฤติได้อย่างเรียบร้อยนำอัครราชย์ และจากประวัติศาสตร์ ประเทศไทยได้สูญเสียเอกราชให้กับแว่นแคว้นอื่นถึง ๒ ครั้ง การกอบกู้เอกราชให้กลับสู่ประเทศไทยที่เกิดจากพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ ๒ พระองค์ นำกองทัพกอบกู้กลับคืนมาให้กับประเทศไทย ดังนั้น สถาบันพระมหากษัตริย์จึงมีความสำคัญกับประเทศไทยในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความมั่นคง ด้านการพัฒนาประเทศ และด้านสังคมจิตวิทยา ในห้วงเกือบทศวรรษที่ผ่านมา ประชาชนแห่งรัฐไทยมีความขัดแย้งแตกแยกอันเนื่องมาจากการช่วงชิงอำนาจทางการเมืองระหว่าง กลุ่มการเมืองใหญ่ ๒ กลุ่ม ซึ่งทั้งสองกลุ่มพยายามดึงประชาชนให้เข้ามาอยู่กับฝ่ายของกลุ่มตนให้มากที่สุดด้วยวิธีการต่างๆ ไม่เว้นแม้กระทั่ง

การตั้งสถาบันพระมหากษัตริย์มาอ้างอิงเพื่อประโยชน์ของฝ่ายตนเอง สำหรับกลุ่มที่เพเลียงพลากั้ โกรธแค้น และตอบโต้ด้วยวิธีการต่างๆ ทางการเมืองในสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งในปัจจุบัน การใช้ อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของประชาชนการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารทั้งหลาย ทั้งที่เป็นเรื่องจริง และเรื่องปรุ่่งแต่งเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายรวดเร็ว กลุ่มผู้เสียประโยชน์ทางการเมืองได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบ ชั่วดี ถึงขั้น ล้วงละเมิด จาบจ้วง โจมตี สถาบันพระมหากษัตริย์ อันเป็นที่เทิดทูนของประชาชนส่วนใหญ่ ประชาชนบางกลุ่มถูกชักนำจูงใจให้คล้อยตาม ถูกปลุกฝังสร้างความเชื่อให้เกลียดชังสถาบัน พระมหากษัตริย์ทีละน้อย จากข้อมูลที่ถูกปรุ่่งแต่ง จนหลงเชื่อว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นเป็นความจริง ทำให้เกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในทางที่ผิด เพราะไม่ได้รับการวิเคราะห์ข่าวสารก่อน ส่งผลให้ สถาบันพระมหากษัตริย์ถูกปองร้าย โดยไม่อยู่ในสถานะที่ปกป้องตนเองได้ จึงมีความจำเป็นอย่าง ยิงที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และทุกๆ ภาคส่วนจะต้องร่วมกัน ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ให้ดำรง คงอยู่คู่กับรัฐไทยตลอดไป การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์จากสื่อสังคมออนไลน์มีความยาก ตรงที มีการแพร่กระจายข่าวสารอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารอย่างเป็น ระบบในการยับยั้ง และตอบโต้การแพร่กระจายข่าวสารที่ประสงค์ร้ายให้ได้ เพื่อปกป้องสถาบัน พระมหากษัตริย์อันเป็นที่รักยิ่ง ซึ่งจะเป็่นทางหนึ่งในการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐให้ยั่งยืน

ดังนั้น โครงการวิจัยการบูรณาการ การปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบัน พระมหากษัตริย์เพื่อความมั่นคงของรัฐเป็น โครงการที่จะบูรณาการการทำงานเชิงรุกของหน่วยงาน ทุกหน่วยงานของประเทศไทยในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการล้วงละเมิดสถาบัน พระมหากษัตริย์ และราชวงศ์ในสังคมออนไลน์ เพื่อที่จะทำให้ประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ถูกต้อง ครอบคลุม มีมุมมอง และทัศนคติที่ดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ และพร้อมที่จะร่วมมือ ร่วมใจในการปกป้อง และให้การสนับสนุนต่อการ ดำเนินการแก้ไขปัญหาการล้วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษา และวิเคราะห์ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ในบทบาทต่อ ความมั่นคงของประเทศ
๒. เพื่อศึกษา และวิเคราะห์ แนวทางหลักการการปฏิบัติการข่าวสารในประเด็น (Content) ต่างๆ ที่จะส่งผลต่อการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งบูรณาการเครื่องมือ

(Media) ที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน และจำแนกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อปฏิบัติการข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดผล (Impact) ต่อการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

๓. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ อันจะส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศไทยอย่างยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

๑. เน้นการวิจัยเฉพาะการบูรณาการการปฏิบัติข่าวสารในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ และการพัฒนาภูมิคุ้มกัน อาทิ แนวร่วมกลุ่มมวลชน หรือกลุ่มพลังต่างๆ ที่จะสนับสนุนการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. ในการเสนอแนะทางการบูรณาการจะเป็นการเสนอแนวความคิด หรือหลักการกว้างๆ โดยไม่พิจารณาเชิงลึกในรายละเอียด

๓. การวิจัยดำเนินการเฉพาะต่อข้อมูลที่เปิดเผยได้เท่านั้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์ กระบวนการ หลักการ รูปแบบการบูรณาการการปฏิบัติการข่าวสาร และสัมภาษณ์แนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งทางทหารและทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์การบูรณาการ การปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ประชาชนทั้งใน และนอกประเทศไทยได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และเกิดทัศนคติที่ดีต่อการช่วยกันปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยให้อยู่คู่กับประเทศไทยต่อไปอย่างยั่งยืน

๒. ได้แนวทางรายงานการกระทำผิดทางเทคโนโลยี และการสื่อสารที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทย ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์

๓. ทำให้รู้ถึงความสำคัญ และบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อความมั่นคงของรัฐ และเจ้าหน้าที่ทุกคนของหน่วยงานของรัฐ มีแนวทางการแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ในแนวทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

๑. ในการปฏิบัติการข่าวสารในปัจจุบัน ส่วนราชการต่างๆ มีหน่วยงานที่ดำเนินการเรื่องนี้อยู่แล้ว แต่เป็นการปฏิบัติการข่าวสารเป็นภาพกว้างๆ ไป โดยแต่ละส่วนราชการดำเนินการปฏิบัติการข่าวสาร เพื่อสนับสนุนการบรรลุภารกิจของหน่วยงานของตนเองตามภารกิจที่ได้รับ ไม่มีการปฏิบัติการร่วมกัน แต่เมื่อจะต้องดำเนินการปฏิบัติการข่าวสารเพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีเจ้าภาพชัดเจน ดังนั้น จึงควรมีหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นเจ้าภาพในการบูรณาการความร่วมมือต่างๆ โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการประสานแสวงหาความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกกับภาคส่วนต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง เพื่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติการข่าวสาร เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่หน่วยงานต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วทันเวลา และควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการเฝ้าตรวจติดตาม จับกุมผู้กระทำการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ในสื่อสังคมออนไลน์จีนด้วย เพื่อยับยั้ง ตอบโต้ข่าวสารที่ไม่พึงประสงค์อย่างรวดเร็ว เพื่อไม่ให้แพร่กระจายในวงกว้าง

๒. ต้องมีการรณรงค์ เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลา ทั้งนี้ อาจจะต้องวางรากฐานตั้งแต่การศึกษาในวัยเยาว์ โดยกำหนดไว้ในหลักสูตรของการศึกษาในทุกๆ ระดับอย่างต่อเนื่อง และควรมีการสร้างภูมิคุ้มกันแก่สังคม โดยการจัดตั้งแนวร่วมกลุ่มมวลชน หรือกลุ่มพลังต่างๆ ในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์อีกทางหนึ่งด้วย การเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ต้องมีการดำเนินการในสื่อต่างๆ อย่างกว้างขวางนอกจากนั้น ยังต้องเสริมสร้างให้ประชาชนเกิดความรู้สึกร่วมกันที่จะร่วมมือในการยับยั้ง ตอบโต้สื่อที่ไม่ประสงค์ดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้ หน่วยงานที่จัดตั้งเพื่อบูรณาการหน่วยงานต่างๆ จะต้องสร้างช่องทางในการติดต่อแจ้งข่าวสารเพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ ตลอดจนประชาชนทั่วไป ติดต่อแจ้งข่าวสารได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และที่สำคัญ เมื่อได้รับแจ้งแล้วต้องมีการดำเนินการในทันที และต้องสื่อสารกลับให้ผู้แจ้งได้รับทราบแนวทางที่ได้ดำเนินการไปแล้วด้วย

๓. เอกสารวิจัย เรื่อง “การบูรณาการ การปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของรัฐ” ทำการวิจัยมุ่งประเด็นในเรื่อง การบูรณาการหน่วยงานในภาคส่วนต่างๆ เพื่อร่วมดำเนินการในการปฏิบัติการข่าวสาร และหาแนวทางให้มีหน่วยงานที่จะมาทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกประสานงาน ในการปฏิบัติการข่าวสารในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ไปในทิศทางเดียวกันอย่างชัดเจน ตลอดจนศึกษาถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ต่อความมั่นคงของรัฐ เพื่อมุ่งหวังให้สามารถดำเนินการสร้างความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนอย่างกว้างขวาง จึงยังคงมีประเด็นที่จะศึกษา และทำการวิจัยเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์และประสิทธิภาพในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ได้อีกหลายๆ ประเด็น เช่น ประเด็นในการปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความรัก และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือประเด็นในการปรับปรุงมาตรการในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ฯลฯ ทั้งนี้จะเป็นการเสริมการบูรณาการข่าวสาร ในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของรัฐให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกด้วย